BUDAPEST, 1940 | LXII. ÉVFOLYAM, 202. (20.228) SZÁM | PÉNTEK, SZEPTEMBER 6

Előfizetési ára 1 hóra 2 pengő 50 fillér. Két hóra 5 pengő. Negyedévre 7 pengő 50 fillér. Félévre 15 pengő. Egy évre 30 pengő. Egyes szám ára hétköznap 8 fill., vasárnap 12 fillér (a pályaudvarokon is)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135—296. Szinházjegy- és utazási iroda: V., Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós fehér lován bevonult honvédei élén az ujjongó Szatmárnémetibe

A hazatért város boldog lakossága virágokat szórt kormányzónk és a honvéd csapatok elé — Teleki miniszterelnök és a kormány több tagja a felszabadult Szatmárnémetiben — Csapataink diadalútja Máramarosszigetre, Nagykárolyba és Érmihályfalvára

Churchill: „Ebben a hónapban a legkeményebb harcra kell előkészülni"

Légitámadás veszélye miatt felfüggesztették az angol alsóház ülését — Az angol miniszterelnök Nagy-Britannia és az Egyesült Államok közötti megállapodásról Churchill Magyarországról és Bulgáriáról is beszélt

A román alkotmányt felfüggesztették, a parlamentet feloszlatták, Antonescu teljhatalmat kapott

1940 szeptember ötödikén reggeli hét órakor megindultak a magyar honvédség csapatai, hogy átlépjék a trianoni határnak azt a szakaszát, melynek utjai az örök Erdély szivébe s a Keleti Kárpátok gerincére vezetnek ... A rádió helyszini közvetitéseiből s a beérkezett tudósitásokból értesültünk a bevonulás első napjának eseményeiről, s a nemzet szive együtt dobog ez órákban a magyar honvédekkel, akik elsőnek léphették át a trianoni, erdélyi határt, együtt dobog a hazatérő erdélyi magyarság lelkes és meghatott szivével, s *együtt dobban a legelső magyar embernek, a Legfelsőbb Hadurnak, a Kormányzónak szivdobbanásával,* aki *elsőnek jelent meg csapatai élén a visszatért szép magyar városban, Szatmárnémetiben.* A nagy magyar országépitők és országalkotók méltó utódja, Horthy Miklós, történelmi elődjei példáját követve, maga állott csapatainak élére abban az órában, mikor a trianoni börtönfalak egyike ledőlt, s Erdély szent földjének egyik sávját birtokba veszi a magyar hadsereg. Kormányzónk e cselekedete nemcsak jelképes értelmü. Minden magyar átérzi Horthy Miklós gondolatmenetét és érzéseit, s minden magyar mély hálával, szeretettel és tisztelettel tekint fel a férfira, aki huszonegy esztendő előtt Szegeden megfogadta, hogy életét szenteli a megcsonkitott haza fölépitésének, a sebek meggyógyitásának. A történelmi Magyarország lassan kezd feltámadni a trianoni romokból, s két év alatt most már harmadszor jelent meg Horthy Miklós nemes alakja egy hazatérő magyar város főterén, hogy ezrek és tizezrek boldog lelkesedése közepette birtokba vegye az elrabolt országrészek egyikét. Komárom és Kassa után most Szatmárnémetit érte az a boldog és büszke kitüntetés, hogy a bevonulás napján falai között tisztelhette a legelső magyar férfit, kinek messzire tekintő pillantása, bölcs országlása, tántorithatatlan politikai, társadalmi, katonai vonalvezetése fejlesztette az országot e trianoni évtizedekben erős, európai középhatalommá ...

Horthy Miklós egyéniségét harc és küzdelem edzette, tapasztalás és messziretekintő bölcsesség alakitotta; a magyar nemzeti közvélemény lelkes és hálás együttérzéssel értesült ma a Legfelsőbb Hadur elhatározásáról. A Honvéd Vezérkar Főnökének jelentéséből tudta meg reggel az ország népe, hogy Horthy Miklós e napon csapatai élére áll s személyesen vezeti az Erdélybe vonuló honvédséget az első felszabaduló nagyobb városba, Szatmárnémetibe. *„Felszabadulást viszünk 22 év óta rabbilincsben élő erdélyi magyar testvéreinknek és szeretetet a határainkon belül élő, hozzánk hű nemzetiségeknek."* Ezek a történelmi szavak világitották be a Kormányzó erdélyi útját. A fogadtatás, melyet a visszacsatolás első napján rendezett a felszabadult területek népessége a Kormányzónak és a magyar honvédnek, bizonyitja, hogy magyar és idegen nemzetiségü egyformán átérezte e napon Horthy Miklós nagy lelkének e hadparancsban is megnyilatkozó szellemét.

Az első nap a történelmi események külsőségeinek jegyében a legnagyobb lelkesedés mellett zajlott le a felszabaditott területsávon. *A magyar honvédség vezetőinek és csapatainak nagyszerü szelleme és tökéletes emberi, anyagi felkészültsége a biztositék arra, hogy az elkövetkező nyolc napban a bécsi döntőbiróság itélete alapján nekünk visszajuttatott erdélyi területrész katonai visszacsatolása minden zavaró közjáték nélkül, a gondosan kiépitett tervek szerint megy végbe.* Mint a Felvidéken és a Kárpátalján, Erdélyben is a jogrend, a nyugalom, a termelő munka zavartalan folytonosságának záloga a magyar honvédség, mindenütt, ahol a magyar katona megjelenik. Az erdélyi magyarság példás nyugalommal és önfegyelemmel várja a pillanatot, mikor a románok eltávoznak, s a magyar zászló végre ujra megjelenhetik minden erdélyi város és falu homlokzatán.

A romániai helyzet

a Gigurtu-kormány lemondásával és Antonescu tábornok kormányelnöki kinevezésével kétségtelenül nagy belső változások előjeleit mutatja, de nincsen semmi ok arra, hogy ez a belpolitikai változás bármilyen szempontból is befolyásolja a tengelyhatalmak itéletének zavartalan végrehajtását. *Erről gondoskodik a magyar hadsereg,* de gondoskodni kiván a jelek szerint az uj román kormány is, melynek vezetője, *Antonescu tábornok, az eskütétel után személyesen biztositotta a tengelyhatalmak bukaresti követeit legteljesebb lojalitásáról.* Az uj román kormányelnök ilyen értelemben utasitotta az Erdély visszacsatolandó területeinek kiüritéséért felelős közegeket.

Antonescu kinevezése

egészen uj helyzetet teremt Romániában. A királyi dekrétum felfüggesztette a román alkotmányt, feloszlatta a román parlamentet, s ugyanakkor megszüntette az 1938. évi államfői diktaturát. A román király ezentul a következő jogokat gyakorolja: 1. Ő a hadsereg feje, 2. Joga van a pénzveréshez, 3. Joga van kitüntetést adományozni, 4. Joga van amnesztiát gyakorolni és a büntetéseket csökkenteni, 5. Ő bizza meg a követeket és nagyköveteket. Az állam alaptörvényeinek módositása Romániában királyi dekrétumok alapján történik, amelyeket azonban a miniszterelnök ellenjegyez. Háborut tehát a román király nem üzenhet, s minden más államhatalmat a miniszterelnök gyakorol. *Antonescu tábornok teljhatalmat kapott.* Az uj kormányelnök közel állott a Vasgárdához, s nemrégiben még őrizetben tartották politikai magatartása miatt. A felhivás, melyet a román néphez intézett a csütörtöki napon, megállapitja, hogy Romániában nem uj kormány, hanem *uj rendszer* vette át a hatalmat. Antonescu kiáltványában bejelenti, hogy mai külpolitikai kapcsolatait elmélyiti.

A legközelebbi napok eseményei megmutatják a román rendszerváltozás irányvonalait; Romániának mindenesetre nagy érdeke, hogy a belső nyugtalanságok megszünjenek, s az ország közvéleménye végre megnyugodjék és beletörődjön a változott helyzet történelmi szükségszerüségébe. Rómában és Berlinben a romániai eseményeket belügynek tekintik s nem tulajdonitanak azoknak nagyobb jelentőséget.

A világ közvéleménye az elmult huszonnégy órában változatlanul

Hitler beszédének hatása

alatt áll, s általánosan az a vélemény alakult ki a világsajtóban, hogy az összes felmerült és makacson keringő béke-hirek üres találgatások: *a német kancellár beszéde a végső, kiméletlen harcot jelentette be Anglia ellen.* Különösen nagy hatást keltett Hitler beszédének az a része, amelyben a német nép vezére a megalkuvásnélküli küzdelmet hirdette ki, arra az esetre is, ha a háboru kiterjedne az időben. A kancellár beszédének egyes kitételei azonban inkább arra a feltevésre engednek következtetni, hogy a nagy és döntő leszámolás Anglia és Németország között már nem késhet sokáig. Minden hir azt bizonyitja, hogy a német hadvezetőség tökéletesen előkészitette az Anglia elleni támadást, s a küzdelem most már nem lankad el addig, amig teljesen fel nem őrölte a szigetország népének ellenállását. Nem mulik el nap, amikor többszáz német repülőgép ne dobná le bombáit angol katonai célpontokra, nem mulik el nap, mikor a németek ne rombolnának le angol kikötőket, hadiüzemeket, repülőtereket. *A nagy támadás légi előkészitése teljes mértékben kibontakozott,* s mikor Hitler kancellár gúnyos hangnemben „türelemre" intette a kiváncsiakat, akik már nem tudják kivárni türelmetlenségükben a támadás kezdetét, egyben meg is adta a választ mindazoknak, akik kételkedtek az Anglia elleni támadás valószinüségében. A brit oroszlán és a német sas élethalálharca elkezdődött, — igy látják Amerikában is a helyzetet, ahol egyáltalán nem itélik meg optimisztikusan a közeljövő angol esélyeit.

Rómát e napokban legelsősorban a bécsi döntés következtében előállott délkeleteurópai helyzet foglalkoztatja. A római lapok nagy részletességgel méltatják az erdélyi bevonulást és rendkivüli rokonszenvvel foglalkoznak az erdélyi magyarság hangulatával és a bevonulás részleteivel. Hitler kancellár beszédét Rómában is ugy itélik meg, mint a tengely rendithetetlen elhatározását a brit világbirodalom megsemmisitésére. A *Tribuna* szerint Hitler szavai a legjobbkor hangzottak el, hogy a jövő helyzetet és a követelményeket vaskövetkezetességgel vázolja: „Angliának össze kell omlania". *Németország és Olaszország megteszik a magukét, nehogy a világon egy hatalom mégegyszer jogot bitorolhasson arra, hogy az európai szárazföldet kiéheztesse* — irja a Tribuna.

Az olasz lapok hangoztatják, hogy nem értik az angol propaganda lelkesedését

az amerikai torpedórombolók átengedése

miatt. Ebben a tényben Róma inkább az angol birodalom gyengeségének tanujelét látja, mert a hadihajókért Anglia repülőtámaszpontokat engedett át Amerikának. A birodalom bomlási folyamata ezzel a ténnyel megkezdődött, — irják az olasz lapok, melyek egyébként teljes érdektelenséget jelentenek be a két Birodalomnak az amerikai kontinensen folytatott angolszász együttműködésére vonatkozóan.

A német sajtó folytatja a

Svájc cimére küldött figyelmeztetést

A Lokalanzeiger szerint Svájc nem használja ki az angol repülőkkel szemben a védekezés összes lehetőségeit s a német lap reméli, hogy a jövőben felszállanak a svájci vadászok is, ha angol repülők szállanak el Svájc területe fölött. Hasonló hangon ir az *Angriff* is, amely arra a következtetésre jut, hogy nem lehetne csodálkozniok a svájci szövetségi tanácshoz közelálló köröknek, ha értésükre jutna, hogy *sem a birodalmi, sem az olasz kormány nem érthet egyet a svájci semlegesség ismételt megsértésével szemben tanusitott ilyen tétlen magatartással.*

A kormányzó ünneplése a polgármesteri értekezleten

A csütörtöki polgármesteri értekezleten *Szendy Károly* polgármester emelkedett szavakkal emlékezett meg arról, hogy a trianoni igazságtalanság egy ujabb része orvoslást nyert. Kifejezést adott a főváros el nem muló hálájának és tiszteletének nemzetünk nagy barátai és főméltóságu kormányzónk iránt, akinek bölcs országlása alatt immár harmadizben értük meg hazánk területgyarapodását.

Az értekezleten résztvevő alpolgármesterek és tanácsnokok helyükről felállva hallgatták Szendy Károly polgármester szavait és viharos lelkesedéssel ünnepelték vitéz nagybányai Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját.

A kereskedők ünnepe

Az OMKE és a Fővárosi Kereskedők Egyesülete az erdélyi részek visszakapcsolásának örömére a Belvárosi Polgári Kör dísztermében ómoroviczai *Heinrich József* elnöklésével diszülést tartott. Heinrich József elnök bejelentette, hogy Sesztina-Nagybákay Jenő, az OMKE elnöke hódoló feliratot intézett a Kormányzó Ur Őfőméltóságához, ugyanekkor távirattal üdvözölte gróf Teleki Pál miniszterelnököt és gróf Csáky István külügyminisztert.

Lukács György rámutatott arra a nagy eredményre, hogy minden vér nélkül kaptuk vissza Erdély északi részét. Ennek a nagy eredménynek elérésében része van a huszéves reviziós mozgalomnak, a tengelyhatalmak baráti támogatásának, a magyar kormány bölcs, előrelátó politikájának, de elsősorban Kormányzó Urunk Őfőméltóságának, aki biztos kézzel vezetett ki bennünket Trianon utáni sulyos helyzetünkből. Az ünneplésből részt kér — folytatta — a magyar kereskedelem is, amely előtt uj élettér nyilik meg. Az ülésből a legmelegebben üdvözölték a Magyar Reviziós Ligát és elsősorban annak kiváló elnökét, *Herczeg Ferencet.*

Mit kapott vissza Biharmegye?

Bihar megye közigazgatási bizottsága Berettyóujfalun ülést tartott *Molnár Imre* főispán elnöklésével. *Molnár Imre* főispán megemlékezett az erdélyi területek visszatértéről, hálával szólt *Horthy Miklós* kormányzó országlásáról, gróf *Teleki Pál* miniszterelnök és gróf *Csáky István* külügyminiszter működéséről. Ugyancsak hálával emlékezett meg a német és olasz támogatásról. A bizottság hódoló táviratot küldött a kormányzóhoz, üdvözölte a miniszterelnököt és a külügyminisztert.

Vitéz *Nadányi János* alispán beszámolt arról, hogy *a bécsi döntés következtében 199 község tér vissza a csonka vármegyéhez, mintegy 270.000 lélekkel. Visszatér a vármegye ősi székhelye, Nagyvárad is. A visszatérés után Bihar vármegye Nagyváradon kivül 260 községből áll, mintegy 450.000 lakossal.*

Daladier, Gamelin és több háborus államférfi letartóztatása várható

Róma, szept. 5. A „Messaggero“ Bernen át érkezett jelentése szerint Vichyben biztosra veszik *Daladier, Reynaud, Mandel* és *Gamelin* tábornok közeli letartóztatását. A per ellenük nemsokára megindul. Francia politikai körökben hangsulyozzák, hogy eddig bizonyos formai okai voltak annak, hogy a letartóztatás nem történt meg. Miután azonban a francia tömegek követelik a sürgős eljárást, letartóztatásuk be fog következni.

„Acélgyürü“ az Egyesült Államok atlanti óceáni partjai mentén

Washington, szept. 5. (KH) **A kormány csütörtökön kiadott közleménye szerint a tengerészeti minisztérium az ujonnan megszerzett tengerészeti támaszpontokra haladéktalanul amerikai hadihajókat fog küldeni. A Nagy-Britannia által átengedett nyolc tengerészeti és légi támaszpont valóságos acélgyürüt von háromezer mérföld hosszuságban az Egyesült Államok atlantióceáni partjai mentén. A vonal az északi Ujfundlandnál kezdődik és egészen a déli vonalig tart. Politikai körök véleménye szerint ez az acélgyürü felbecsülhetetlen értéket képvisel a nyugati félteke védelme tekintetében. Nyilatkozatában hangsulyozza a kormány, hogy a támaszpontok megszerzése az amerikai védelmi programnak csupán egy részét képezi. Jelenleg azon gondolkoznak kormánykörökben, hogy további támaszpontok megszerzését valósitsák meg.**

A honvédség előnyomulásának napi menetrendje. A vonalkázott területet csütörtökön foglalták el a magyar csapatok.

Csütörtök reggel 7 órakor megkezdődött a bevonulás

Hivatalos jelentés a csapatok elindulásáról

A honvéd vezérkar főnöke 1940 szeptember 5-én kilenc órakor közli:

Csapataink ma reggel hét órakor a trianoni határt Nagylétától keletre kezdődőleg a magyar-orosz határig mindenütt átlépték és a szeptember 5-ére megállapitott területsávot birtokba veszik.

A kormányzó ur őfőméltósága, a hadsereg legfelsőbb Hadura, csapatai élén Szatmárnémetibe tizenegy órakor bevonul.

Hivatalos jelentés a csütörtöki előnyomulásról

A honvéd vezérkar főnöke szeptember hó 5-én 20 órakor közli: **A mai nap folyamán csapataink Szatmárnémeti, Máramarossziget, Nagykároly, Érmihályfalvára bevonultak és elérték Nagylétától keletre a trianoni határtól kezdve Értarcsa, Mezőterem, Krasznaszentmiklós, Madarász, Aranyosmedgyes, Avasujváros, Aknasugatag, Rozávlya, Ruszpolyána általános vonalat.**

Az előnyomulás mindenhol tervszerüen, zavaró körülmény nélkül történt.

A román vezérkar jelentése

Bukarest, szept. 5. (Orient-Radio.) A vezérkar jelenti: A megállapitott programnak megfelelően ma végrehajtottuk az első erdélyi övezet kiüritését. Csapataink a Filindru—Ardet—Apablidar—Breb—Viseul de Jos vonalon vannak. A művelet rendben és minden zavaró mozzanat nélkül ment végbe. Az anyag eltávolitása a megállapitott program szerint folyik.

Hadműveletek

Öt angol rombolót süllyesztett el a német haditengerészet

Berlin, szept. 5. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Haditengerészetünk az utóbbi napokban elsüllyesztett öt angol rombolót. Szeptember 2-án már jelentettük, hogy a német tengeralattjárók az Északi-tengeren megsemmisitettek két rombolót. Ezenkivül elsüllyesztettünk három korszerü angol rombolót: az „Express“-t, az „Esk“-et és a „Vanhoe“-t. Egy tengeralattjárónk elsüllyesztett egy erősen biztositott hajókaravánból több felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót összesen 27.000 tonna tartalommal.

Szeptember 4-én harci repülőink, vadász- és rombolókötelékeink ismét hatásosan bombáztak repülőtereket, repülőgépgyárakat, valamint egy lőszerraktárt. A rochesteri repülőgépmotorgyár és a weybridgei repülőgépgyár elleni támadás során eltaláltuk a repülőgépszineket és az épületeket. E támadás alkalmával több légi csatára került a sor. A légi csatákban vadászgépeink győzelmesen harcoltak.

Harci repülőkötelékeink éjszakai támadást intéztek főképpen a nyugati és a keleti partvidék kikötő- és hajógyári berendezései, valamint több repülőtér ellen. Liverpoolban, Swanseaban, Bristolban, Weymouthban, Pooleban, Chathamban, Tilburyban, Great-Yarmouthban és Hullban több helyen tüz támadt.

A levegőből folytattuk az angol kikötők elaknásitását.

Az angol repülőgépek éjszaka ismét berepültek a Birodalom területére. A birodalmi főváros megtámadására irányuló kisérletük az erős légelhárítás következtében hajótörést szenvedett. Az ellenségnek csupán két helyen sikerült bombát dobnia a város területére. Ezek a bombatámadások — akár csak a Birodalom más része ellen intézett bombázások — jelentéktelen károkat okoztak. Egy északnémetországi városban bomba esett egy munkásotthonra és megölt a légvédelmi óvóhelyen kivül tartózkodó 18 polgári személyt.

Az ellenség szerdán összesen 57 repülőgépet vesztett. Ebből ötvennégyet nappali légi ütközetben pusztitottunk el, egy repülőgépet légvédelmi tüzérségünk éjszaka lőtt le, két repülőgépet pedig a földön semmisitettünk meg. 17 repülőgépünk eltünt.

Egy német gyorsnaszádraj győzedelmes támadása

A véderő főparancsnoksága közli:

A szeptember 5-ére virradó éjjel egy német gyorsnaszád-raj az angol keleti partok előtt megtámadott egy angol hajókaravánt. Torpedótalálattal itt elsüllyesztettünk öt felfegyverzett, teljes rakományt szállitó ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 39.000 tonna tartalommal. Az elsüllyesztett hajók között van egy 12.000 tonnás szállitóhajó is. Egy másik hajót sulyosan megrongáltunk. A hajókaravánt teljesen szétszórtuk. Egy gyorsnaszádunknak sikerült torpedótalálattal elsüllyesztenie a hajókaravánt biztositó rombolók közül egy Imogen-osztályba tartozó rombolót.

Az angolok csak két romboló elsüllyedését ismerik el

London, szept. 5. (Reuter.) A tengernagyi hivatal jelenti, hogy az *Inavhoo* és az *Esk* torpedórombolók ellenséges torpedótalálat vagy ellenséges aknárafutás következtében elsüllyedtek. A tengernagyi hivatal tagadja, hogy az Inavhoon és az Eskon kivül más torpedórombolót is elsüllyesztettek. Az Express torpedórombolót megrongálták, de egy kikötőben biztos helyen van.

Az angol vadászgépek veszteségei

Berlin, szept. 5. (Német TI) Egy londoni hirszolgálati iroda szerdán *hivatalos közleményben* ismertette a „londoni illetékes körök“, tehát az angol légügyi minisztérium nyilatkozatát. A nyilatkozat azt a furcsa megállapitást tartalmazza, hogy az Angliának jelenleg rendelkezésére álló egyetlen hatásos védelmi fegyvere — *a vadászgépek* — máris sulyos csapásokat szenvedett. Az angol légi erő vezetősége összevonta a még rendelkezésére álló vadászgépeket bizonyos északangliai tengerészeti támaszpontok, valamint Dél-Angliában London védelmére és a közelfekvő, szemközti francia-belga partról jövő német támadások elháritására. Tehát most már a légügyi hivatal is bevallja, hogy *az angol légi erő vadászkötelékeiben sulyos veszteségek álltak be.* Ha eleddig még nem vonták is ki Délkelet-Angliából a vadászrajokat, az angol hirszolgálati iroda légügyi munkatársa bevallja, hogy „több előretolt légi kikötő komolyan szét van rongálva“. A továbbiakban azt is bevallják, külön hadoszlopokat kellett munkába állitani, hogy ezen a területen némiképpen üzemben maradhasson néhány repülőtér az angol vadászrajok számára. Bár az angol hiriroda azt bizonygatja, **hogy az angol vadászok ezentul is szembeszállnak az ellenséges légi alakulatokkal,** a sorok közt is olvasni tudó számára döntő tény marad az ugyancsak a légügyi hivatal felhatalmazása alapján közzétett nyilatkozat következő mondata: „A légi erő legénységének soraiban beállt veszteségek nagyobb zökkenőket idéztek elő.“ Az angol gyengeségnek ezt a furcsa beismerését megerősiti a *New York Times* munkatársának jelentése is. Ebben szószerint az áll, hogy „az Anglia délkeleti partjain megjelent több német bombázórajjal az angol vadászok addig fel sem vették a küzdelmet, amig el nem érték London légizárkörletét“.

Ismét megsértették Svájc légi felségjogát

Bern, szept. 5. (Német TI) A svájci vezérkar közli: Szeptember 5-ére virradó éjjel idegen repülőgépek különböző helyeken megsértették a svájci légi teret. E sértések Kleinlützel, Pruntrut és St. Immer környékén történtek. A repülőgépek átrepültek a vonalon keleti irányban, azután néhány perc mulva észak-északkeleti irányban visszatértek.

Romokban hever a liverpooli kikötő

Róma, szept. 5. (MTI) A „Messaggero“ berlini jelentése szerint a német repülőgépek 24 óra óta szakadatlanul bombázzák Liverpool kikötőjét és egyéb katonai célpontjait. *A német repülőrajok egymást követik Liverpool egén.*

A német bombázók a heves ellenállás ellenére is el tudják végezni pusztitó munkájukat. A liverpooli kikötő és a kikötőhöz tartozó raktárházak kétharmadrésze romokban hever. Romokban van a kikötő közelében emelkedő hatalmas felhőkarcoló is. A város egyik vasuti állomása szintén elpusztult. Liverpool lakossága csaknem 24 óra óta állandóan a légvédelmi óvóhelyeken tartózkodik.

Olasz bombavetők sikeresen megtámadtak több angol hadihajót

Valahol Olaszországban, szept. 5. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 90. közleménye:

Repülőink hevesen bombáztak három angol cirkálót és két torpedórombolót, amelyek az algiri partok mentén haladtak. Két cirkálót nagyméretü bombák találtak el és egyikük fedélzetéről hatalmas lángoszlop tört fel.

Ellenséges tengeri és légi erők szerdán hajnalban támadást kiséreltek meg az Égei-tengeren levő Gadurra és Mariza repülőterei ellen, ahol két repülőgépünket találat érte a földön; egy tengeri alakulat pedig Scarpantot bombázta. Könnyebb károkat okozott polgári lakóházakban és a polgári lakosság körében több embert megsebesitett. Vadászrepülőgépeink és légelháritó ütegeink hamarosan visszaverték a támadást. Hét ellenséges repülőgépet lelőttek. Légi erőink az ellenség visszaverése után ellentámadásba mentek át és reggel 7 órától este 17 óra 35 percig sorozatos bombázások alá vették az ellenséges alakulatokat. Négy hajót komoly találat és sérülés ért; öt vadászrepülőgépet lelőttünk. Két olasz gép nem tért vissza kiindulópontjára; több más repülőgép személyzete közül néhányan megsebesültek.

Ugyanakkor gyorsnaszádaink sikeres támadást intéztek a Canal de Casoban egy ellenséges cirkáló és két torpedóromboló ellen. Egy gyorsnaszádunk nem tért vissza.

Egy bombavető-alakulatunk sulyosan eltalált egy angol gőzhajót a Vörös-tengeren.

Zavarkeltő külföldi hiresztelések a magyar határ előretolásáról

A MTI jelenti: **Egyes külföldi lapok a magyar határnak a Keleti-Kárpátokig való előretolását akként igyekeznek értelmezni, mintha ez a határ egy, a tengelyhatalmakkal és Magyarországgal barátságos viszonyban levő hatalom állitólagos támadó szándékaival szemben szolgálna védelmi vonalul. Ezzel szemben rá kell mutatni arra a magától értetődő tényre, hogy minden államnak, igy Magyarországnak a határai is egyszersmind védelmi vonal minden támadással szemben és minél természetesebbek ezek a határok, annál jobbak. Ez a körülmény azonban a legkevésbé sem szolgáltathat okot arra, hogy mihelyt Magyarország visszakapja természetes keleti határát, abból mingyárt támadó szándékot tulajdonitsanak egy olyan államnak, amely a legkorrektebb diplomáciai viszonyt tartja fenn Magyarországgal és amelynek határvonala Magyarországgal a legrövidebb.**

Az ilyen hiresztelés nem is nevezhető másnak, mint tájékozatlanul rosszakaratu zavarkeltésnek.

Határtalan lelkesedés közepette vonult be Kormányzó Urunk Szatmárnémetibe

Virágokat szórt a felszabadult város ujjongó lakossága a Kormányzó és a honvéd csapatok elé

Szatmárnémeti, szept. 5. (MTI) A történelmi emlékezésektől megszentelt Szatmár megye és *Szatmárnémeti* város ősi magyar földje élte át elsőnek *az országgyarapitó kormányzó bevonulásának felejthetetlenül ünnepélyes pillanatait.* A szatmári föld népe megérezte ezen a napsugaras őszi napon a történelem változását, amellyel *a huszéves rabság után most visszatért az anyaországhoz.* Mintha az idő is meg akarta volna szépiteni ezeket az emlékezetes órákat, csillogó napfénybe boritotta az egész szatmári tájat.

A *Horthy Miklós* kormányzót és kíséretét vivő gépkocsisor Csengersimánál hagyta el a régi trianoni határt és Komlódtótfalun, Petén és Pusztadarócon át vezetett az ut Szatmárnémetibe.

Az első gépkocsiban ült *Horthy Miklós* kormányzó vitéz *Keresztes-Fischer Lajos* tüzérségi tábornok, főhadsegéddel és vitéz *Koós Miklós* tábornok, első szárnysegéddel. A második kocsiban *Werth Henrik* gyalogsági tábornok, vezérkari főnök és vitéz *Bartha Károly* táborszernagy, honvédelmi miniszter, a harmadikban *Brunswik György* ezredes, utimarsall, vitéz *Lázár Károly* ezredes, a testőrség parancsnoka és vitéz *Gerlóczy Gábor* alezredes, szárnysegéd, a negyedikben *Horváth Dénes* alezredes és *Tost Gyula* százados, szárnysegédek, valamint *Cech Vilmos* vezérkari alezredes, az ötödikben pedig vitéz *Debreczeny Ferenc* alezredes, a főhadsegéd szárnysegéde, vitéz *Tiszay Emil* alezredes, a vezérkari főnök szárnysegéde és vitéz *Ollé-Kunos Jenő* alezredes, a honvédelmi miniszter szárnysegéde foglalt helyet.

Tomboló lelkesedéssel fogadják a kormányzót és a honvédeket

Virágdiszbe, zászlódiszbe boritott falvakon, kendőt lobogtató ünneplő nép sürü sorfala között vonult végig a gépkocsisor. A lakosság már kora reggel óta az utcákon állt mindenfelé, hogy egy pillanatot se mulasszon el a nap eseményeiből. A Szatmárnémetibe bevonuló csapatok ünneplése állandó tömegtüntetéssé alakult át a honvédség mellett. A teljes rendben és tökéletes fegyelemben vonuló *csapatokat harsány éljenzés, tomboló lelkesedés és virágeső kisérte.* Az élen egy műszaki század haladt, amely sorra betemette a harckocsicsapdának szánt széles árkokat és eltávolitotta az uttest egész szélességében és mintegy 10—15 méter mélységben felállitott vastag fatörzsekből épült torlaszokat. Munkába álltak a távirászok is, akik a kidöntött távvezeték-póznák helyére nyomban ujakat emeltek, hogy ilymódon biztositsák Szatmárnémeti összeköttetését az anyaországgal. Pete és Pusztadaróc fiatalsága a csapatokkal együtt menetelt Szatmárnémetibe, hogy részese legyen az ősi város nagy ünnepélyének. A község bejáratánál diadalkapuk várták a bevonulókat *„Isten hozott!“ „Éljen Magyarország!“* felirással.

Páratlanul megkapó kép fogadta az érkezőket Szatmárnémeti bejáratánál. A falakat mindenütt virágfüzérekkel diszitették lelkes magyar kezek. Az ablakokból szőnyegdiszek csüngtek alá, végig az utvonalon a házak ablakaiból és a házak előtt szorongó tömeg soraiból sürü éljenzés hangzott.

Csak hajnalban vonultak ki Szatmárnémetiből a románok

Szatmárnémetiből csak a csütörtöki kora hajnali órákban vonultak ki a román csapatok. Addig a várost feldisziteni nem volt szabad. *Néhány óra alatt azonban eltünt a román világnak majd minden emléke.* Az üzleteken csaknem mindenütt magyarnyelvü már a felirás. Mindenütt piros-fehér-zöld zászlóerdő pompázik. Mély megindultság és meghatottság vett erőt a lakosságon, amikor megjelentek az első honvédek. *Pillanatok alatt felvirágoztak minden katonát* és az ősz szineinek minden pompájában játszó *virágokkal szórták tele a bevonulás utvonalát.*

Huszonegy év óta nem volt ilyen mozgalmas napja a városnak és a Deák Ferenc-tér, valamint a székesegyház környéke reggel óta visszhangzott az ütemes éljenzéstől.

A miniszterelnök és a kormány tagjai

Különösen meleg ünneplés jutott osztályrészéül gróf *Teleki Pál* miniszterelnöknek, aki *Hóman Bálint* kultuszminiszter, *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter, gróf *Teleki Mihály* földmivelésügyi miniszter, *Pataky Tibor* miniszterelnökségi államtitkár és *Incze Péter* miniszterelnökségi osztálytanácsos kiséretében tizenegy óra tájban érkezett meg a Deák Ferenc-téren felállitott diszemelvényre.

Horthy Miklós kormányzó és kisérete ezalatt gépkocsin közeledett Szatmárnémeti felé. Amerre gépkocsija elhaladt, az ut mentén álló ujjongó és az uton vonuló honvédek arcán boldog öröm tükröződött. *A falvakon keresztül határtalan ünneplésben volt része. Feléje ingattak minden magyar zászlót, kocsiját teleszórták virágokkal.*

Szatmárnémeti városának határában várakozott vitéz *Nagy Vilmos* gyalogsági tábornok, az első hadsereg parancsnoka törzskarával. Horthy Miklós kormányzó gépkocsijából kiszállva fogadta a hadseregparancsnok jelentését, majd *lóra szállott és a hadseregparancsnok, valamint törzskarának kiséretében lóháton lassu lépésben megindult a Deák Ferenc-tér felé.*

Rózsákat szórtak a kormányzó elé

Leirhatatlan, könnyes szemű, de mindamellett mélységesen boldog ujjongás köszöntötte a kormányzót és kiséretét a város utcáin keresztül. *Rózsákat szórtak eléje és bevonulása valóságos diadaluttá változott.* A Deák Ferenc-téren összegyült nemcsak Szatmárnémeti városának, hanem a város környékének is minden lakosa, aki csak be tudott idejében jönni a városba. Sokezer főnyi tömeg töltötte be végeláthatatlan hullámzó sorokban a hatalmas tér minden zugát és a környező házak ablakaiban emberfürtök feketéllettek. A bevonulás utvonalának mentén már *magyar rendőrök, csendőrök és honvédek tartották fenn a rendet.* Acélsisakjaikon és a csendőrség tollbokrétáin szikrázva tört meg a napsugár. A hatalmas méretü kéttornyu székesegyház lépcsőin százak és százak szorongtak. *Előkerültek a szinpompás magyar diszruhák és a zsinóros fekete magyar ruhák.* Bocskay-sapkák és Petőfi-nyakkendők, az asszonyok és leányok pedig szinesebbnél-szinesebb magyar ruhát öltöttek fel.

~~Huszárjárőr belovagol~~ Petére, az első határmenti szatmármegyei községbe. A Pesti Hirlap számára rajzolta Csengery István százados.

Fehér lován bevonul a kormányzó

Tizenkét óra után néhány perccel feltünt a tér bejáratánál a lovas testőrség diszszakasza, majd mögötte Horthy Miklós kormányzó fehér lován, diszes katonai kiséretével. Ezzel beteljesült a régi álom: *Szatmárnémeti főterén megjelent fehér lován Horthy Miklós, Magyarország kormányzója!* A kirobbanó lelkesedést immár többé visszatartani nem lehetett, a felszabadult lelkek ujjongó öröme, boldogsága nem ismert határt. Felejthetetlenül szép nap volt ez. Az éljenzés zug, kalapok repülnek a magasba, minden kar magyar zászlócskát lenget és 22 év óta első izben ismét felhangzik a Deák Ferenc-téren a magasztos magyar imádság.

A diszemelvényen a székesegyháztól jobbra lévő rögtönzött országzászló átellenében *Horthy Miklós,* Magyarország kormányzója foglalt helyet, mögötte a kormány jelenlévő tagjai, a katonai előkelőségek, élükön vitéz *Nagy Vilmos* gyalogsági tábornokkal és vitéz *Bajor Ferenc* tábornokkal, Szatmárnémeti katonai közigazgatásának parancsnokával. Az emelvényen jutott hely *Kölcsey István* képviselőnek is, aki Kölcsey Ferencnek, Szatmárnémeti nagy szülöttjének leszármazottja.

„Keblére borulhatunk édes magyar hazánknak“

Elsőnek *Antal Sándor,* a város polgármestere lépett a diszemelvény elé és minduntalan elcsukló hangon, *könnyeivel küszködve, üdvözölte a kormányzót:*

— Szivem minden boldogságával adom át — mondotta — Szent István országalapitó királyunk idejében keletkezett ősi magyar városunkat országgyarapitó főméltóságu kormányzónknak. Lehetetlen vissza nem emlékezni ma arra a szomoru eseményre, amikor 1919-ben, Nagyszombat napján, e helyen voltak kénytelenek átadni a városi tanács tagjai a védelem nélkül maradt várost az akkor bevonuló román csapatoknak. Tették ezt abban a hitben, hogy a megszállás csak rövid életü lesz és csak addig tart, amig a proletárdiktaturát leverik. De sajnos, csalódtunk. Az ugynevezett trianoni béke hosszu időkön keresztül rakta reánk bilincseit. Hála kormányzó urunk bölcs országvezetésének, a magyar nemzet szivós erejének, a bennünket támogató baráti nemzetek felbecsülhetetlen segitségének, lehullottak ezek a bilincsek és keblére borulhattunk drága édes anyánknak, édes magyar hazánknak, ugyhogy többé nem válunk el tőle. A szomoru Nagyszombatra beköszöntött a feltámadás napja. Hálát adunk a magyarok Istenének, de egyben a legmélyebb hálával tartozunk főméltóságu urunk bölcs országvezetésének, az olyan sokat dolgozott magyar kormánynak, vitéz honvédseregeinknek és mindazoknak, akik közreműködtek a mi boldog felszabadulásunkban.

A dübörgő éljenzéssel fogadott beszéd után *Ilosfalvi Lajos* apátkanonok, a római katolikus lakosság nevében, *Boros Jenő* a szatmárnémeti református és evangélikus magyarok nevében és *Uray Jenőné* a magyar asszonyok nevében köszöntötte Magyarország kormányzóját. Beszélt még *Sárközi Lajos* református lelkész és *Linzenbold Kálmán* római katolikus lelkész, akik a magyar ifjuság üdvözletét tolmácsolták. Vitéz *Tere Géza* a tüzharcosok nevében jelentkezett, majd *Kovács Gabriella* szavalata után két magyarruhás leányka pompás virágcsokrot nyujtott át a Főméltóságu Asszony részére.

A csapatok elvonulnak a legfelsőbb Hadur előtt

Rövid szünet után a bevonulásban részt vevő *honvédcsapatok elvonultak legfelsőbb haduruk előtt.* Horthy Miklós kormányzó a diszemelvény elé lépett, hogy fogadja a csapatok katonai tisztelgését. Mögötte *Werth Henrik,* a honvédvezérkar főnöke, vitéz *Bartha Károly* honvédelmi miniszter, vitéz *Keresztes-Fischer Lajos* tüzérségi tábornok, a katonai iroda főnöke és a kormányzó katonai kiséretének többi tagjai sorakoztak fel. A csapatok élén vitéz *Demeter János* tábornok, dandárparancsnok lovagolt törzsével, majd egymásután következtek a gyalogság, lovasság, fogatolt és gépesitett tüzérség alakulatai. *Az egyik zászlóalj élén Albrecht kir. herceg, alezredes lovagolt, akit a tömeg fölismert és melegen ünnepelt.* A tömeg soraiból minduntalan kirobbant a határtalan lelkesedés. A mai nap visszaadta Szatmár népének a magyar jövő boldog bizonyosságát.

A „Szamos“ nemzetiszinü keretben

A magyar honvédek bevonulásának napján déli egy órakor megjelent magyar nemzetiszinü keretben a hetvenkét évvel ezelőtt alapitott „Szamos“ cimü régi szatmári napilap első száma. Első oldalán vezércikkében „Áldott légy Kormányzónk!“ cimmel *Horthy Miklós* kormányzó fenkölt személyével foglalkozik, majd részletesen tudósit a honvédség csapatainak felejthetetlen bevonulásáról.

Ujabb szigetcsoportok megszerzéséről tárgyal Amerika

San Francisco, szept. 5. (Német TI) Knox hadügyminiszter a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a Costarica tulajdonában levő Kokusz-szigetek és a Galapago-szigetek megszerzésére irányuló tárgyalások folyamatban vannak. Mindkét szigetcsoport a Panama-csatornának, Amerika fontos ütőerének az oldalát fedezi.

Háromezerötszáz tanoncgyerek boldog nyara

Látogatás az OTI hárshegyi fiuüdülőtáborában

Az *Országos Társadalombiztositó Intézet* meghivott bennünket, látogassuk meg azt a fiu-üdülőtáborát, amely itt van, nem messze a főváros kőrengetegétől, a hárshegyi Cserkészparkban. Társasgépkocsikon indultunk utnak és alig husz perc mulva már ott voltunk a csodálatos szépségü ősparkban, amelynek lombsátra alól vidám játék, gondtalan nevetés hangjai hallatszanak már messziről. Cserkészek kedves táborozóhelye ez, ahol cserkészvezetők parancsnoksága és felügyelete mellett most az OTI üdültett 120 fiatal tanoncot. Az intézet 140-ik tanoncüdültető tábora ez, mert hiszen az ország területén, különböző táborokban, *évenként 3500 tanoncgyereket részesit az intézet két-háromhetes pihenésben, üdülésben. A hárshegyi Cserkészparkban most épp felvidéki, lévai és rimaszombati fiuk táboroznak.*

A tábor bejáratánál dr. *Papp Antal* ny. államtitkár, a *Cserkész Szövetség* elnöke üdvözli a vendégeket, élükön *Kádár Levente* belügyi államtitkárral, az OTI önkormányzatával és vezetőségével, valamint a sajtó képviselőivel. Üdvözlő szavaiból megtudjuk, hogy *ennek az üdültetésnek nagy nemzetmentő célja a „megelőző egészségügyi szolgálat“*, ami annyit jelent, hogy elsősorban azokat a tanoncokat üdültetik a táborokban, akiknél ez a két hét nemcsak pihenést, hanem megerősödést, gyógyulást is jelent.

A fiuk a sátrak és barakok körül, a játszótereken, tisztelegve fogadják a vendégeket, egytől-egyig napbarnitottak, egészségtől duzzadók. Mindegyik fiunak kötelessége tudni, mennyi volt testsulya, amikor a táborba érkezett és mennyire gyarapodott ez a táborozás végén. Az egyik gyerek például elmondja, hogy megérkezésekor 47 kiló volt, most már 51-en felül van. Hiszen már a köszöntés is, amellyel egymást és vezetőiket üdvözlik, ez: *Jó egészséget!* Mire a másik *Adjon Isten*nel válaszol. Mektekintjük a fiatalság szellős, tiszta hálóbarakjait, zuhanyozóit, játéktereit, látjuk a hangulatos képet, amikor alkonyatkor bevonják a tábori zászlót a Magyar Hiszekegy áhitatos hangjainál, ott vagyunk az illatosan párolgó gulyásbográcsok körül, amikor farkasétvággyal vacsorához látnak, majd bennünket is megvendégel az OTI, amugy jó cserkészmódra, mert mi is csajkával járulunk sorban a gulyásbográcsok elé.

Vacsora után körülüljük a tábortüzet, ahol a fiuk olyan ötletes, humoros játékokat mutatnak be, hogy vége-hossza nincs a kacagásnak, meghallgatjuk nótázásukat, a szlovák fiuk együtt éneklik a magyarokkal a magyar nótákat, a magyar fiuk pedig a szlovákokkal az ő dalaikat. Nagyhatásu jelenete volt a tábortüznek, amikor *Szabó Gyula* országgyülési képviselő beszédet intézett a fiukhoz, *átadva nekik gróf Teleki Pál miniszterelnök üdvözletét, akit csak országos gondjai akadályoztak a megjelenésben, maga helyett azonban minden egyes fiunak elküldött egy Erdélyről szóló könyvet és a megnagyobbodott Magyarország térképét.* Végül *Huszár Aladár,* az OTI elnökigazgatója intézett szép buzditó szavakat a fiukhoz, elmondva nekik, hogy ennek az üdültetésnek nemcsak az a célja, hogy testük erősödjék, hanem, hogy lelkükben is uj erőre kapjon a rendithetetlen magyar érzés, az áldozatkész hazaszeretet lángja.

Lassan ellobban a tábortüz, a fiuk nyugovóra térnek, mi pedig egy szép délután, egy hangulatos és tanulságos este emlékével térünk vissza a lombrengetegből a kőrengetegbe.

A szétmászó tájkép

Azok a Pólya-fivérek, akiknek művészetét is, személyét is annyira szerettem, szinmagyar emberek voltak művészetökben is, személyökben is. Pólya Tibor művészi nagyságát a következő évtizedek fogják értékelni igazán, számomra ő annyi volt a magyar festészetben, mint az irodalomban Mikszáth, lélekben erősen rokona. És elsőrangu festő volt Pólya Iván is. Tulfiatalon mentek el mind a ketten, barátaik sokat emlegetik őket ma is és magam is az emlegetők közé tartozom. A minap is a két Pólyát emlegettük és felmerült beszélgetés közben Iván szétmászott tájképének esete.

Ez az Iván mintha székelynek született volna a szolnoki földön. Olyan volt, mint az ószeren nézdegélő magyar paraszt, aki komájával a földi ponyvára kirakott mindenféle hulladék-vacakot szemléli. Van ott hulladék kilincs-darabtól elromlott órarugóig minden, például valami furcsa recés szélü rézkarika, amelyből megfejthetetlen fémszálak ágaznak ki.

— Mi lehet ez? — kérdi a koma.

A paraszt fejét csóválja, gyönyörködve nézi a tárgyat és lelkesen feleli:

— Nem tudom, de nagyon jó lehet valamire.

Pólya Iván is aféle matató, nagy figyelemmel piszmogó természet volt. Minden szerkezet izgatta. Ami jól működött, az őt nem hagyta békén: azonnal szétszedte, hogy összerakhassa, akár ébresztőóra volt, akár motorcsónak. S ha szétszedés után megint összerakta, már nem érdekelte többé. Ilyen srófolási és szerelési munkája közben roppant nagy vágyakozása támadt: motorkerékpárt szeretett volna. Gazdag ember ilyenkor bemegy a boltba és vesz magának motorkerékpárt. De a szolnoki művésztelep piktoránál már nem ilyen egyszerü a dolog.

A vágy azonban nagyon erős volt. Iván addig járkált, alkudozott, mesterkedett, mig talált valakit, akinek természetben lehetett fizetni: képpel. Jókora tájképet festett Iván és cserekereskedés utján ezt motorkerékpárrá változtatta. Nagy nap volt, mikor a kerékpárt hazakapta, még az étkezést is elmulasztotta, nem látott, nem hallott, csak az uj szerzemény érdekelte. De ne higyje senki, hogy ráült és száguldozott vele. Szó sincs róla. Azonnal szétszedte legapróbb darabjaira. Ezen napokig dolgozott. S ujabb napokig dolgozott, mig megint összerakta. Akkor aztán a sarokba állitotta és többet nem törődött vele.

Ezenközben egy este vendéglőben vacsorázott a feleségével, hallgatta a cigányt és figyelmét rendkivüli módon megragadta a cselló. Most mindenáron csellót szeretett volna. Másnap nyakába vette a várost, honnan tudna csellót szerezni. Egy heti futkosás után csakugyan talált valakit, aki cselllóját hajlandó volt átcserélni motorkerékpárra. Ivánék lakására megérkezett a cselló. Hogy Ivánnak fogalma sem volt a csellózásról, azt nem is kell mondanom. De most napokon keresztül csak a csellóval foglalkozott. Térde közé vette, hangját próbálgatta, a hang különböző szineit feszült figyelemmel tanulmányozta, a hurokat leszerelte, felszerelte, a facsavarokat egyenként külön megtapasztalta. Beletartott egy hétig is, mig elkészült vele. Akkor aztán kivül-belül ismerte a csellót. Elég volt.

Alig mult el megint valami kis idő, a cselló régi ezüstórává változott, amely bármely pillanatban kiütötte csilingelő hangon a pontos időt, ha valahol megnyomták. Iván vad szenvedelemmel esett neki a szerkezetnek. Szétszedte, tanulmányozta, összerakta, üttette. Ekkor egy ócska diktafon ragadta meg képzeletét. Ezt a diktafont mindenáron ismernie kellett belülről. Odaadta érte az idő-csilingelő ezüstórát. Reggeltől estig vagy ő diktált a diktafonnak vagy a diktafon őneki. Mikor aztán a diktafonnak semmi titka nem volt többé előtte, odaadta egy fagylaltgépért, mert a fagyalt házi készitése szerfölött érdekelte. Jó ideig még reggelire is fagylalt készült Ivánéknál. De az ilyen fagylaltgép alapjában véve igen egyszerü szerkezet, tanulmányozásán hamarosan át lehet esni. Ennél sokkal érdekesebb volt egy irodai sokszorositó, amely a vegytintával teleirott ivoldalt le tudta huzni száz példányban, Iván tehát odaadta érte a fagylaltgépet, tiszaparti szekeret rajzolt vegytintával és a sokszorositással ugy passziózott, mint Rembrandt a rézmetszéssel. A sokszorositó masina egy hétig érdekelte, akkor cserélt rajta egy kávéfőző gépet, uj rendszerüt, lombikosat. Részletes és hosszas kisérleteket végzett a tudományos kávéfőzés terén, mignem sóváran megkivánt egy okarinát. Ezt a hangszert eladdig nem ismerte. Most reggeltől estig okarinázott. A tájkép tehát elég változatos átalakulás utját futotta meg: előbb motorkerékpárra, ebből csellóvá, ebből ezüstórává, ebből diktafonná, ebből fagyaltgéppé, ebből sokszorositóvá, ebből kávégéppé s végül okarinává változott.

Az okarinázás második hetében Iván egy birtokos barátjával találkozott. A birtokos szerette a természetet és érdekesen tudott beszélni a hangyák életéről, melyeket parkjában figyelgetett. Ivánt a hangyák élete mód nélkül felizgatta.

— Nem adnál nekem egy hangyabolyt? Adnék érte egy okarinát.

A birtokos nevetett és azonnal megkötötte az alkut. Már másnap kiemelt ásóval egy kis hangyabolyt a park talajából és nagy papirskatulyába helyezte. A hangyaboly odakerült az Iván lakására. Iván odaadó figyelemmel kezdte tanulmányozni a hangyák életét.

Két hét mulva a telep egy másik festője igy szólt hozzá:

— Te Iván, volt neked egy szép téli tájképed befagyott patakkal és pipás parasztokkal. Mi történt azzal a képpel?

Iván legyintett.

— Szétmászott a lakásban. Nincs.

Harsányi Zsolt

A magyar kereskedelmi küldöttség elutazott Moszkvából

Moszkva, szept. 5. (Szovjet TI) A magyar kereskedelmi küldöttség, élén *Nickl Alfréd* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszterrel, elhagyta Moszkvát. A küldöttség bucsuztatására megjelent a központi repülőtéren *Krutikov* külkereskedelmi helyettes népbiztos, *Barkov,* a külügyi népbiztosság protokollfőnöke, *Alexandrov,* a külkereskedelmi népbiztosság középeurópai osztályának főnöke, *Vosikov,* a külkereskedelmi népbiztosság protokollfőnöke és a magyar követség személyzete *Kristóffy József* követ vezetésével.

Légitámadás veszélye miatt felfüggesztették az angol alsóház ülését

Churchill az angol-amerikai megállapodásról — Az angol miniszterelnök Magyarországról és a Balkánról

London, szept. 5. (Reuter.) Londonban a légvédelmi szirénák akkor szólaltak meg, amikor a képviselőházban interpellációk hangzottak el. A Ház folytatta ülését, de a karzatokat kiüritették. A diplomaták páholyukban maradtak.

Kis idő multán az elnök bejelentette, hogy légi támadás veszélye áll küszöbön és ezért az ülést felfüggeszti.

Az alsóház rövid szünet után ismét folytatta ülését. Churchill miniszterelnök emelkedett szólásra, hogy beszámoljon a képviselőház nyári szabadságramenetele óta történtekről. Churchill a többi között elmondotta, hogy a megállapodás Nagy-Britannia és az Egyesült Államok között készen áll. Amennyire meg tudja állapitani, mind az angol, mind az amerikai nép általános megelégedésére kötötték meg. Hiba volna a hivatalos jelentésből többet kiolvasni, mint amennyit tartalmaz. Csak kölcsönös segélynyujtási intézkedésről van szó, amelyet két baráti nemzet rokonszenvtől és jóakarattól eltelve nyujt egymásnak.

Churchill miniszterelnök ezután bejelentette, hogy az Egyesült Államok által Angliának átengedett torpedórombolókat haladék nélkül szolgálatba fogják állitani. A miniszterelnök beszéde további során azt mondotta, hogy az angol repülőgépek száma nagyobb, az anyag jobb, mint a háboru elején volt. Ebben a hónapban a legkeményebb harcra kell előkészülni.

A Balkánra vonatkozóan Churchill a következőket mondotta: Mindig azon a nézeten voltam, hogy Dobrudzsa déli részét vissza kell adni Bulgáriának és sohasem voltam tulboldog amiatt a mód miatt, amellyel a legutóbbi háboru után Magyarországgal bántak. Mi nem javasoljuk semmiféle olyan területi változás elismerését, amely háboru alatt megy végbe.

Churchill ezután a légi háboru kihatásáról beszélt a polgári életre. Bejelentette a riadók jelzési rendszerének megváltoztatását, hogy kiküszöböljék a szükségtelen riadókat. A közelkeleti helyzetről szólva ismertette az angol hajóhad egyes földközitengeri mozdulatait és hangoztatta, hogy Közép-Keleten is kemény harcokra kell felkészülni.

„Gyorsvonat Nagyvárad—Kolozsvár felé! . . ."

A MÁV azonnal megkezdi az összeköttetés megteremtését Székelyföld vasutai és a többi vonal között

A Magyarország és Románia között létrejött uj határmegvonás számos sürgős feladatot rótt a kormányra. Ezek közül a legfontosabbak egyike *a felszabadult területek vasuti vonalainak összeköttetése az anyaország vasuti hálózatával.*

Beszédes számok

A MÁV máris megtette a szükséges intézkedéseket, hogy az uj vonalakon a legrövidebb időn belül megindulhasson a forgalom. A magyar-román vegyesbizottsági tárgyaláson *már szabályozták a vasutak átvételének módját* és biztositották — az épitményeken kivül — a táviró- és telefonhálózat sértetlen állapotban való átadását is. A járművekre vonatkozólag a tárgyalások még nincsenek lezárva.

A román megszállás alól felszabaduló országrésszel kereken 1840 kilométer rendes és mintegy 400 kilométer keskenynyomtávu vasutvonal tér vissza a MÁV kezelésébe. Ez a trianoni hálózat 28.7 százalékát teszi ki és 48 százalékkal több, mint a visszatért Felvidék és Kárpátalja vasuthálózata volt. Az ujvonalak jelentékenyen megjavitják Máramaros és Ugocsa megyék vasuti forgalmát. Budapest és Királyháza között 55 kilométerrel rövidül meg a vonal, *Szeged—Nagyvárad—Kolozsvár között pedig közvetlen összeköttetésünk lesz.*

Két uj vasutvonal Székelyföldön

Ez előnyökkel szemben azonban sok nehézség kiküszöbölése vár a MÁV-ra. A legfontosabb és legsulyosabb: *az összeköttetés megteremtése a Székelyföld vasutai és a többi vonal között.* Az uj határ ugyanis *Romániának hagyta meg az odavezető vasutvonal Kolozstól Nyárádtóig* terjedő részét; igy körülbelül 90 kilométeres pálya fölött nem rendelkezünk. A székely körvasutnak Nyárádtól Uzonig terjedő szakasza a hozzácsatlakozó elágazásokkal együtt elszigetelten áll; ezért a Székelyföld forgalmának ezt a részét egyelőre csak közbeiktatott autóbuszjáratok és tehergépkocsik segitségével lehet lebonyolitani.

A MÁV vezetősége azonban máris megindította egy uj összekötő vasutvonal épitésének előmunkálatait. *Ez a körülbelül 50 kilométer hosszu pálya a Beszterce völgyéből indul ki és a Maros-völgyben vezetett székely körvasutba torkollik.* Minthogy megépitése hoszabb időbe telik, ettől függetlenül nyomban megindul *a marosvásárhely—kolozsnagyidai keskenyvágányu vasut meghosszabbitása Szászlekencéig.* **Ez a körülbelül 16 kilométeres vonal uj összeköttetést biztosit a törzshálózat és a székelyhálózat között.** Hátránya, hogy keskenyvágányu s igy a forgalom egyelőre csak kétszeri átszállás, illetve átrakás révén tartható fenn. Az uj határvonás egyébként hátrányos Udvarhely megyében is, ahol csak román vonalakon át lehetséges a vasuti utazás és szállitás.

Mit épitettek a románok?

Nem érdektelen megemliteni, hogy az elmult huszonkét év alatt a románok Erdélynek hozzánk visszatérő részében *mindössze Besztercenaszód megyében épitettek uj vasutivonalat.* E három, rendes nyomtávu pálya egyike Borgóprundtól fut a történelmi határig, a második Kisilvától kiindulva éri el a határt, a harmadik pedig Szalvától Telcsiig halad.

A hálózat megnövekedése egyébként szükségessé teszi a MÁV szervezetének kiegészitését is. *Igy Kolozsvárott uj üzletvezetőséget, Nagyváradon, Szatmárnémetiben és Marosvásárhelyt* pedig forgalmi főnökséget állitanak fel.

Az erdélyi vonatok menetrendje

A MÁV igazgatósága közli, hogy a visszacsatolt területen lévő vasuti vonalakon a személyszállitó vonatok forgalmát a honvédcsapatok bevonulását követő napon éjféltől megkezdi és ennek kapcsán Budapestről e vonalakra és viszont, az alábbi összeköttetések létesülnek:

Budapest—Szatmárnémeti—Máramarossziget.

Budapest Ny. pu. ind. 7.00 gyv. érk. szv. Szatmárnémeti 13.34, Királyháza 14.33, Máramarossziget 16.42.

Budapest Ny. pu. ind. 8.08 szv. érk. szv. Szatmárnémeti 18.11, Királyháza 19.55, Máramarossziget 22.47.

Budapest Ny. pu. ind. 22.25 szv. Érk. szv. Szatmárnémeti 7.52, Királyháza 9.19.

Ellenirányban Máramarossziget ind. 3.33, Királyháza ind. 6.03, Szatmárnémeti ind. 7.21, Budapest Ny. pu. érk. 18.18.

Máramarossziget ind. 13.52, Királyháza ind. 16.00, Szatmárnémeti 17.20, Budapest Ny. pu. érk. 5.00.

Királyháza ind. 11.56, Szatmárnémeti 13.38, Budapest Ny. pu. érk. 21.05 gyv. — Budapest Keleti pu. ind. Miskolcon át gyv. 6.54, érk. Máramarossziget 16.42. — Budapest Keleti pu. ind. szv. 8.17, érk. Máramarossziget 22.47. Ellenirányban Máramarosszigetről ind. gyv. 13.52, Budapest Keleti pu. érk. 23.15. — Máramarosszigetről szv. 3.33, érk. Budapest Kel. pu.-ra 18.46, Máramarosszigetről ind. szv. 15.16, érk. Budapest Kel. pu.-ra 5.40.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Budapest Ny. pu. ind. gyv. 7.00, érk. Nagyvárad 12.00, Kolozsvár 17.02, Budapest Ny. pu. ind. szv. 8.08, érk. Nagyvárad 15.15, Kolozsvár 20.24, Budapest Ny. pu. ind. szv. 22.25, érk. Nagyvárad 5.52, Kolozsvár 12.05, Budapest Keleti pu. ind. gyv. 18.53, érk. Nagyvárad szv. 23.20.

Ellenirányban.

Kolozsvár ind. szv. 6.30. Nagyvárad 11.37, Budapest Ny. pu. érk. 18.11. Kolozsvár ind. szv. 9.42 Nagyvárad 15.30, Budapest Ny. pu. gyv. érk. 21.05. Kolozsvár ind. szv. 15.05 Nagyvárad 21.10, Budapest Ny. pu. szv. érk. 5.00. Kolozsvár ind. szv. 1.22 Nagyvárad 6.45, Budapest Kel. pu. gyv. érk. 11.13.

A székely körvasuton.

Budapestről a székely körvasutra és viszont az összekötő vonalak elcsatolása folytán közvetlen vasuti összeköttetés nincsen. A körvasuton tehát egyelőre az alábbi helyi vonatok közlekednek:

Marosvásárhely i. 1.04, Ssászrégen é. 2.03, Csikszereda é. 6.37, Sepsiszentgyörgy 10.10. Marosvásárhely 7.25, Szászrégen érk. 8.24, Csikszereda érk. 14.26, Sepsiszentgyörgy érk. 16.30, Marosvásárhely ind. 11.22, Szászrégen érk. 12.20, Csikszereda érk. 18.05, Sepsiszentgyörgy érk. 20.10, Marosvásárhely ind. 18.22, Szászrégen érk. 19.20, Csikszereda érk. 1.37, Sepsiszentgyörgy érk. 4.10

Ellenirányban: Sepsiszentgyörgy ind. 4.45, Csikszereda ind. 6.53, Szászrégen ind. 12.21, Marosvásárhely é. 13.20. Sepsiszentgyörgy ind. 9.00, Csikszereda ind. 11:17, Szászrégen ind. 17.00, Marosvásárhely é. 18.00, Sepsiszentgyörgy ind. 14.45, Csikszereda ind. 17.12, Szászrégen ind. 23.00, Marosvásárhely érk. 24.00, Sepsiszentgyörgy ind. 20.15, Csikszereda ind. 22.22, Szászrégen ind. 6.10, Marosvásárhely é. 7.10.

Részletes tájékoztatást az állomásokon kifüggesztett menetrendhirdetmények nyujtanak.

9.25 Kamarazene.
10.15 Kis zenekar. Csak 230 méteren
9.00 Zenekari művek.
9.40 Vegyes zene.
10.00 Hirek. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

8.00 Rádiózenekar.
10.00 Cseh zeneművek.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.30 Baritondalok.
9.25 Dalok.
10.05 Könnyü lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.43 Rádiózenekar.
9.15 Kettős jodlinégyes.
10.10 Tánclemezek.

RADIO SZOFIA

8.00 Bach-művek.
9.00 Ének.
9.30 Könnyü- és tánczene.

ZÁGRÁB

5.15 Hangverseny.
5.45 Vidámság.
8.00 Kivánságlemezek.
8.30 Hangjáték.
9.00 Hangverseny.
10.00 Tánczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 13

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Radó. 8.00-ig: Hevessy. 12.15-ig: Máriássy

—

10.20 „A Duce és a Führer.“ Molnár János előadása.

10.45 „A téli fürdőkurák.“ Felolvasás.

12.10 Balázs Kálmán cigányzenekara.

1.30 A Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Beliczay Gyula: Magyar scherzo (Hangszerelte Szervánszky Péter). 2. Hubay: A cremonai hegedüs — ábránd. 3. Eisemann: Crescendo — egyveleg. 4. Sándor Jenő: Operett és filmegyveleg.

4.10 Diákfélóra. „Uj Robinson.“ Orbán Dezső előadása. — Utána: Ifjusági közlemények.

5.15 Dohnányi: fiszmoll szvit. Előadják a chicagói filharmonikusok Frederick Stock vezénylésével. Hanglemez.

5.45 „A nyersanyaggazdálkodás szolgálatában.“ Ifj. Sorg Antal előadása.

6.15 A rádió szalonzenekara. 1. Strohmayer: Ujbor — induló. 2. Millöcker: Koldusdiák — nyitány. 3. Vecsey Ferenc: Északi éj. 4. Paksy József: Szerelmi keringő. 5. Künnecke: Intermezzo. 6. Szirmai: Részletek a „Ballerina“ c. operettből. 7. Máthé István: Érzem én — blues. 8. Fényes Szabolcs: Slowfox. 9. Eisemann: Szeretem én az uramat — angolkeringő. 10. Pálóczi-Horváth: Los saracenos — pasodoble.

7.25 Danyi Ferdinánd gordonkázik zongorakisérettel. 1. J. B. Breval: G-dur szonáta. 2. Scarlatti: Tempo di balla. 3. Dvorzsák: Rondo.

7.50 Sportközlemények.

8.00 „Házassági évforduló.“ Irta Lánczy Gábor. Közreműködik Szörényi Éva és Abonyi Géza. Hanglemezekkel.

10.10 Közvetités a Gellért-szállóból. Ilniczky László tánczenekara játszik.

11.20 Közvetités az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. Dalok: Móczár Gyula: Hazudik a muzsikaszó; Császárkörte nem vadalma — népdal; Hevesi: Mecseki csárdás (Szondy verse); Ányos László: Amióta asszony lettél; Sándor Jenő: Vadvirágos erdőszélen rózsabokor; Balázs Árpád: Szidnak engem az emberek; Réten, réten — népdal; Nádor József: A ti utcátokban.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Natter

—

7.15 Rácz Béla cigányzenekara.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Herz Lili zongorázik. Liszt-művek. 1. A Villa d'Este szökőkutjai. 2. Paganini—Liszt: a) Esz-dur etüd; b) gisz-moll etüd. (La campanella). 3. XIII. rapszódia.

8.55 „A Bodeni tó.“ Dr. Klenka János előadása.

9.35 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Könnyü zene.
8.45 Tánczene.

BELGRÁD

5.25 Népies zene.
5.40 Cigányzene.
6.00 Tánczene.
6.30 Lemezek.
7.40 Népdalok.
8.20 Rádiózenekar.
9.20 Rádiózenekar.
10.00 Lemezek.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

9.35 Prága.
11.00 Német műsor.

OLASZ MŰSOR

245, 420 és 491 méteren.
7.30 Szimf. hangv. dalokkal.
9.10 Rádiózenekar.
10.15 Vegyes zene. Csak 230 méteren
8.00 Rézfuvós zene.
9.00 Népzene.
9.30 Vegyes zene. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

9.35 Lemezek.
10.00 Rádiózenekar.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.00 Lehár: A mosoly országa, operett.
9.00 Hangjáték.
9.40 Zenetörténeti hangverseny.
10.05 Jazz.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.40 Makrancos hölgy.
10.10 Tánczene.

RADIO SZOFIA

7.50 Smetana: Az eladott menyasszony
10.00 Tánczene.

ZÁGRÁB

4.15 Bosznial dalok.
5.45 Dalok.
8.00 Hangverseny.
9.00 Ének.
9.30 Csembalóhangv.
10.00 Tánczene..

SZOMBAT, SZEPTEMBER 14

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Natter. 7.40-ig: Filótás. 12.15-ig: Visegrády

—

10.20 „Háromszázötven éve jelent meg a Károli Biblia.“ Szitnyai Jenő előadása.

10.45 „Mit nézzünk meg?“ Az esküteri római sisakot a Nemzeti Muzeumban. Ismerteti dr. Radnóti Aladár.

12.10 Weidinger Ede szalonzenekara. — 1. Kötscher: Katona — nyitány. 2. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép. 3. Kemény Egon: Merengés. 4. Losonczi Lajos: Toborzó. 5. Járai Richard: Farsangi keringő. 6. Basque: Elefántparádé. 7. Kigyósi Árpád: Szomoru keringő. 8. Ascher: A herceg keringője — operettegyveleg.

1.30 Hanglemezek. 1. Schubert: Rosamunda — nyitány (Amsterdami Koncertgebouw zenekara, vez. Mengelberg). 2. Donaudy: O del mio amato — dal (Tito Schipa). 3. Wagner: Fájdalmak — dal (Frida Leider). 4. Debussy: Arabeszk (hárfa: Mildred Dilling). 5. a) Töltik a nagyerdő utját; b) Eddig való dolgom; c) Olvad a hó (Népdalok, Bartók feldolgozásában) (Székhidy Ferenc). 6. Rotter—Jurman: Az anya dala (Sonja Kowalevszka). 7. Hubay: Hullámzó Balaton — 5. csárdajelenet (hegedü: a szerző). — 8. Millöcker: Vörös rózsacsokor — operettdal (Karl Schmidt—Walter). — 9. Grever: Spanyol dal (Rosita Serano). — 10. Strauss—Dohnányi: Kincskeringő (zongora: Dohnányi Ernő). 11. Kodály: Villő (Szilágyi Erzsébet leánylíceum énekkara, vez. Sztojanovits Adrienne). 12. Grieg: Egyveleg (Berlini filharmonikusok).

4.10 Ifjusági rádió. „Csillagokat vizsgálunk“. A rádió gyermekjátszó csoportjának látogatása a Pázmány Péter Tudományegyetem Budapest-Svábhegyi csillagvizsgáló intézetében.

5.15 Vidák József cigányzenekara.

6.05 „József Attila verseiből előad Somlay Artur. Bevezetőt mond József Jolán.

6.30 A Rádió Szalonzenekara. 1. Buttykay Ákos: A bolygó görög — operettnyitány. 2. Polgár Tibor: Megy a gőzös. 3. Huszka: Csilla dala a „Tündérszerelem“ c. operettből. 4. Czinka Panna nótája. 5. Zerinváry: Bejártam érted a világot — slowfox. 6. Kemény Egon: Mire vársz — angol keringő. 7. Gyöngy Pál: Madame — tangó. 8. Sas: Nekem nincs szerencsém — slow. 9. Buday Dénes: Bátran kell szeretni — rumba. 10. Losonczy Dezső: Ébred az erdő — idill. 11. Farkas Ferenc: Tarantella.

7.25 „Mezőgazdasági és háztartási munkában a Női Honvédelmi Munkatábor tagjai“. Közvetités a Szabolcs megyei Levelek községből. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.

7.40 „Hegyaljai szüret“. Hangjáték. Irta ifj Ambrózy Ágoston és gróf Haller Alfréd. Rendező Csanády György. Személyek: Öreg pásztor — Baróthy József; néhai Boroskay Bálint — Mihályffy Béla; Boroskay Bálint — Hajmássy Miklós; Bogár Áron — Páger Antal; Piriczky kántor — Gózon Gyula; Csom vincellér — Rónai Géza; Böske szedőlány — Babochay Erzsi; Cigány — Losonczy Zoltán.

8.40 Hermann Schittenhelm harmonika számai.

9.00 Lóversenyeredmények.

9.10 „Jókai Erdélyben“. Részletek Jókai műveiből. Felolvasás.

9.25 E. Fischer: Az Alpoktól délre — szvit. (Kikötőben, Terrasz a tengeren, Virágkorzó, Tarantella). (Koncert zenekar, vez. Seidler-Winkler.) Hanglemez.

10.10 Közvetités a budai Kis Royalból. Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

11.20 Tánclemezek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Skublics

—

6.45—7.15 Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.

7.30 Wehner Tibor zongorázik.

8.00 Hirek, lóversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Hanglemezek. 1. Csajkovszkij: Romeo és Julia — nyitány (Bosztoni Szimfónikusok, vez. Kuszeviczkij). 2. Florent Schmitt: Salome tragédiája — szimfónikus költemény (Walter Straram zenekara, vez. a szerző).

9.20 „Az ősember kődobásától a messzehordó ágyuig.“ Irta Csürös Zoltán. Felolvasás.

9.45 Időjárásjelentés.

KASSA MŰSORA

Vasárnap: 8.00—9.00 Budapest I. 9.00 Lemezek. 10.00—11.15 Budapest I. 11.15 Hirek. 11.35 Mai felvidéki költők. Kovács Endre előadása szemelvényekkel. 12.05—12.25 Levente félóra. Átvétel Budapest II.-ről. 12.35 Budapest I. **Hétköznap:** Naponta Budapest I. kivéve 11.20 vagy 11.25 Lemezek. 11.40 Hirek. Eltérések. **Hétfő:** 11.05 A késmárki pap krónikája. Dr. Geréb László előadása. 3.25 Lemezek. 5.15 B. Stoffán Rózsi magyar nótákat énekel. **Kedd:** 11.05 Az életkörülmények korlátozása régen és most. Kácser József előadása. 3.25 Hanglemezek. 6.45 Földmivelésügyi előadás Bp. II.-ről. **Szerda:** 11.05 A Nagy Fejedelem hűséges szolgája. Madácsy László előadása. 3.25 Varacskay József magyar nótákat énekel, Orgován Jancsi cigányzenekara muzsikál. 6.15 A Szent Jobb történelmi hangképei. Irta báró Fiedler József. Előadják Kékesi Vanda, Isépy Natália, Némethy Zoltán, Marossy Lajos, Fischer Károly. **Csütörtök:** 11.05 Szlovák hallgatóinknak: „Az erdélyi kérdés“. Dr. Sziklay László előadása. 3.25 A Kassai Szalonnyolcas műsora. **Péntek:** 11.05 „A Gyilkostó, a Székelyföld gyöngye“. Dr. Lukács Dezső előadása. 3.25 „A szlovák ifjuságnak“, Kotocs János előadása. 5.15 Toperczer Géza és Madari László kétzongorás jazz-műsora.

ANKARA

7.40 Könnyü zene.
9.10 Tánclemezek.

BELGRÁD

5.05 Ifjusági óra.
5.35 Rádiózenekar.
6.30 Lemezek.
7.40 Népzene és katonazene.
8.50 Rádiózenekar.
10.00 Haváji négyes.

BRÜNN

9.45 Prága.
11.00 Német műsor.

OLASZ MŰSOR

7.30 Szinmű.
9.00 Szimfón. hangv.
10.15 Kis rádiózenek. Csak 230 méteren.
7.30 Szalonzene.
9.30 Vegyes zene.
10.00 Hirek. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

9.30 Tarka műsor.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.30 Játék két zongorán.
8.50 Zenésjáték.
9.20 Katonák énekné-gyese.
9.45 Jelenet.
10.05 Tánclemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.05 Esti zene a baseli Márton-templomból
9.00 Puccini kettős.
10.10 Lemezek.

RADIO SZOFIA

8.30 Karének.
9.00 Könnyü- és tánczene.
10.05 Népies zene.

ZÁGRÁB

5.15 Rádiózenekar.
8.30 Kamarazene.
9.00 Christi énekesnő.
10.00 Tánczene.

A PESTI HIRLAP RÁDIÓ-MELLÉKLETE

Heti műsor 1940 szeptember 8-től szeptember 14-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK HÉTKÖZNAP BUDAPEST I MŰSORÁN

6.45 Torna. Hirek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend. — 10.00 Hirek. — 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40 Hirek. — 1.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30 Hirek. — 2.45 Műsorismertetés. — 3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 5.00 Hirek szlovák és magyarorosz nyelven. — 7.15 Hirek. — 9.40 Hirek, időjárásjelentés, hirek szlovák és magyarorosz nyelven. — 11.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. (Hétfőn és csütörtökön eszperanto hirek is.) — 12.05 Hirek.

A Telefon Hirmondó műsora: Vasárnap 3.05—3.40 Budapest II, különben Budapest I műsora. Hétköznap 11.20—11.50, 3.25—3.55 és 5.00—5.15 Lemezek, különben Budapest I műsora.

Nyiregyháza, Magyaróvár, Miskolc, Pécs: Budapest I műsorát közvetitik. Eltérő esetekben a műsort a vonatkozó napnál külön jelezzük.

Hullámhossz		Energia	Hullámhossz		Energia
204.8	Pécs	1.25	377.4	Lemberg	50
208.6	Miskolc	1.25	382.2	Lipcse	120
227.1	Magyaróvár	1.25	395.8	Kattowitz	12
245.5	Róma II	60	405.4	München	100
251	Frankfurt	25	420.8	Róma	120
257.1	Svájci olasz	15	426.1	Stockholm	55
259.1	Kassa	10	431.7	Paris P.T.T.	120
261.1	London Nat.	20	437.3	Belgrád	20
263.2	Torino	7	455.9	Köln	100
267.4	Nyiregyháza	6.25	463	Lyon	100
269.5	M.Ostrava	11.2	470.2	Prága	120
271.7	Nápoly	10	483.9	Brüsszel I	15
276.2	Zágráb	0.7	491.8	Firenze	20
291	Königsberg	100	506.2	Bécs	120
298.8	Pozsony	13.5	514.6	Madona	50
304.3	Bologna	50	522.6	Stuttgart	100
312.8	P. Parisien	50	531	Palermo	3
315.8	Boroszló	100	539.5	Svájci ném.	100
321.9	Brüsszel II	15	550.5	Budapest I	120
325.4	Brünn	32	765	Beszterceb.	30
326.6	Toulouse	60	834.5	Budapest II	20
331.9	Hamburg	100	1154	Oslo	60
338.6	Grác	15	1293	Luxemburg	200
342.1	London R.	70	1339	Varsó I	120
349.2	Strasbourg	60	1500	Droitwich	150
352.9	Szófia	100	1571	Deutschlands.	60
356.7	Berlin	100	1648	Radio Paris	80
364.5	Bukarest	12	1648	Ankara	120
368.1	Milánó	50	1875	Brassó	150

A lakihegyi leadóállomáson folyó átalakitási munkálatok miatt a műsor előreláthatólag néhány napon át este tiz órakor véget ér. Az erdélyi bevonulás hirei kedvéért alkalmasint egyéb változások is lesznek.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 8

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.00-ig: Skublics. 8.15-ig: Máriássy. 12.15-ig: Filótás

—

8.00 Ébresztő. — Szózat. — Hanglemezek. 1. Dankó—Figedy: Dankó-csárdás (Mária Terézia 1. honv. gy.-e. zenekara, vez. Figedy Sándor, 2. a) Hej, rózsa, rózsa; b) Zabot vittem (népdalok Lajtha L. feldolgozásában) Ének: Molnár Imre. 3. Hubay: 6. magyar tánc (hegedű: Szikra Lajos). 4. a) Szól a kakas már; b) Ellopták szivemet (Cselényi József). 5. Kossovits: Szerenád (Lavotta szerelme) Mária Terézia 1. honv. gy.-e. zenekara, vez. Fricsay Richárd). 6. a) Jaj de sokat áztam; b) Esik eső — katonanóták Bárdos Lajos feldolgozásában (Mezőturi Református Gimnázium énekkara, vez. Csenki Imre). 7. Lehár: Luxemburg grófja — operettrészletek (Szimfónikus zenekar, vez. Polgár Tibor). 8. Kacsóh: Én vagyok a bojtárgyerek — dal a „János vitéz"-ből (Cselényi József). 9. Pécsi József: Ünnep a háremben (Radiola Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár). 10. Oláh Kálmán: Csak tebenned biztam (Korányi Miklós verse (Orbán Sándor). 11. Bihari János: Mikor a pénze elfogyott — csárdás (Magyari Imre cigányzenekara).

8.45 Hirek.

9.00 Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál: Pethő István lelkész.

10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkipásztor.

11.00 Egyházi ének- és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben Folba János pápai prelátus vezéresperes mondja. Énekel a Felső Krisztinavárosi Egyházközség vegyeskara. Jurassa Endre vezénylésével.

12.20 Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

12.30 Matolcsy Margit és Badics Gyula magyar nótákat énekel, kiséri: Oláh Kálmán cigányzenekara. Matolcsy számai: Vass György: Messze, messze Csikországban; Ákom Lajos: Piros rózsát adtam (Kunéry verse); Kárpát Zoltán: Nagyvárosban (Ságody verse); Szentirmay: Tizpár csókot egyvégből: Balázs Árpád: Nagy Gábornál muzsikálnak; Fráter Loránd: Ott, ahol a Maros vize; Udvarhelyi réztoronyban — székely népdal. Badics számai: Teghze-Gerber: Gerle szállott... (Várady Csaba): Mély a Rima — népdal; Magyarády Jenő: Minden este fogadom; Travnyik: Káka tövén költ a ruca; A becsali csárda fala — népdal; vitéz Kókay István: Bagaméri hársfa; Kubányi: Nincsen abba' semmi szégyen.

13.25 Hangképek a magyar-német ökölvivó mérkőzésről. Közvetités a fővárosi Nagy Cirkuszból. Beszél: dr. Legenyei József.

13.45 Hirek.

14.00 Hanglemezek: 1. Wagner: Faust — nyitány (Londoni Szimfónikusok, vez. Coates). 2. Verdi: Rigoletto — ária az I. felv.-ből (Antonio Cortis). 3. Liszt: XIV. rapszódia (Budapesti Filharmonikusok, vez. Dohnányi Ernő). 4. Mascagni: Parasztbecsület — Santuzza áriája (Bianca Scacciati). 5. Dvorzsák: Scherzo capriccioso (Minneapolisi Szimfónikusok, vez. Ormándi Jenő). 6. Csajkovszkij: Pique Dame — ária (Heinrich Schlusnus). 7. Debussy: Tánc (Bosztoni Szimfónikusok, vez. Kuszevic kij). 8. Giordano: André Chenier — kettős a IV. felv.-ből (Sheridan és Pertile). 9. Dohnányi: A Rurália Hungarica II. tétele (Londoni Szimfónikusok, vez. a szerző).

3.00 1. „Időszerű közélelmezési kérdések". Dr. Solti Ernő közélelmezési főfelügyelő előadása. 2. „A kukorica jelentősége a hazai takarmányozásban". Dr. Hatos Géza kisérletügyi igazgató előadása. A földmivelésügyi minisztérium rádió előadássorozata.

3.45 Szalonötös. 1. Losonczy Dezső: Székely havasokban — verbunkós. 2. Delibes: Virágok tánca. 3. Meisel: Anita — szerenád. 4. Aggházy Károly: Magyar esték. 5. Rajter Lajos: Gyöngyvirág keringő. 6. Klien: Matróztánc. 7. Albeniz: Tangó. 8. Vincze Ottó: Dal — slow. 9. Bochmann: Pasodoble.

4.30 „Mikor gazdag egy ország?" Dr. Kislégi Nagy Dénes előadása. Közművelődési előadássorozat.

5.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.15 Honvédműsor.

6.10 Móricz Zsigmond elbeszélése.

6.40 A Váci Vox Humana Énekkar. Vezényel Sümegh Miklós. 1. Rossini: Tavaszi dal. 2. Hans Leo Hassler: Őszi fák (Szabó Miklós ford.) 3. Orlando di Lasso: a) Zsoldoskatona szerenádja, b) Visszhang (Bárdos Lajos forditása). 4. Farkas Nándor: Éjjeli zene (Lurja Janka verse). 5. a) Látod-e babám, b) A Vargáék ablakja — népdalok (Bárdos Lajos feldolgozásában.) 6. Veit: A szarvasbogár és a rózsa. 7. Steffani: A kakuk (Nádasdy Kálmán ford.) 8. Weber: Béka hangverseny. 9. Lincke: János bogárka dal (Sümegh M. átirata) 10. Schubert: Induló (Karvaly Viktor átirata).

7.15 Hirek magyar és román nyelven.

7.23 Sport és lóversenyeredmények.

7.40 „Uj haza". Történelmi szinjáték 4 felvonásban. Irta Nyirő József. Rádiószinpadra alkalmazta Csanády György. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Királybiró — Toronyi Imre, A leánya, Bori — Dayka Margit, Endes István — Szabó Sándor, Jováki bá' — Hosszu Zoltán, Amália néni — Gobbi Hilda, Tera — Mészáros Ági, Ferkő Feri — Bognár Elek, Basa Tamás — Lehotay Árpád, Basa Tamásné — Eőry Kató, Sükő Dénes Köpeczi Boócz Lajos, Vén Jeddi — Pataky József, Jeddi néni — Cserey Irma, Éltető — Szilágyi Aladár, Éltetőné — Szatmáry Margit, Bónisné — Zala Karola, Gyenge Gyuri — Pacséry Ágoston, Kócs Mihály — Juhász József, Ezredes — Nagy Adorján, Kapitány — Kovács Károly, Hadnagy — Pataky Jenő, Altiszt — Sándor István, Hadbiró kapitány — Forgács Antal, Auditor hadnagy — Bókay Ferenc, Határőr hadnagy — Pálóczy László, Konciliárius — Szentiványi Béla, Jegyző — Kamarás Gyula, I. asszony — Harsányi Gizi, II. aszony — Somlay Julia, I. férfi — Harasztos Gusztáv, II. férfi — Csergő István.

9.40 Hirek, időjárásjelentés, sporteredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

10.10 Közvetités a Flórián-kávéházból. Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.

11.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20 Tánclemezek.

12.05 Hirek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlők: d. e. Radó, d. u. Hevessy

—

11—12 Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Vigadj magyar — induló (Mária Terézia 1. honv. gy. e. zenekara, vez. Figedy Sándor). 2. Országok és dalok — dalegyveleg (ének: Marcel Wittrisch). 3. a) Dankó: Nagy Bercsényi Miklós; b) Te vagy a legény Tyukodi pajtás — kuruc dal (tárogatószóló: Vidák Béla). 4. Lehár: Paganini — dal (Lotte Luckwald). 5. Millöcker: Koldusdiák — operettegyveleg (Giorgio Amato szalonzenekara). 6. Vincze Zsigmond: Aranyszőrü kis bárányka (Kulinyi verse) — operettdal (Cselényi József). 7. Friml: Rose Marie — ábránd (orgona: Adolf Wolff). 8. Grothe: Uj élet felé — filmdal (Eggerth Márta). 9. Straus Oszkár: A csokoládékatona — keringő-egyveleg (International zenekar, vez. Shilkret). 10. Mascheroni—Mendes: Olasz dal (Emilio Livi). 11. Molto: Ha elmész — tangó (Radiola tánczenekar). 12. Horváth Jenő: Én nem fogok utánad járni (Rákosi János verse) — slowfox (Rózsa Annie). 13. Glombig—Engel: A nevető xilofon — bravur-fox (előadja Kurt Engel).

12.05—12.35 Leventerádiófélóra. 1. Ruszin zene. Hanglemezről. 2. Tornay Károly előadása Szent Istvánról. Felolvasás. 3. Ruszin népdal. Hanglemez. 4. Losonci induló. Hanglemez. — Polcsász dlya leventov. 1. Národnájá pisznyá. Gramafonnájá plasztinka. 2. Doklad Kárlá Tornay o Szvjátom Sztefányi. 3. Národnéjá pisznyá. Grammafonnájá plasztinka. 5. Losonczkij márs. Gramafonnájá plasztinka.

1.30—1.45 Oláh Kálmán cigányzenekara.

3.05—3.45 Magyar tánclemezek.

7.30 „Képeslap Holland-Indiából." Rácz György előadása.

8.00 Hirek, lóversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Sallay Iván hegedül, zongorán kiséri Bagossy Judit. 1. Bartók—Szigeti: Magyar parasztdalok. 2. Hubay: Fülemüle-ének. 3. Vecsey: A szél — 1. caprice. 4. Bazzini: Boszorkánytánc.

8.50 „Boldogasszony ünnepei." Szendrey Ákos előadása.

9.20 Magyar nóták hanglemezről. 1. Balázs Árpád: Itt hagyom a falutokat (Éltető Ákos verse). (Cselényi József) 2. Dankó Pista: a) Lemondás; b) Eltörött a hegedüm (Magyari Imre cigányzemekara). — 3. Thegze-Gerber: Sárgul már a kukoricaszár (Kunéry verse) (Kalmár Pál). 4. Fráter Loránd: Elmegyek ablakod előtt (László Imre). 5. Várady A.: Irtam tegnap a babámnak (Cselényi József). 6. Erőss Béla: a) Vannak el nem csókolt csókok; b) Minden piros-fehér rózsát (Magyari Imre cigányzenekara). 7. Pálóczi-Horváth: Szeretem a kertet (Kellér verse) (Szántó Gyula). 8. a) Édesanyám nem tudok elaludni; b) Elég nagy a bihari határ; c) Csárdás (Pertis Pali cigányzene-

kara). 9. a) Pápai-Molnár: Hortobágyi csikósnóta; b) Reményi Béla: Kékpettyes rakottszoknya (Keve verse) (Orbán Sándor). 10. Szentirmay: a) Zsindelyezik a kaszárnya tetejét; b) Hires város az Alföldön Kecskemét; c) Azt kérdezte tőlem az édesanyám (Nagy Izabella és Cselényi József).

9.50 Időjárásjelentés.

NÉMET MŰSOROK

A német állomások egységes műsort adnak ki, miután a világesemények rendkivül gyors sodrában minden műsorszámot időszerűvé tettek. A műsorok váza a következő:

Vasárnap:

5.00—7.00 Kikötői zene Hamburgból, közben időszerü csevegés és
6.00 Hirek.
7.00 Egyházi zene.
8.00 Kincses ládikó, örök német szavak és hangok.
9.00 Vidám zene.
10.00 A hét legfontosabb harctéri eseményei.
10.30 Szórakoztató zene.
11.00 Déli zene.
1.00 A német és olasz harctéri jelentés.
1.15 Nép- és kamarazene.
2.00 A harctéri jelentés megismétlése.
2.15 Szórakoztató zene.
3.00 Délutáni német népzene. Közben hangok az arcvonalról és
4.00 Hirek.
5.00 Szórakoztató zene.
5.30 Időszerü eseményekről.
6.00 Harctéri helyszini közvetitések.
6.30 Indulók.
7.15 Szórakoztató zene.
7.50 A politikai helyzet.
8.00 A hadi helyzetről.
8.15 Népszerü zene.
9.30 Esti zene.
12.00—12.55 Csak Deutschlandsender és Bréma I.: Bajtársi szolgálat.

Hétköznapokon:

4.00 Jelmondat, reggeli zene.
5.00 Gazdáknak .
5.10 Könnyü zene.
7.00 Szórakoztató zene. (A hét bizonyos napjain és bizonyos állomásokon műsor háziasszonyoknak.)
8.00 Kamarazene.
8.30 Iskolai rádió.
9.00 Szórakoztató zene.
9.30 Kedden és pénteken: Tarka félóra kicsinyeknek, utána szórakoztató zene.
11.00 Déli zene.
12.55 Időjelzés (csak Deutschlandsender).
1.00 A német és olasz harctéri jelentés.
1.15 Hangverseny.
2.00 A harctéri jelentés lassu megismétlése.
2.15 Dalok. Apró zeneművek.
3.00 Délutáni zene.
5.30 Időszerü eseményekről.
6.00 Helyszini közvetitések a harctérről. (Hangfelvételek.)
6.45 Politikai vagy katonai tárgyu előadások. (Hétfőn a szárazföldi, szerdán a tengeri, pénteken a légi haderőről.)
7.15 Szórakoztató zene.
7.50 A politikai helyzet.
8.00 A harctéri helyzet.
8.15 Hangverseny.
9.15 Esti zene.
12.00—12.55 Bajtársi szolgálat. (Csak Deutschlandsender és Bréma I.)

ANKARA

7.30 Ravel: Spanyol óra.
9.00 Jazz lemezek.

BELGRÁD

4.15 Népies műsor.
6.15 Tánczene.
7.45 Népdalok.
8.20 Közvetités Szmajevóból.
11.00 Vendéglői zene.

BRÜNN

8.00 Német műsor.

OLASZ MŰSOR

245, 420 és 491 méteren.
7.00 Mascagni: Isabeau, háromfelv. opera. vezényel a szerző
10.00 Hirek.
10.15 Könnyü zene. 230 méteren
8.05 Rádiózenekar.
9.00 Énekkar.
9.30 Vegyes zene.
10.00 Hirek. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

7.49 Rádiózenekar.
9.30 Fuvós katonazene.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

9.35 Énekes.
10.00 Tánczene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

10.10 Tánclemezek.

RADIO SZOFIA

7.00 Könnyü- és tánczene.
8.00 Ének.
8.30 Szerenád.
9.00 Könnyü- és tánczene.

ZÁGRÁB

5.30 Lemezek.
8.00 Könnyü zene.
10.00 Tánczene.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 9

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Radó. 8.10-ig: Visegrády. 12.15-ig: Hevessy

—

10.20 „Hol laknak a csángó magyarok.“ Csiky Béla előadása.

10.45 „Ruszin fafaragások.“ Irta Kerekes István. Felolvasás.

12.10 Sóhár Vilma zongorázik. 1. Gluck—Brahms: Gavotte. 2. Brahms: Scherzo. 3. Liszt: Valse impromptu. 4. Liszt: La danza (Tarantella). 5. Chopin: Bölcsődal. 6. Delibes—Dohnányi: Coppélia — keringő.

12.55 Pócza Ella énekel zongorakisérettel. 1. Hubay: Könnyek. 2. Hodula: a) Oda nézzetek (Petőfi verse); b) Csók a piros hintóban (Előd verse). 3. Kurucz: Add nekem a te szemeidet (Ady verse). 4. Polgár Tibor: Szonett. 5. Kemény Egon: Édes anyám. 6. Rékai Nándor: Mért kacag és ri az a nóta. 7. Babos K.: Vedd elő az imakönyvet. 8. Lendvay Jóska: Mondd meg nekem.

1.30 Országos postászenekar. Vezényel Eördögh János: 1. Borsay: Ünnepi nyitány. 2. Garami Béla: Nótacsokor. 3. Huszka: Aranyvirág — egyveleg. 4. Eördögh János: Toborzó. 5. György Oszkár: Keleti intermezzo. 6. Egyveleg Strauss János műveiből. Összeállitotta Schlögl.

4.15 Diákfélóra. „Négy erdélyi költő.“ Dr. Makay Gusztáv előadása.

5.15 A rádió szalonzenekara. 1. Poldini: Vadrózsa — nyitány (hangszerelte Polgár Tibor). 2. Vincze Ottó: Néger dal. 3. Kálmán Imre: Palotás az „Ördöglovas“ c. operettből. 4. Bayer: Egyveleg a „Babatündér“ c. operettből. 5. Szücs János: a) Yvonne tánca; b) Tangószerenád. 6. Gebhardt Rio: Jelmezbál — keringő. 7. Áts Tivadar: Tangó. 8. Buday Dénes: Ma vártalak — angol keringő. 9. Sándor Jenő: Palotás és friss.

6.15 „Hepe-hupás Szilágyságban.“ Ady szilágysági verseiből előad Kiss Ferenc, a Nemzeti Szinház tagja.

6.35 Bura Sándor cigányzenekara.

7.45 „Egy nemzedék tanitómesterei.“ Dr. Barankovics István előadása Prohászka Ottokárról.

8.10 Az Operaház zenekara. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik Stefániai Imre — zongora. 1. Weber: Bűvös vadász — nyitány. 2. Mozart: g-moll szimfónia (K. 550.). 3. Schubert—Liszt: Nagy fantázia zongorára és zenekarra (Wanderer-fantázia). 4. Bartók: Táncszvit.

10.10 Hanglemezek. I. rész: Magyar operettrészletek. 1. Huszka—Martos: Gül Baba — egyveleg (Szántó Gyula). 2. Kacsóh—Bakonyi—Heltai: János vitéz — operettrészletek (Cselényi József és dr. Szedő Miklós). II. rész: Géczy Barnabás zenekarának műsorából. 3. Csajkovszkij: Dal szöveg nélkül. 4. Sibelius: Valse triste. 5. Sinding: Tavaszi zsongás. 6. Arnold: Odakünn Wachauban — dal. 7. Lehár: Luxenburgkeringő. 8. Becce: A boldogság ma rám talált — tangó. 9. Barry—Wright: Valentina — carioca-fox. III. rész: Jazzszámok: 10. Trommer: Ich möchte einen Kuss (Rosita Serrano). 11. Caphat: Excentrikus fox (Hans Bund zenekara). 12. Cherubini—Eragna: Olasz slow — fox-dal (Carlo Buti). 13. Bochmann: Kaucsuk-rumba (Eugen Wolff tánczenekara).

11.25 Közvetités a Spolarich-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Gecsőné

—

7.35 Hetényi Kálmán énekel zongorakisérettel. 1. Hodula István: a) Temetés a tengeren; b) Bolyongás Azurországban; c) Te vagy a hajnal; d) Tüzangyalka. 2. Tarnay Alajos: a) Bucsu; b) Ó bár mehetnék; c) Harmónia; d) Régi könyv; e) Álom vagyok.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Saját házunk“. „Nemcsak a kövek“. — Szili Leontin elbeszélései.

8.55 Szórakoztató zene. 1. Lehár: Losonci induló (Koncert fuvós zenekar, vez. Keil Ernő). 2. Bárdos Lajos: Huzd rá te cigány (Nagykőrösi Tanitóképző Intézet énekkara, vez. Marton Barna). 3. Farkas Ödön: Tetemrehivás c. operából, tárogatószóló. Előadja Dobos Imre és a Koncert fuvós zenekar). 4. Thomas: Ergo bibamus, bordal (Nagykőrösi Tanitóképző Intézet énekkara, vez. Marton Barna). 5. Ziehrer: Bécsi polgárok — keringő (Rádió Szalonzenekara, vez. Bertha István). 6. Mennek a fonóba. Sándor Mária népdalgyüjtéséből, feldolgozta Vikár Sándor (Nagykőrösi Tanitóképző Intézet énekkara, vez. Marton Barna). 7. Hubay: Hejre Kati (IV. csárdajelenet) (Koncert fuvos zenekar, vez. Keil Ernő). 8. Ákom: Magyar szerenád (Kulinyi verse) (Nagykőrösi Tanitóképző Int. énekkara, vez. Marton Barna). 9. Hazai nóták. Hangszerelte: Hochstrasser Ferenc (Koncert fuvós zenekar, vez. Keil Ernő). Hangfelvétel.)

9.35 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Könnyü klasszikus zene.
8.45 Jazz lemezek.

BELGRÁD

5.35 Rádiózenekar.
6.35 Tánczene.
7.40 Rádióénekkar.
8.00 Hangjáték.
9.00 Rádiózenekar.
10.00 Ének.
10.30 Lemezek.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

8.10 Suk: Esz-dur szimfónia.
9.40 Prága.
11.00 Német műsor.

OLASZ MŰSOR

245, 420 és 491 méteren.
7.30 Musulin Branka zongorázik.
8.30 Rádiózenekar.
10.00 Hirek.
10.15 Rádiózenek. Csak 230 méteren
7.30 Szalonzene.
8.50 Népzene.
9.30 Vegyes zene.
10.00 Hirek. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

7.20 Rádiózenekar operaénekesekkel.
8.10 Brünn.
9.40 Lemezek.
10.00 Novák-művek.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.45 Dallamok.
9.00 Vegyeskar.
10.00 Könnyü lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.40 Rádiózenekar.
8.35 Rimszkij-Korszakov: Ifjuság, szvit.
10.10 Lemezek.

RADIO SZOFIA

8.00 Szimf. zene.
9.20 Könnyü- és tánczene.

ZÁGRÁB

8.00 Operettrészletek.
9.00 Hangverseny.
9.30 Dalok.
10.00 Tánczene.

KEDD, SZEPTEMBER 10

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Gecsőné. 8.20-ig: Visegrády. 12.15-ig: Skublics

—

10.20 „Mindennapi evőeszközeink története.“ Irta Szirmay-Kalos Margit. Felolvasás.

10.45 Divattudósitás. Felolvasás.

12.10 Hanglemezek. — I. rész Operettrészletek. 1. Strauss János: Egy éj Velencében — nyitány (Bécsi szimfonikusok, vez. Paul Kerby). 2. Schubert—Berté: Három a kislány — bécsi dal (Pataky Kálmán). 3. Zeller: A madarász — részlet (Erna Sack és Marcel Wittrisch). 4. Jacobi: Leányvásár — részletek (Columbia szimfónikus zenekar, vez. Polgár Tibor). 5. Dostal: Die Vielgeliebte — dal (Eric Helgar). 6. Millöcker: Dubarry — dal (Erna Sack). 7. Lehár: Drótostót — kettős (Rautawaara és Peter Anders). II. rész: Filmdalok. 8. Bixio: Tied a szivem (Gigli). 9. Brühne: Puszta-dal (Zarah Leander). 10. Kreuder—Beckmann: Gasparone — filmdal (Johannes Hesters). 11. Grothe: Szivem dala (Eggerth Márta). 12. Ákom: Két szemed a boldogság (Mihály István verse, Kalmár Pál). 13. Mackeben—Beckmann: Adrienna dala (Greta Keller). 14. Dolecskó — Segesdy: Te vagy a dal (Nagypál László). 15. Reymann: Filmdal (Renate Müller). 16. Caldieri: Neked dalolok — filmdal (Tito Schipa).

1.30 A rádió szalonzenekara. 1. Doppler: Ilka — nyitány. 2. Künnecke: Blues. 3. Losonczy Dezső: Rapszódia. 4. Hruby: Operettmámor. 5. Logodi: Esti dal. 6. Szücs János: Kis katonák indulója. 7. Lehár: Dunai legendák — keringő. 8. Gershwin: A férfi, kit szeretek — dal. 9. Waldteufel: Gyorsáru — galopp.

4.10 „Asszonyok tanácsadója.“ Arányi Mária előadása.

5.15 Kisházyné Magyar Franciska magyar nótákat énekel, Lantos Ferenc tárogatózik, kisér

Sárközy Gyula cigányzenekara. — Kisházyné számai: Dankó—Pósa: Darumadár szállj előttem; Thegze-Gerber: Gyógyitgatom a lelkemet (Sághy Ilona verse). Fecskemadár — népdal; Járossy Jenő: Tegnap este; Áts Tivadar: Piros alma (Wachutka verse). Dankó—Pósa: Busan szól a kecskeméti öreg templom nagyharangja; Az én babám lilaszin szoknyája — népdal. Lantos számai: Fáy—Huber: Rákóczi nóta; Rákóczi—Bercsényi: Ahol én elmegyek — székely népdal; Átalmennék én a Tiszán — népdal; Hét csillagból áll a göncöl szekere — népdal; Százados ur, sej-haj; Losonc felől.

6.15 „Erdélyi várak." Nyárády Iván előadása.

6.45 Jancsin Ferenc hegedül, zongorán kiséri Földes László. 1. Dohnányi: Rurália Hungarica egy tétele. 2. Tarnay: Keringő. 3. Hubay: Zefir. 4. Paganini: Szivdobogós (I palpiti).

7.25 Rendőrzenekar. Vezényel Szőllőssy Ferenc. 1.. Pécsi József: Pusztai látomás — nyitány. 2. Szőllőssy Ferenc: Bufelejtő magyar nóták — egyveleg. — 3. Seregi Artur: Nálunk Budán — keringő. 4. Borsay: Erdély bércein — magyar ábránd.

8.20 „Székelyföld — mindig zöld!" Székely mesék, balladák és népdalok. Előadja Mészáros Ági és Onody Ákos. Bevezetőt mond dr. Ortutay Gyula egyetemi m. tanár.

9.10 Thury Gizella énekel, zongorán kiséri dr. Rieger Tibor. 1. Wagner: Rienzi — Adriano áriája. 2. Schubert: Üzenet. 3. Brahms: A rét magánya. 4. Martini: Szerelmi bu. 5. Rieger Tibor: Falu végén kurta kocsma; b) Érik a gabona (Petőfi versei). 6. Kodály: Nausika.

10.10 Hanglemezek. 1. Kéler Béla: Vigjátéknyitány (Berlini Koncertverein zenekar, vez. Clemens Schmalstich). 2. Granados: Spanyol tánc (New Light szimfónikusok, vez: Goossens). 3. Künneke: Táncszvit (Nyitány, Blues, Intermezzo, Keringő, Foxfinale (Berlini Filharmonikusok, vez. a szerző). 4. Prokofjev: A három narancs szerelme — balettzene (Bosztoni Szimfónikusok, vez. Kuszeviczkij.)

11.20 Közvetités a Cziegler - vendéglőből. Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Filótás

—

5.45—6.15 Ruszin hallgatóinknak. 1. „Néhány szindarab irodalmunkból". Oszuszky Mária előadása. 2. Hanglemezek. — Peredacsa dlya podkarpatszkich ruszinov. 1. Maria Oszuszkája: Nyeskolyko pjesz iz násej literaturö. 2. Muzöka po gramofonnoj zapiszi.

6.45—7.15 A Földmivelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.

7.30 „Mai magyar egyházművészet". Farkas Zoltán előadása.

8.00 Hirek, ügetőversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Tánclemezek.

9.15 „Emberek és kövek a XIV. kerületben" dr. Jeszenszky Sándor előadása.

9.45 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Könnyü zene.
9.00 Tánclemezek.

BELGRÁD

5.05 Tánczene.
6.30 Népdalok.
7.40 Lemezek.
8.00 Csevegés.
8.15 Hegedü.
9.10 Hangverseny.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

9.35 Prága.
10.00 Német műsor.

OLASZ MÜSOR

245, 420 és 491 méteren.
7.30 Szinmű.
9.00 Szimf. hgv.
10.15 Szalonzene. Csak 230 méteren
8.30 Fuvós együttes.
9.00 Kardalok.
9.30 Vegyes zene.
10.00 Hirek. A magyarnyelvü hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 órakor 16, 19, 25,
9.10 16, 19, 25, 31, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

7.45 Rádiózenekar.
8.30 Operarészletek.
9.20 Lemezek.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

8.30 Szinmű.
10.00 Tánclemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.43 Rádiózenekar.
8.40 Hangverseny.
10.10 Lemezek.

RADIO SZOFIA

8.00 Dalok.
9.30 Könnyü- és tánczene.

ZÁGRÁB

5.15 Hangverseny.
5.45 Könnyü zene.
8.00 Opera.

SZERDA, SZEPTEMBER 11

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Visegrády. 7.25-ig: Radó. 12.15-ig: Filótás

—

10.20 „Mátyás király városa, Kolozsvár". Dr. Lux Kálmán előadása.

12.10 A Mária Terézia 1. honv. gy. e. zenekara, vezényel Pongrácz Géza.

1.30 Lakatos Vincze és Gyula cigányzenekara.

4.10 Tarka gyermekdélután erdélyi irók és dalszerzők műveivel. Vezeti Kilián Zoltán. Közben előadásra kerül Benedek Elek: „A meglepetés" c. vigjátéka. Előadják a gyermekszereplők.

5.15 Honvédműsor.

6.15 „Hazatért kincses Kolozsvár". Dr. Makai Sándor egyetemi tanár előadása.

6.45 A Rádió Szalonzenekara. 1. Hadfy Hermann: Honvéd hiradóinduló. 2. Rajter Lajos: Verbunkos — szvit. 3. Huszka: Huszárnóta. 4. Liszt: VI. Rapszódia. 5. Kenessey: Két tánc. 6. Sándor Jenő: Indul a regiment.

7.25 „Isten hozott Kolozsvár". Erdélyi szinészek előadóestje. Rendező Barsi Ödön.

8.10 Indulók hanglemezről.

8.25 Külügyi negyedóra.

8.40 Közvetitésnek fenntartva.

9.40 Hirek, időjárásjelentés, hirek szlovák és ruszin nyelven.

10.10 Közvetitésnek fenntartva.

11.20 Közvetités a Gellért-szállóból. Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Hevessy

—

6.10—6.45 A rádió szalonzenekara. 1. Bachó: 1. honvédgyalogezred indulója. 2. Kacsóh: János vitéz — ábránd. 3. Pongrácz Zoltán: Verbunkos — szvit.

7.30 „A kőrajz." Dr. Tóth Ervin előadása.

8.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25 Tánclemezek.

8.40 „Vigasságok a régi Pest-Budán." Szemere Klára előadása.

9.10 Közvetités a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

9.50 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.30 Könnyü klasszikus zene.
8.45 Tánclemezek.

BELGRÁD

4.35 Zongora.
8.00 Operaközvetités a belgrádi Nemzeti Szinházból

BRÜNN

9.35 Prága.
11.00 Német műsor.

OLASZ MÜSOR

245, 420 és 491 méteren.
7.30 Mascagni: Isabeau, háromfelvonásos opera a szerző vezényletével.
10.15 Rádiózenekar Csak 230 méteren
7.30 Filmlemezek.
8.00 Zenés revü.
8.45 Rézfuvós zenekar.
9.30 Vegyes zene.
10.00 Hirek. A magyarnyelvű hiradás
5.15 19.70 és 21.41 méteren, továbbá
9.10 16, 19, 25, 81, 41, 221 és 263 méteren van.

PRÁGA

8.35 Glazunov: Keleti rapszódia.
9.30 Lemezek.
10.00 Rádiózenekar.

SVÁJCI FRANCIA ADÓ

9.00 Mai svájci zeneművek.
9.45 Tánczene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

8.40 Dalok.
10.10 Lemezek.

RADIO SZOFIA

7.50 Donizetti: Lammermoori Lucia, opera.
10.05 Népies zene.

ZÁGRÁB

5.15 Rádiózenekar.
8.00 Tamburahangv.
9.00 Hangverseny.
10.00 Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 12

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.30-ig: Máriássy. 8.10-ig: Skublics. 12.15-ig: Gecsőné

—

10.20 „Viszontlátás". Bartóky József elbeszélése. Felolvasás.

10.45 „Hogyan szórakoztassa a szülő a gyermekét?" Irta Mádyné Vass Róza. Felolvasás.

12.10 Hanglemezek: 1. Weber: Oberon — nyitány (Berlini Filharmonikusok, vez. Schuricht) 2. Flotow: Márta — ária a III. felv.-ból (Julius Patzak). 3. Goldmark: Sába királynője — ária az I. felv.-ból (Németh Mária). 4. Chopin: a) Desz-dur keringő, b) C-dur eüd (zongora: Backhaus). 4. Verdi: Lombardok — hármas (Bianca Scacciati, Francesco Merli és De Angelis). 6. Wagner: Lohengrin — a III. felv. előjátéka (Chicagói Szimfónikusok, vez. Stock). 7. Hubay: A cremonai hegedüs — madárdal (Szabó Lujza). 8. Giordano: André Chenier — ária a III. felv-ból (Tita Ruffo). 9. Mascagni: Parasztbecsület — intermezzo (Berlini áll. opera zenekara, vez. a szerző). 10. Richard Strauss: Rózsalovag — olasz ária (Leonardo Aramesco). 11. Saint-Saens: Sámson és Delila — Delila áriája az I. felv.-ból (Basilides Mária). 12. Puccini: Tosca — ária az I. felv-ből (Lawrence Tibbet).

1.30 Magyar Revü Tánczenekar.

4.15 Ruszin hallgatóinknak. 1. „Mátyás, a nagy magyar renaissance király". Gogolák Lajos előadása. 2. Hanglemezek.

Peredacsa dlya podkarpatszkich ruszinov. 1. Lyudovik Gogolak: Mátvej — velikij mágyárszkij koroly. Doklad. 2. Muzöka po gramofonnoj zapiszi.

5.15 Honvédműsor.

6.10 A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Zimonyi Márta (ének). 1. E. Fischer: Három kis darab. 2. Jacobi: Lucy belépője a „Leányvásár" operettből (Zimonyi). 3. Rixner: Fickó — gyorspolka. 4. Eisemann—Szilágyi: Május van — angol keringő a „Tokaji aszu" c. operettből (Zimonyi). 5. Strauss János: Keleti mesék — keringő. 6. Gebhardt Rio: Sakk-matt — foxtrot. 7. Fényes Szabolcs: Küldök néked egy nápolyi dalt (Zimonyi). 8. Ziehrer: Bécsi polgárok — keringő. 9. Huszka: Az „Erzsébet" c. daljátékból a) Van az ugy kérem néha — angol keringő; b) Rózsám — slowfox (Zimonyi). 10. Grieg: Troldhaugeni nász.

7.25 Csorba Dezső cigányzenekara.

8.10 Erdélyi kérdések. „A Székelyföld lelke". Dr. Fodor Ferenc egy. tanár előadása.

8.35 Szórakoztató zene. „Kastély az Adrián" — operettegyveleg. Játssza a Rádió szalonzenekara. Vez. Bertha István. — Hangfelvétel.

8.50 „A székelyek néprajza". Visky Károly előadása.

9.10 Közv. a Schmidthauer-villából. Schmidthauer Lajos orgonál. 1. Franck Cézár: Preludium és Fuga változatok. 2. Pikéthy Tibor: Téma változatokkal.

10.10 Közvetités a Vadászkürt szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

11.25 Tánclemezek.

BUDAPEST II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Radó

—

4.15—4.45-ig: Pátriahanglemezek. 1. Kodály: Mátrai képek. (A Vakok Homérosz Énekkara, vez. Schnitzl Gusztáv). 2. Bartók: Rondo (zongora: a szerző). 3. Hlatky Endre: Isten megaldja (Zsindely Ferenc verse) (Udvardy Tibor). 4. Polgár Tibor: Nápolyi szerenád (Szemere László). 5. Huszka—Martos—Bakonyi: Operettrészletek (Kőszegi Teréz és Angyal Nagy Gyula). 6. Zakál—Marcali: Csókos a te szád — tangó (Kazal László). 7. Erdélyi Mihály: Kincses Kolozsváron — fox (Honthy Hanna).

8.00 Hirek, ügetőversenyeredmények, hirek szlovák és ruszin nyelven.

8.25 „Két régi erdélyi iró. Dr. Geréb László előadása.

8.55 Verdi: Vonósnégyes. Előadja a Római vonósnégyes. (Tagjai: Luccarini, Montelli, Perini és Silva). Hanglemez.

9.20 „Kabakosok a virágoskertben". Natter—Nád Miksa előadása.

9.50 Időjárásjelentés.

ANKARA

7.45 Könnyü klasszikus zene.
8.45 Tánclemezek.

BELGRÁD

5.50 Fuvós katonazene.
6.35 Fuvós kamarazene.
7.40 Népies zene.
8.00 Vidámság.
9.00 Dalok.
10.00 Hangverseny.
10.50 Tánczene.

BRÜNN

9.35 Lemezek.
11.00 Német műsor.

OLASZ MÜSOR

245, 420 és 491 méteren.
7.30 Emlékünnep közvetitése.
8.00 Szimf. hangv.
9.10 Ranzato heg. művész.

Légi ütközet a Csatorna partjain

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának tudósitása —

Calais, szeptember. Tehát itt vagyunk, minden tulzás nélkül mondhatjuk, hogy mélyen bent a háboruban. Köröttünk a város néptelen utcáival, felvásárolt, majdnem üres üzleteivel, igen sok lezárt magánlakásával, kikötőjével, ahol a gőzdaruk erdeje hiába nyujtózik a magasba, hiszen nem érkeznek teherszállitó gőzösök messzi tengerekről, nincs, aki kezelje az emeltyüket, a rakpartok tárolóhelyiségei felé vezető keskenyvágányok sineit lassan eszi a rozsda. Előttünk bent a város szivében a főtér, a kávéház ablakaiból éppen rálátunk a most felállitott légelháritó nehézágyura. Teritő nélküli asztalok előtt ülünk, amelyeket sietve takartak le tiszteletünkre foltos fehér papirral, esszük a sebtében felszolgált csapnivalóan rossz ebédet. A pincér mentegetődzik:

— Uraim, ezt is csak nehezen tudtam felhajszolni. Igazán, éppen csak hogy megélünk, alig van hus, kávénk már rég nincs, a legszegényebb francia vidék lettünk. Oui, Monsieur, c'est ça, — bólint nagykomolyan a német tiszt felé és udvariasan visszavonul.

Mindenütt a nagy szegénységet érzi az ember. A még üzemben levő legjobb szállodában kaptunk szállást. Ötödrangu helyiség, nyikorgó ágyakkal, papirvékony falakkal, porcellán mosdótállal, bolhákkal, és gyenge világitással. Pedig a mi emeletünkön tábornokok is laknak. Az éjjeliszekrényen régimódi gyertyatartó, benne az összevisszagörbült viaszcsonk. Calais városában este tiz óra után tizenöt perccel jeladásként nagyot pislant a villanyfény, negyedóra mulva, féltizenegykor megszünik az áramszolgáltatás. Az utcára lépni tilos, de ez különben sem nagy öröm. A vaksötétet csak a fényszóró sugara töri meg, majd minden térre esik egy-két légelháritó ágyu; ezek tizenegy óra után lépnek üzembe, néha egész éjszaka tart a pokoli hangverseny, csak ugy zeng belé az ég. A lövedékek sivitva, jajongva zugnak a magasba, fénycsóva jelzi utjukat. A repeszdarabok zizzenve hullnak vissza a földre, nagyot koppannak az utcai kövezeten; mintha betört ablak szárnyai csördülnének.

Calaisban egész éjjel dörögnek az ágyuk

A szállodánk előtti térről néztük és hallgattuk végig egyik este ezt az éjszakai földindulást. Hátunk mögött kis gépágyu kelepelt, jobbra valahol nehéz üteg dolgozott, tüzijátékos volt a fekete mennybolt, keresztül-kasul suhantak a pici fénypontok, mint felfelé rohanó üstökösök, azután fent ujabb pukkanással bokrétává bomlottak. Még nagyobb világosság is adódott, amikor a fent keringő ellenséges gépből világitóbombák hullottak a tetők fölé. Ilyenkor percekig olyan érzés volt, mintha enyhe fényü holdak lógnának a magasból, világuknál akár olvasni is lehetne. Erre fokozott tüzelésbe kezdtek az ágyuk, szakadatlanul lőtték a libegő éji lámpákat. Nehéz, tompa puffanások jelezték, ha valahol bomba csapódott le; ilyenkor megcsörrentek a közeli házak ablaküvegei.

Igy tartott ez egész éjszaka, a végét korántsem tudtuk kivárni. Ez lett a beköszöntő hosszu és fáradságos utazás végén, ebben a robajban, ropogásban vonultunk vissza nyomorult kis szállodánk savanyuszagu falai közé, pislákoló gyertyafénynél ültünk az ágyban, alvásról alig lehetett szó, a szobában hemzsegtek a bolhák, kivül pedig, mintha szünni nem akaró égzengéses vihar tombolna, dörögtek az ágyuk, fények villantak a lehuzott redőnyökön keresztül, csörögtek az ablaküvegek, az egyik üteg a közvetlen szomszédságunkban dolgozott szakadatlanul. Mintha esőcseppek koppannának, ugy hullottak a repeszdarabok a ház előtt az uttestre. Már hajnalodott, amikor elcsendesült a párás tengerpart, álmosan, züllötten verődtünk össze, hogy meghallgassuk az egyik légelháritó tiszt beszámolóját az elmult éjszaka lelőtt angol gépekről.

Most itt ülünk sovány ebédünknél, a kávéház előtt már felsorakozott hat fegyveres gépkocsi, rövidesen indulunk a partra, arra a szirtfokra, amely legközelebb esik az angol szigethez. Vezetőnk siettet, ha idejében akarunk érkezni; egyes jelekből arra következtetnek, hogy rövidesen nagyobbarányu légitámadásra van kilátás.

— Onnan lehet a legjobban látni! — noszogat.

Csatába indulnak a német vadászgépek

Kint a téren hirtelen csoportosulás, a járókelők összeverődve mutatnak a magasba. Itt bent is halljuk a motorok búgó **moraját. Hanyat-homlok rohanunk ki az** ajtón, a távcsövek előkerülnek és jól láthatjuk, hogy valami ötven német vadászgép tart teljes sebességgel a tenger felé. Az ujságiróláz még vezető tisztünket is elkapja, pedig neki bizonyára nem uj a jelenet.

— Talán még idejében érkezünk — kiáltja és máris mindenki a maga kocsijába ül.

Eszeveszett rohanás kezdődik. Hat katonai gépkocsi, mögöttük két fegyveres motorkerékpáros hátvéddel lendül neki az egyszeriben megélénkülő országutnak. Zsufolt az út, mindenünnen loholnak a páncélkocsik, megrakott tehergépkocsik, motoros osztagok, fent a magasban pedig egyre jönnek, ék alakjában hasitják a levegőt az ujabb és ujabb légicirkálók, könnyebb és nagyobb vadászgépek. Ezen a zsivajon száguldunk keresztül nyaktörő iramban. A hat hadseregfőparancsnoksági jelzéssel ellátott kocsi egyszerre szirénázik, élesen veszi a kanyarokat, megelőz mindent és mindenkit, százhuszas sebességre kapcsolva vágtat előre, miközben már hallatszik a gépfegyverek fülsiketitő kattogása. De most senki sem gondol másra, mind egyet akarunk: idejében érkezni, látni a légi ütközetet.

Hirtelen fordulónál éles csattanás mögöttünk. Az egyik kocsinak valamely zökkenőnél eltört a tengelye. A bentülők másodpercek alatt megoszlanak a többi autóban. Továbbtart a hajsza. Pár kilométer távolságból már látjuk a tenger kékségét; amott a zöldelő füves hegyhát még eltakarja a teljes kilátást. A kitüzött pontra, a parthoz, már aligha érünk el, de talán jobb is igy, még egy kanyar és egyszeriben belekerültünk a küzdelembe, amely másodpercek alatt ér fejünk fölé.

Fekszünk bent a kukoricásban. Háton fekszünk, kezünkben a messzelátó, pedig jóformán semmi szükség nincs rá, mert egész alacsonyan, fölöttünk tombol a harc, amely errefelé szinte mindennapos, amely igazolja Berlin megállapitását: a háboru már megindult, sőt javában folyik.

Tombol a háboru a levegőben

Nem lehet megszámolni, mintha csak szunyogok raja döngene, de legalább kétszáz repülőgép kavarog a levegőben. Némelyik csak egészen kicsiny pont, talán többezer méter magasságban kóvályog, azután hirtelen ereszkedni kezd, óriásira nő, dübörgése fülhasogató lesz, ugy zuhan alá, mint zsákmányra leső héjja, már szinte a szelét is érezzük, elvillanóan a vezető alakját is látjuk. A gép két szárnyának mindegyikéből három-három gépfegyver csöve nyulik előre, okádva szórja szerte a tüzet. A golyók kopognak a magasban, ahogy végigsepernek egy-egy gép testén. Az ágyuk most nem szólnak, célozni sem lehetne, ugy összekavarodtak az ellenségek. A katonák jól ismerik a szerkezeti különbségeket, mi csak néha tudjuk me különböztetni: ez angol Spitfire, amaz viszont Messerschmitt.

Az aprócska hegyek visszhangoznak a gépfegyverek kattogásától, közel kétszáz repülőgépmotor üvöltöz és harsog, a szemünk belekáprázik ebbe a halálos kavargásba. Figyeljük, amint közelünkben meginog az egyik masina. Megrázkódik, mintha le akarna magáról rázni valakit, billen egyet-kettőt, láthatóan megpróbálja, hogy egyenesbe lendüljön, azután hirtelen orrabukik és merőlegesen zuhan le valahol a fák mögött. Ujabb fülsiketitő kelepelés, egészen alacsonyan kergetőzik előttünk két gép, mintha fogócskát játszanának. Orrukból és szárnyaik alól köpködik a tüzet. Pillanatra eltünnek egy domb mögött, reccsenő puffanás jelzi, hogy az egyik lezuhant. Kissé távolabb lángolva, mint égő fáklya hull valami alá: egyik áldozat.

A zaj egyetlen pillanatra sem szünetel, dobhártyát hasogat a tompa motordübörgés és éles gépfegyverropogás. A kergetőző szunyogfelhő lassan vonul tovább: az angolok kezdenek visszakanyarodni. Nyomukban a Messerschmittek, felülről, alulról veszik tüz alá a visszavonulókat. Sebességük egyre gyorsul, magasabbra emelkednek, azután olyan hirtelen, mint ahogy rajtaütésszerüen megjelentek, már el is tünnek szemünk elől, csak a távolból jövő ropogás sejteti, hogy az ütközet tovább tart a Csatorna fölött.

Ujra ott állunk a gépkocsik előtt, fölöttünk még tovaszáll egy-egy felderitőgép, de már ujra csendes a kitisztult levegő. **Lezajlott azoknak az ütközeteknek egyike, amelyek naponként többször ismétlődnek meg, hol itt a francia partsávon, hol odaát** angol terület fölött, hol pedig a kettő között, a tengeren, a Csatornán. Igen — mondjuk —, ez a háboru némileg még **szokatlan, ujszerü harcmodor, ujak a fegy**verek, a levegő sem volt még eddig enynyire kizárólagos hadszintér, de mégis ez már csata, ütközet, roham volt.

— Az urak most csakugyan közelről szagolhattak bele a háboruba — fordul felénk tisztkisérőnk és komoly arccal tessékel vissza valamennyiünket a kocsikba.

A közeli tengerparton most zenditenek rá a légelháritó ütegek.

Neller Mátyás.

Varga József miniszter nagy beszéddel nyitotta meg az őszi lakberendezési vásárt

Csütörtökön délelőtt nyilt meg ünnepélyes külsőségek között a XI. Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. A megnyitásra már a kora délelőtti óráktól kezdve sürü kocsisorokban érkeztek az előkelőségek. Ott voltak többek között *Tasnádi Nagy András,* a képviselőház elnöke, *Karafiáth Jenő* főpolgármester a feleségével, *Chorin Ferenc* titkos tanácsos, *Törley Bálint* és *Kádas Károly* államtitkárok, valamint sokan az Országgyülés felsőházának és képviselőházának tagjai közül. *Varga József* kereskedelmi és iparügyi minisztert *Kenéz Béla,* az Országos Iparegyesület és az Őszi Vásár elnöke és a vásár igazgatósága fogadta.

Varga József miniszter megnyitó beszédében ezeket mondotta:

— A Gondviselés kegyelme és népünk rendithetetlen akarata és kitartása hozta meg ezt a mai napot számunkra, amely napon honvédeink virágokkal diszitett uton haladnak Erdély drága földjére, hogy megöleljék és egyesitsék Kelet-Magyarország és Erdély egyrészének népét örökidőkre az anyaországgal. Az itt megnyiló vásár kapujában első gondolatunk és szives köszöntésünk a milliónyi visszatérő keletmagyarországi és erdélyi testvéreinkhez szálljon. **Külön is szálljon üdvözlésünk a visszatérő magyar kézműiparosság felé, akikben a magyar ipar további felvirágoztatására munkásbajtársakat várunk.**

— A magyar fajnak az a sajátossága, hogy a sorscsapások nem gyöngitik, hanem keménnyé, acélossá és még ellenállóbbá kovácsolják erejét. Ezt látom most megnyilvánulni a mai vásáron is, ahol a találékonyság legyőzi a nyersanyaghiányt, az ügyesség és erős akarat győzedelmeskedik a gazdasági nehézségeken. Ugy kell tovább dolgoznunk az országban, hogy megértsék a körülöttünk élő népek: a mi jobblétünk az ő jobblétük is.

A miniszter megnyitó beszédét lelkes taps és éljenzés követte. Varga József és kisérete ezután megtekintették a kiállitást. Távozóban a miniszter és a főpolgármester a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a látottakról.

Elitéltek egy pénzhamisitó nőt

Nagy (Novák) Margit háztartási alkalmazott nemrégen szabadult a börtönből, ahol *pénzhamisitás miatt egy évi büntetését töltötte.* Csütörtökön *ismét pénzhamisitás* vádjával került a büntetőtörvényszék *Lengyel*-tanácsa elé. Nagy Margit a börtönben egy rabnő társával megbeszélte, hogy kiszabadulásuk után kétpengősöket hamisitanak. A leány — amint szabadult — hozzá is látott a terv megvalósitásához és ismerőse, *Kraml Antal* villanyszerelő segitségével meg is szerezte a szükséges nyersanyagot, hogy elkészitse a pénzhamisitáshoz szükséges kliséket. A hamis pénzt a másik szabadult rabnő hozta volna forgalomba, de ezt felelősségre nem lehet vonni, mert kiderült, hogy — elmebeteg.

Az első példányok még el sem készülhettek, amikor a rendőrség már meglepte bűnös mesterkedése közben Nagy Margitot. Az ügyészség *pénzhamisitásra való szövetkezés* miatt emelt vádat az asszony és a szerelő ellen. A főtárgyaláson a rovottmultu nő beismerte tettét és nyomorával védekezett. Tagadta, hogy a szerelőnek megmondta volna, mire kell neki a nyersanyag. Kraml — mint mondotta — **azt hitte, hogy — *vásári figurákat, illetve réztáblát készitenek az anyagból.*** A törvényszék mindkettőjüket bűnösnek mondta ki a vád szerinti vétségben és Nagy Margitot *hathónapi,* Kraml Antal pedig ***háromhónapi* fogházra itélte. Az itélet nem jogerős.**

A polgármester jelentése a főváros élelmiszer és tüzelőanyag-ellátásáról

A főváros közigazgatási bizottsága szept. 9-iki ülésén tárgyalja *Szendy Károly* polgármester augusztusi jelntését is. A polgármester *Csillèry András* korábbi felszólalására válaszolva közli, hogy a zsidó vásárcsarnoki árusok létszámának csökkentését csoportokban hajtja végre. Eddig 50 zsidónak tekintendő nagykereskedő és 191 kiskereskedő áruhelyét vonták meg. Ezek az árusok szeptember 15-ig kötelesek az árusitást megszüntetni. A polgármester intézkedett, hogy a nagyvásártelepi burgonyakereskedők részére a Vágóhid területén is bocsássanak rendelkezésre tárolóhelyiséget. A burgonyakereskedők szükség esetén magánraktárakat is bérelhetnek, de ezekben nem árusithatnak burgonyát.

Augusztusban 7 négyemeletes, 4 ötemeletes, 1 hatemeletes uj ház épitésére adtak ki engedélyt. A közlekedési vállalatok bevételei lényegesen emelkedtek. A villamosvasutak 660.377 pengővel, az autobuszüzem 9443 pengővel, a fogaskerekü 14.807 pengővel, a trolleybusz 1801 pengővel, a HÉV 171.897 pengővel vett be többet, mint a mult év augusztusában.

A budapesti vásárcsarnokok és élelmiszerpiacok áruforgalma augusztusban 257.449 mázsa, a mult év augusztusában 325.199 mázsa volt. Baromfit, tojást, paradicsomot, burgonyát, vöröshagymát, dinnyét, szőlőt és egyéb gyümölcsöt kevesebbet, tejtermékeket, zöldség- és főzelékfélét, fejes káposztát, tököt és déligyümölcsöt többet hoztak fel a budapesti piacokra. A mult hónapban egyébként emelkedett a nagymarha, a juh és a bárány felhajtása, viszont csökkent a borjué és a sertésé. *A megélhetési jelzőszám juliusban 104.7, a mult év juliusában 91.9 volt.*

A három nagyüzem, a Viz, a Gáz és az Elektromos-üzem termelése és bevétele növekedett. A Gázműveknél az anyagárak emelkedése miatt a gázbevezetési kedvezményeket csökkenteni kellett, majd átmenetileg meg is kellett szüntetni.

A ruhrvidéki és a sziléziai szén szállitása fennakadás nélkül folyik. Az uj szénárak megállapitására a tárgyalások folynak. Amennyiben a vasuti forgalmat korlátoznák, az Elektromosművek a Dunán szállitva kapja a szenet.

A főváros tüzifa ellátásának biztositására *folyik az adatgyüjtési munka.*

A főváros augusztusban 10,682.760 P értékü közmunkát és közszállitást adott vállalatba.

Magyarbarát egyesület alakult Osakában

Dr. *Ikegawa Kiyosi,* a Magyarországon is járt lelkes magyarbarát közreműködésével, a japán-magyar baráti és kulturális kapcsolatok kiépitése és fejlesztése érdekében megalakult Osakában a *„Kansai Japán-Magyar Társaság".* Az uj magyarbarát japán egyesület elnöke *Yukawa Chuzaburo,* az Osakai Kereskedelmi és Iparkamara elnöke; a védnökségét pedig a tokiói magyar követ, dr. *Ghika György* vállalta el.

A magyarbarát egyesületnek már több száz tagja van s az egyesület munkaprogramja iránt egész Japánban nagy az érdeklődés. A Kansai Japán-Magyar Társaság munkatervében többek között szerepelnek: *előadások* Magyarország kulturális, gazdasági és politikai viszonyairól, — „Magyar Tanulmányok" cimen japánnyelvü folyóirat kiadása, — a japáni és magyar ifjuság között baráti kapcsolatok kiépitése, levelezés és csere-bere (képeslap, fénykép, bélyeg stb.) révén, — jelesebb magyar irodalmi művek leforditása és kiadása Japánban.

Szeptember közepén *Nozaki Itija* tanár vezetésével magyar nyelvtanfolyam indul meg, amely a *legelső magyar nyelvtanfolyam lesz Japánban.* A tanfolyam iránt is nagy az érdeklődés.

*

A társaság vezetősége arra kéri a magyar közönséget, ajándékozzanak az egyesület Magyar Könyvtára számára a magyar nyelvet tanuló japánok használatára nélkülözhető, vagy már kiolvasott magyar tankönyveket, ábécés olvasókönyveket, ifjusági és szépirodalmi könyveket, szótárakat. Az ajándékkönyvek összegyüjtését és Japánba való elküldését a Magyar Nemzeti Szövetség Eszperanto osztálya (Budapest, V., Géza-u. 4. 1.) vállalta.

NAPI HIREK

— **Kitüntetés Felvidéki Emlékéremmel.** A belügyminiszter dr. Murakeözy László és dr. Csányi József rendőrfőtanácsosoknak, dr. Russay Géza, dr. Domokos Sándor, dr. Rátky Béla, dr. Miskolczi Ernő és dr. Mihalovits József rendőrtanácsosoknak, dr. Makláry Andor, dr. Pintér Béla, dr. Tóth László, vitéz Berthóty Dezső, Dudás János, Medresy József, dr. Árvay Adorján, dr. Endrődy József, dr. Csetényi László, dr. Madách József, Jeney Lajos, dr. Balogh Gyula, dr. Hutai Jenő, dr. Zágon Elemér, dr. Jancsó Gyula, dr. Jakó István és dr. vitéz Csepreghy János rendőrkapitányoknak, Sitányi János, dr. Ecsy Jenő, dr. Kovács Buna Károly, Zágonyi Géza, dr. Máthé Sándor, dr. Jakó Károly, dr. Koppány Kálmán és dr. Tompos Károly rendőrfogalmazóknak, dr. Miklós László, dr. Koronghy Henrik, dr. Molnár Károly, dr. Szalay Árpád és dr. Sirkay Károly rendőrsegédfogalmazóknak, dr. Barabás Béla rendőrfogalmazógyakornoknak, vitéz Nagyselmeczy László, Forgács József, Gribovszky György, dr. Kőhalmy Brandó, Hajnal György, vitéz Mányay Emil, Jáky Károly, dr. Herendy Elemér, Déry József, Kiss Ödön, vitéz Válay István és vitéz Ecsedy Péter rendőrfőfelügyelőknek, Székely Gyula, Boross Andor, Márton Ferenc, Nagy János, Módly István, dr. Székely Tibor, dr. Szilágyi László, vitéz Radocsay Tibor, Lőcsey Ödön, Ujhelyi László, Fehér János, dr. Hőgyész László, Doma József és dr. Gyuris László rendőrfelügyelőknek, valamint Tasnády Antal rendőrfőkapitányhelyettesi cimmel felr. ny. rendőrfőtanácsosnak és dr. Deák Ferenc ny. rendőrfogalmazónak a Felvidéki Emlékérmet adományozta.

— **Préposti kinevezés.** Dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek, pápai trónálló dr. Petró József székesegyházi kanonok, Eger városi plébánosnak a Szent Péterről nevezett egervári préposti cimet adományozta.

— **Cimadományozás.** A kormányzó Ilenczfalvi Sárkány Béla kecskeméti evangélikus lelkész, püspökhelyettesnek egyházi és közéleti érdemei elismeréséül a kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

— **Zászlódiszben ünnepelte Jugoszlávia II. Péter király születésnapját.** Belgrádból jelentik: *II. Péter* király szeptember 6-án tölti be 17-ik életévét és a jövő esztendőben, szeptember 6-án, nagykoruságának napján, átveszi az ország vezetését. A jugoszláv főváros már csütörtökön zászlódiszt öltött. Este a Kalimegdánon nagyszabásu tüzijátékot rendeztek. A város főbb épületeit kivilágitották és feldiszitették. A lapok nagy cikkekben méltatják az ifju király születésnapját. Péter király születése napját Bledben ünnepli, családja és baráti társaságában. — A Führer táviratban fejezte ki *Pál* jugoszláv kormányzó-hercegnek szerencsekivánatait Jugoszlávia királyának születésnapja alkalmából.

— **Megváltoztatják a szükség-óvóhelyek elkészitésének határidejét.** A m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnokság közli, hogy az időközben előállott különleges viszonyokra való tekintettel a honvédelmi miniszter *a szükség-óvóhelyek elkészitése határidejének elhalasztását határozta el.* Ez az elhalasztás az október 1-i határidővel szemben a jövő év tavaszáig fog terjedni. Az erre vonatkozó rendeletek a közeli napokban jelennek meg.

— **A jugoszláv kereskedelemügyi miniszter a zágrábi mintavásár magyar pavillonjában.** Andres jugoszláv kereskedelemügyi miniszter csütörtökön megtekintette a zágrábi mintavásárt és hosszasan időzött a magyar pavillon előtt, ahol dr. Bartók László, a zágrábi magyar főkonzulátus vezetője üdvözölte. A miniszter örömének adott kifejezést, hogy a vásáron Magyarország is képviselve van és meleg elismerését nyilvánitotta az izlésesen elrendezett kiállitási anyag felett. A miniszter távozása előtt megizlelte a magyar kiállitás kitünő tokaji borát és Magyarország jólétére üritette poharát.

— **Izabella kir. hercegnő halálának évfordulója.** A budavári koronázó főtemplomban csütörtökön szentmisét tartottak néhai Izabella kir. hercegasszony halálának évfordulója alkalmából. A misét Weigand József segédlelkésze mondotta és azon résztvettek a kir. hercegi családnak Budapesten tartózkodó tagjai.

— **Magyar zászló a máramarosszigeti állomáson.** Egyik olvasónk kedves eseménynek hirét közölte velünk. A bécsi döntés után, de még a magyar csapatok megszállása előtt keresztülutazott Máramarosszigeten. Amint a vonat befutott az állomásra, rögtön szembetünt mindenkinek a román nemzetiszinü zászlórudon vidáman lobogó hatalmas magyar zászló. Akkor még a vonat utasai sem tudták, mikor érkezik a magyar honvédség. De ez a magyar lobogó biztatás volt, hogy hamarosan. A vonat utasai könnyek között üdvözölték az akkor még román uralom alatt levő máramarosszigeti magyar zászlót.

— **A kárpátaljai kormánybiztosság dönt a vendéglátóipari átszervezés ügyében.** A kárpátaljai vendéglátóipari üzemek keresztény kezekbe juttatása ügyében közzétett felhivásra a *jelentkezéseket lezártnak kell tekinteni.* A kárpátaljai terület kormányzói biztosa a közeljövőben dönt az egyes átvehető vendéglátóipari üzemeknek a jelentkezők közül legmegfelelőbb egyének részére való átadásáról. A kormányzói biztosság a döntést az érdekeltekkel közvetlenül fogja közölni.

LEGUJABB

Csendőrsortüz Bukarestben

Zajos tüntetés a bukaresti Nemzeti Szinház előtt
A tüntetők revolverlövéseire a csendőrség sortüzet adott

Bukarest, szept. 5. (MTI) **Csütörtökön az esti órákban körülbelül 300 főnyi inkább fiatalemberekből álló csoport a bukaresti Nemzeti Szinház épülete előtt zajosan tüntetett. Rendőrség és tüzoltóság vonult ki tüzifecskendőkkel a tüntetők ellen, akik a karhatalom ellen fordultak. Később egy csendőrszázad is érkezett a helyszinre és riasztó lövéseket adott le. A karhatalom a tüntetőket a tiszti kaszinó nagy nyitott erkélyére szoritotta fel, ahonnan a fiatalemberek közül többen beszédet mondtak.**

A karhatalom ismét a tüzoltófecskendőkkel próbálkozott, mire a tüntetők revolverlövésekkel válaszoltak, erre a csendőrség sortüzet adott le.

Többen megsebesültek, a tüntetőket végül is sikerült szétoszlatni. A főváros utcáin most megerősitett csendőr- és rendőrőrjáratok cirkálnak.

Tovább tárgyal a bolgár-román küldöttség

Szófia, szept. 5. (Stefani.) Krajovai jelentések szerint a bolgár és a román delegáció ujra fölvette egymással az érintkezést a másodfontosságu kérdések megvizsgálására.

— **A Széll Kálmán-téri piac és a közlekedés rendezése.** Kaptuk a következő levelet: A *Pesti Hirlap* julius 9-iki száma hirül adta nekünk budaiaknak, hogy a Széll Kálmán-téri sportpálya helyén villamospályaudvar, s a téren magán pedig autobuszvégállomás épül. A villamospályaudvar és hurokvágányok tömege azóta már javában épül is. Hogy a sok hurokvágány a közönségnek kényelmét szolgálja-e, az majd elválik. A többfelé létesitett hurokvágányok eddig ezt a célt nemigen szolgálták, mert a közönség azt kivánja, hogy ha esőben, szélben, hidegben beülhetett végre az egyszer kivárt kocsijába, akkor átszállás nélkül jusson el a legtávolabbi pontra is.

Most azonban elég ennyi a hurkokból, mert életbevágóan fontos az a kérdés: *mi lesz az itt levő élelmezési piaccal?* Erre az élelmezési piacra (akár csarnokra) *itt és csakis a város e pontján* feltétlenül szükség van. *Ez a tér Budának minden részéről könnyen elérhető központban fekszik.* Ezt a piacot keresi fel — mint legkönnyebben elérhetőt — Buda tulnyomó nagy része. Ezért áll üresen a délivasuti és Pálffy-téri csarnok is. Ez a piac előbb a készülő hurokvágányok által elfoglalt területre volt beszoritva — most azonban kiszorult a volt sportpálya szélén huzódó gyalogjáróra. Ezen a nem tulságosan széles gyalogjárón szorong most az árusok bódéja és a vásárló közönség is. Az árusok nem férnek el áruikkal a szükre szabott bódékban s a fennmaradt gyalogjárósávot is elfoglalják kosaraikkal —, sőt a gyalogjáró és a villamossinek közötti uttestet is; szinte Isten csodája, hogy ilyen állapotok mellett még nem történt tömeges elgázolás.

Szendy Károly polgármester urat arra kérnők, hogy nagy elfoglaltsága mellett is, szakitson egy fél órát és személyesen — a nagy forgalom idején, délelőtt 10 óra körül — nézze meg az itteni állapotokat és **intézkedjék a piac állandóbb elhelyezése és a vásárló közönség nagyobb biztonsága iránt.** ***Tisztelettel egy budai lakos.***

— **A pécsi és soproni honvédnevelőintézetek növendékei 8-án este 11 óráig vonulnak be** intézetükbe. A kőszegi honvédnevelőintézet növendékei Budapesten a keleti pályaudvaron 7-én 12 óra 30 perckor megjelenni tartoznak. Onnan délben 1 órakor indulnak a szállitmányok.

— **Az osztálysorsjáték ötödik osztályának kilencedik napi huzásán,** csütörtökön a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

20.000 pengőt nyert 43397
10.000 pengőt nyert 48037
5000 pengőt nyertek 26730 39377
3000 pengőt nyert 39506
2000 pengőt nyertek 1867 35617 40611 51376 58148
1000 pengőt nyertek 382 4998 19797 22119 41380 42989 51182 52432 62940 67445 82526
800 pengőt nyertek 2403 26082 29881 45177 54084
600 pengőt nyertek 4018 37166 67445
500 pengőt nyertek 1839 10847 12306 20843 28325 43377 45814 48642 59018 64415 66024 73226 75411 80372
300 pengőt nyertek 1164 1639 3117 5541 5565 6205 9354 10542 10707 12588 14398 16552 17706 18996 24295 27814 28395 33172 34101 34893 35048 39141 39358 40160 40369 42116 45351 48765 51017 51797 54703 55330 59202 62098 62790 63010 63648 66337 67393 67550 72607 72759 73818 75229 79601 84146 84612 84671 84769 85910 87222

Az esetleges számhibákért nem vállalunk felelősséget.

— **Őszi lakberendezési vásár** kedvezményes jegyei 70 fillérért kaphatók fő- és fiókkiadóhivatalainkban.

— **Emlékezzünk . . .**

1914. szeptember 6.

Halálmegvető bátorságról tett tanuságot ezen a napon a bychawai ütközetben Sas József győri 19. közös gyalogezredbeli századkürtös, akinek lelkes viselkedése az egész század legénységét magával ragadta.

Az ellenség pusztitó tüzében századának állása megingott. Századparancsnoka e válságos helyzetben rohamot fuvatott. Sas József századkürtös az ellenség leghevesebb tüzében 20 lépésre az arcvonal elé ugrott és állandóan rohamot fujva, az ellenség felé szaladt. Ezzel a vitéz magatartásával a század embereibe is önbizalmat öntött és a támadásra azokat is magával ragadta.

Igy sikerült az állásunkba már benyomult ellenséget visszavetni és 100 foglyot ejteni. A derék századkürtöst bátor fellépéséért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Egy bolgár ezredes tanulmányozta a magyar munkaszolgálatot.** A magyar munkaszolgálat tanulmányozása céljából három napig Magyarországon tartózkodott a bolgár munkaszolgálat főparancsnoka, *Ganew Antal* bolgár kir. ezredes és kisérete. Először a közérdekü munkaszolgálat hajmáskéri munkatáborát látogatták meg, majd az Egyetemi Önkéntes Munkaszolgálat tihanyi munkatáborában töltöttek hosszabb időt. A magyar női munkaszolgálat annyira megnyerte a bolgár vendégek tetszését, hogy elhatározták: hazaérkezésük után azonnal javaslatot tesznek ennek Bulgáriában való meghonositására. Az önkéntes munkatáborokban a bolgár munkaszolgálat főparancsnoka beszédben bucsuzott el a munkaszolgálatosoktól. Ezekben teljes elismerésének adott kifejezést és hitet tett az örök magyar-bolgár barátság mellett. A bolgár munkaszolgálat kiküldötteit magyarországi tartózkodásuk alatt az Egyetemi Önkéntes Munkaszolgálat részéről vitéz *Mecséry Lajos* ezredes és a Honvédelmi minisztérium kiküldöttei kalauzolták.

— **Három magyar jezsuita indul a kinai missziókba.** A Jézustársaság magyar rendtartománya ebben az évben is három uj misszionárius-jelöltet küld Kinába: Ladányi László, Sebes József és Vajda Tibor papnövendékeket. Dr. Madarász István kassai megyéspüspök személyesen fogja őket a kassai székesegyházból szombaton elbucsuztatni. Budapesten szeptember 15-én, vasárnap este 6 órakor Krywald Ottó prelátus bucsuztatja mindhármukat a Jézus Szive-templomban. A következő héten indulnak el keleti utjukra.

— **Az árellenőrzés országos kormánybiztosa** rendeletet adott ki a gumihulladék legmagasabb eladási árának megállapitásáról, továbbá a belföldön előállitott fehér és zöld öblös üvegáruk legmagasabb gyári, viszonteladói és fogyasztói árának rendezéséről. A rendeletet a Budapesti Közlöny pénteki száma közli.

— **Halálozás.** Vitéz *Zoltán Ödön* nyugalmazott tábornok folyó hó 4-én rövid szenvedés után elhunyt, temetése 6-án, d. u. 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Dr. *Tarnai Aladárné, Kormos Gizi,* az egykor neves szinművésznő hosszabb betegeskedés után elhunyt. Temetése pénteken d. u. 3 órakor lesz a rákoskeresztúri ref. temetőben.

Diamant Ilona, a Ganz-gyár tisztviselőnője szeptember 4-én meghalt. Pénteken d. u. 4 órakor temetik a rákoskeresztúri keresztény temetőben.

Özv. *Obál Ferencné* 78 éves korában *Kecskeméten* meghalt.

Gáti Gyula bányatársulati tanitó 45 éves korában *Tatabánya-Ujtelepen* meghalt.

Simon Géza Gyula ny. Máv. felügyelő 70 éves korában *Maglódon* meghalt.

Szines hirek

A háboru nemcsak az embereknek okoz szenvedést, hanem az állatoknak, igy a gibraltári majmoknak is. Régi hagyomány, hogy e négykezü, fürge bohócokat a szirtváros lakói különös, idegenek szemében tulzott szeretettel vegyék körül. A gibraltári majmok békésen élhettek és szaporodhattak egy részükre elkeritett, magaslati helyen, amelyet zsivajgó gyerekcsoport vett körül. Élelmezésüket a város és a számtalan kiváncsi látta el. Csakhogy most a városnak más a gondja, a kiváncsiak pedig eltüntek. A szerencsétlen majmok —, amelyeket amugy is tökéletesen megzavartak a gyakori légitámadások — mihelyt felbúgnak a szirénák, izgatottan rohannak, ugrálnak fel-le, a bombázások dörejénél pedig vinnyognak, szükölnek félelmükben, valósággal éhhalálra vannak itélve. Nem csoda, ha minduntalan beszökdösnek a városba és élelmet koldulnak a járókelőktől. Gibraltár mai felkavart életéhez hozzátartozik ez a majom-invázió is, amellyel szemben a hatóságok egyelőre tehetetlenek.

Ki fedezte fel Capri szigetének világhires „Kék barlang"-ját? Erre a kérdésre, amely régóta foglalkoztatta az olaszokat, most adták meg a választ a legujabb kutatások. Eszerint 1822 májusában egy Ferraro nevü halász hatolt be legelőször apály idején a barlangba, de annyira megrémült a viz, sziklafalak és mennyezet különös szinétől, hogy négy évvel később, csak egy ujszerü szinhatásokat kereső svájci festő buzditására mert ugyanoda visszatérni. Maiuri tanár, a barlang kiváló ismerője, azt is megállapitotta, hogy a bejárat az idők folyamán különböző magasságban feküdt a tenger szintjéhez viszonyitva; néhány évtized óta dagály alkalmával eltünik a habok alatt, a római császárok korában azonban mintegy hat méternyi magasságban tátongott a viztükör fölött. Az is följegyzésreméltó, hogy a barlang összeköttetésben állott Tiberius császárnak a sziklák tetején épült villájával. Mig most csak idegenforgalmi látványosság, akkoriban sejtelmes fényénél játszódtak le a nagyszabásu udvari lakomák és ünnepségek.

Egyesületek és előadások

A Ganz Foto Club szombaton d. u. 4 órakor nyitja meg az Ernst-Muzeumban (Nagymező-u. 8.) Petzval József emlékére rendezett művészi fényképkiállitását dr. Scitovszky Tibor és báró Radvánszky Albert titkos tanácsosok fővédnöksége alatt. Ugyanaznapon **este 7 óra után vetitett szines képbemutató előadást is tartanak meghivott** közönség előtt.

Jelentkezzenek az erdélyi származásu Turul-bajtársak. A „Turul"-Szövetség fővezérsége felügyelete alatt működő erdélyi tagozat felhivja azokat az erdélyi származásu bajtársakat, akik a tagozatban még nem jelentkeztek, hogy személyi adataikat, iskolai végzettségüket, vagy egyéb szakképzettségüket haladéktalanul jelentsék be a fővezérségen (Budapest, Sándor-utca 13.)

Az Erdélyi Nők Orsz. Szövetsége ünnepi ülésén a Magyar Nemzeti Szövetség dísztermében szept. 6-án, pénteken d. u. 6 órai kezdettel Urbányi C. József szfőv. iskolai felügyelő, a székely hadosztály gárdaezredének volt tisztje, előadást tart Erdélyről.

A debreceni Tisza István-egyetem barátainak ösztönzésére elhatározta, hogy az egyetemi eszme ápolása, az egyetemi élet iránt való érdeklődés fokozása és az egyetem falai közül kikerült ifjuság összetartása, továbbá erkölcsi támogatása érdekében baráti egyesületet alakit. A debreceni egyetem tanácsa nemcsak magánosok támogatását kéri, hanem azokhoz a körzetébe eső intézményekhez is folyamodik, amelyek soraiból az egyetem ifjusága származik.

Az Erdélyi Nőegyletek Szövetségében (Géza-u. 6.) pénteken d. u. 6 órakor *Urbányi József* és dr. *Gergely Pál* a mai Erdély helyzetéről tartanak előadást.

A házfelügyelők és az OTI. A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Országos Egyesülete elnöksége tisztelgett *Bonczos Miklós,* majd dr. *Kádár L. Levente* belügyi államtitkároknál abból az alkalomból, hogy a házfelügyelők betegségi és aggkori biztositása szeptember elsejétől kezdve kötelezővé vált. Az egyesület tudatja az érdekeltekkel, hogy mihelyt a bejelentéshez szükséges nyomtatványok elkészülnek, mindenki hivatalból megkapja.

Találkozó. Volt m. kir. 5. honv. lovashadoszt. (1., 6., 7., 8-as hadoszt.) bajtársi köre. Szom. ½8 ó. Sörkatakomba-vend. (Eszterházy-u. 6.)

Szép őszi idő

Hazánkban csütörtökön folytatódott a melegedés, annak ellenére, hogy az előző éjszakán rendkivül erős volt a lehülés. Országszerte jóval 10 fok alá szállott a hőmérséklet, sőt a talajmenti légrétegben Kárpátalján 0 fokot, az Alföldön 2—3 fokot mértek csak. Napközben 22—24 fokig, Kaposvár vidékén 25 fokig emelkedett a hőmérséklet. Ezek a hőmérsékleti értékek meg is felelnek a naptári időpontnak. Eső ismét sehol sem hullott és ez az egyik legjelentősebb tényezője a kedvező időfordulatnak. A reggeli órákban sokfelé köd volt.

Változás időjárásunkban néhány napig nem lesz. A szép őszies idő tovább tart. Meglehetősen erős éjszakai lehülés után a nappali felmelegedés kedvező marad.

Budapesten szeptember 5-én reggel a legalacsonyabb hőmérséklet 8 fok (a normális 13 fok), délben a legerősebb felmelegedés 24 (a normális 23 fok). Előző nap 11 és 21 fok volt.

Z. A.

*

A **Meteorológiai Intézet jelenti:** Budapesten csütörtökön este 9 órakor a hőmérséklet 16 Celsius fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 770 milliméter, alig változó irányzatu.

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt déli-délnyugatira forduló szél. Kevés felhő. A hőmérséklet kissé emelkedik.

A nap kel 5.08-kor, nyugszik 18.15;, a hold kel 10.25-kor, nyugszik 20.43-kor.

*

Vizállás. Duna: Oroszvárig alacsony, lejebb közepes vizállással apad. Bécs 302, Pozsony 175, Komárom 338, Budapest 308, Paks 235, Baja 354, Mohács 406, Gombos 464, Ujvidék 424, Zimony 339. Rába: Szentgotthárd 3. Dráva: Barcs —22, Drávaszabolcs 100, Eszék 222. Száva: Bród 205. Tisza: Záhony Tiszafüred közt apad, másutt árad. Tokajig alacsony, lejebb közepes vizállásu. Tekeháza 12, Tiszaujlak —15, Vásárosnamény 3, Tokaj 218, Tiszafüred 268, Szolnok 310, Csongrád 219, Szeged 249. Bodrog: Bodrogszerdahely 463. Sajó: Bánréve 62. Hernád: Hidasnémeti 39. Körös: Körösszakáll —14, Békés —26, Gyoma 12. Maros: Makó 0. Balaton: Siófok 86. Velencei tó: Agárd 156.

Minden külön értesités helyett.

Özv. Mautner Mártonné a maga, hüséges alkalmazottai és barátai nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatja, hogy szerető legjobb férje, mindene

Mautner Márton

cipőkereskedő f. évi szeptember hó 3-án d. u. fél 6 órakor a szakmájában eltöltött több mint félszázados munkássága után életének 67-ik, legboldogabb házasságának 34-ik évében hirtelen elhunyt.

Legdrágább halottam földi maradványai f. hó 6-án d. u. ½3 órakor fognak a rákoskeresztúri temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke lebegjen drága porai felett.

Részvétlátogatások mellőzését kérem.

SZINHÁZ ÉS ZENE

* **Liszt Ferenc orgonája Berettyóujfalun.** A „Református Jövő" országos hetilap közli az alábbi érdekes hirt: Ki gondolná, hogy a berettyóujfalui református templomban szólnak ma Liszt Ferenc egykori orgonájának sipjai, amelyek annakidején a budapesti Zeneakadémián az ő ujjai alatt zengedeztek. Az orgona időközben a debreceni Zenedébe került, ettől vásárolta meg 1936-ban a berettyóujfalui református egyházközség s épittette bele meglévő orgonájába a zenetörténeti nevezetességü sipokat. A hiradásban azonban legszebb az a megjegyzés, hogy a vételt egy öreg magyar tanitó, *Gulyás János* igazgató bőkezüsége tette lehetővé: a nagy magyar művész emléke iránti megbecsülésből *ezer* pengőt adott erre a célra.

* **Szereplőváltozás a Vigszinházban.** A Vigszinház csütörtöki előadását Tolnay Klári nélkül tartották meg. A művésznő meghülése miatt lemondott a szereplésről, helyette Mezey Mária, Somlay Artur és Somló István magánszámokkal szerepeltek a nagysikerü kabaréműsorban

* **Indul a szezon.** Szombaton este három bemutató lesz. A Nemzeti Szinházban a „Döbrönte kürtjé"-t, a Fővárosi Operettszinházban a „Bécsi gyors"-ot, a Pesti Szinházban pedig a Pódium uj műsorát játsszák először.

Rövid hirek

A kolozsvári szinház rövidesen előadja Herczeg Ferenc nagy történelmi szinjátékát, az „Ocskay brigadérost".

A Vigszinház felujitja Hunyadi Sándor „Feketeszáru cseresznye" cimü darabját, mely az iró első nagyob szinpadi munkája volt és annakidején több mint százszor ment. A Magyar Szinház pedig Csathó Kálmánnak a Nemzeti Szinházban szinre került „Házasságok az égben köttetnek" cimü vigjátékát mutatja be. A darabot a szerző átdolgozta és maga fogja rendezni.

A Magyar Szinház művészegyüttese két kitünő szinésszel szaporodott: Rózsahegyi Kálmán, aki jelenleg is vendégszerepel a szinházban és Páger Antal két-két szerep eljátszását vállalták.

MOZI

Erzsébet királyné

A Royal Apollo és Átrium uj magyar filmje

Most már megvallhatjuk: féltünk attól, hogy ez az *Erzsébet*-film, amely *Szilágyi László* és *Huszka Jenő* operettjéből született, sem a történelmi hitelességből, sem a romantikus meseszerüségből nem ad majd annyit, amennyit a szinpad mindkettőből belesürithetett a darabba és igy sem történelmi, sem romantikus film nem lesz belőle. Annál őszintébb az örömünk, hogy ez az Erzsébet-film, ha nem is tökéletes remekmű, igen jó és helyenként igazán művészi, főként pedig szépen és nemesen magyarlelkü terméke mozgóképművészetünknek. Ebben legnagyobb része a friss és ötletes forgatókönyvnek van. Irója igen finoman megérezte azt a határt, amelyen történelem és mese között haladnia kell. Ez a könyv érdekes, ötletes, igen okos munka. Ebből következik azután, hogy a szinészek komoly és elmélyedő alakitásokat adhatnak, igazi jellemeket formálhatnak. Elsősorban a varázsosan szép és költői finomságu *Tolnay Klári*, mellette és körülötte *Jávor Pál* (egyszerü, őszinte, rokonszenves), *Gózon Gyula* (kitünő!), *Somlay Artur* (csupa magyar uriasság és erő), *Bilicsi*, *Makláry* (pompás humorral) és persze a cimszereplő *Karády Katalin*, aki ragyogóan szép, de semmi több. Sajnos, kevesebb jót mondhatunk a diszletekről, amelyek itt-ott inkább a képzelet, mint az anyagiak hiányát mutatják. A rendező, *Podmaniczky Félix* kezéből is fáradtan esik ki két olyan kitünő alkalma a felfokozott művészi és lelki hatásnak, amilyen a Kossuth-nóta jelenete és a zárójelenet. De — mondom — a szinészek játéka és a mese varázsa a fogyatékosságokért is kárpótol.

(—y)

Csintalan férjek

Scala

A zivataros Európában élő mozilátogató az első percekben felsóhajt: „Hát bizony és most különb problémákon rágódom, mint ezek a boldog amerikaiak!" De a mulatságos fordulatok (lásd az ezüstrókakepp körüli bonyodalmakat), a franciásan fanyar humor hatása alatt csakhamar feladja enyhén ellenzéki álláspontját és szivből örül, hogy a különben nem nagyigényü történetet a férfiui gyöngeség fölényesen megbocsátó kielemzésével füszerezték, a Lubitsch-hagyományok stilusában, Hollywood inyesmesterei. Csillogó ötvösmunka ez az apró részleteiben is kicsiszolt vigjáték; nem hiányzik belőle a hatáskeltés egyik biztos eszköze: az oktondian kotnyeles házikutya sem. (Az illatszer-jelenet „nyiltszini" tapsot kapott.) Az együttes természetesen elsőrangu. A szoborszép *Linda Darnell*, aki alig két éve tünt fel, elragadóan játssza meg a házi boldogságáért okosan küzdő asszonykát, a lenyalthaju *Tyrone Power* pedig annyi alamuszi közvetlenséggel illeszkedik uj szerepkörébe, mintha nem is volna azonos a hölgyek elsőszámu kedvencével. Siker, a javából.

g.—l.)

SPORT

Három uj játékos szerepel a vizilabdaválogatottban

Dr. *Ivády Kálmán*, az uszószövetség vizilabdakapitánya a magyar-jugoszláv mérkőzésre most jelölte ki a magyar csapat tagjait. A legutóbb szerepelt együttes három helyen változik meg. Hiányzik belőle a magánügyek következtében pillanatnyilag edzés nélkül levő *Kislégi*, továbbá a közelmultban megrendezett hármas torna eseményeivel kapcsolatban *Hazai* és *Brandy*. Az uj csapat tagjai: dr. *Mezei—Tolnai, Molnár—v. Halassy—Somóczi, Tarics, Bozsi.*

Véget ért a magyar vizilabdabajnokság

Az év utolsó bajnoki vizilabdamérkőzésén az UTE 5 : 0 arányban győzött az MTK ellen. Félidőben a mérkőzés állása 2 : 0 volt. Kislégi három és Németh két gólt dobott. A végső sorrend:

1. BSE (50—17) 18 p, 2. UTE (62—5) 16 p, 3. MAC (52—10) 14 p, 4. FTC (29—23) 12 p, 5. MTK (19—31) 7 p, 6. BEAC (20—38) 7 p, 7. MOVE Egri SE (12—21) 6 p, 8. III. ker. TVE (15—43) 6 p, 9. Tatabányai SC (11—39) 4 p, 10. NSC (10—53) pont nélkül.

Budapestre érkeztek a német ökölvivók

A német ökölvivók csütörtökön Budapestre érkeztek. A német szövetség a rendelkezésre álló legjobb versenyzőket küldötte el Budapestre és győzelmet vár a vasárnapi mérkőzésen. A magyar együttes szereplői: *Podány, Bogács, Kubinyi, Torma II., Csontos, Jákics, Szigeti* és *Homolya.*

A vasárnap délben fél 12-kor a cirkuszban kezdődő magyar-német versenyen pontozóbirókként a svéd *Söderlund* és a finn *Smeds* szerepelnek.

A péntek, szombat és vasárnapi magyar-jugoszláv tenniszmérkőzésre és a vasárnap déli magyar-német ökölvivóviadalra jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78 és Erzsébet-körut 1. sz. alatti főkiadóhivatalaiban.

A magyar agyaggalamblövő bajnokság a Balatoni Sporthét keretében most kezdődött meg. Első nap a Siófoki dijat Görög Viktor nyerte meg, a Földvári dijban első Dóra Sándor. A német Hans Schlögl mindkét versenyben ötödik volt.

A második napon eldőlt a bajnokság sorsa. A bajnoki cimet Dóra Sándor szerezte meg 184 ponttal, második gróf Szapáry László, harmadik Görög Viktor, negyedik Orczy László, ötödik Hasenörl Ferenc, hatodik Krisztovics Konstantin. Dóra bajnok nyerte még meg gróf Tisza Lajos Kálmán vándordiját, mig a Keszthelyi dij győztese gróf Szapáry László, végül hármas holtverseny volt a Boglári dijban Dóra Sándor, Hardy-Dreher Béla és Orczy László között.

Erdély egy részének visszatérését ünnepelte a lövészszövetség. Hedry Béla ny. altábornagy, elnök méltatta a visszatérés jelentőségét. A szövetség hódoló sürgönyt intézett a Kormányzó Urhoz.

Pénteken délután félháromkor kezdődik a magyar-jugoszláv tenniszmérkőzés a BLKE Horthy Miklós-ut 63. alatti tenniszpályáin. Az első nap ellenfelei: Gábori—Mitics és Szigeti—Pallada.

A nagy nemzetközi vitorlásverseny, amelynek első részét a Balatonon, második részét pedig a Wannseen tartották meg, most a triészti versennyel véget ért. Triesztben győzött az olasz csapat 29 ponttal, második a német csapat 18 ponttal, végül harmadik a magyar csapat 15 ponttal. A három verseny együttes eredménye alapján a dijat az olaszok nyerték meg 72 ponttal, második a német csapat 68 ponttal, végül harmadik helyen végzett a magyar csapat 49 ponttal.

A magyar atléták két nagy viadalán óriási küzdelem várható. Egy kis összehasonlitásra alkalmat nyujt majd a most Helsinkiben sorra kerülő német-finn-svéd viadal. A magyar-finn találkozón a nálunk szokásos számokon kivül még 400 méteres gátfutás lesz, a magyar-német találkozó érdekessége, hogy a 4×100 méteres stafétán kivül lesz még 4×400 méteres staféta is.

A kétszázméteres uszók próbaversenyén Körösi UTE győzött, ideje 2 p 19 mp. A jugoszlávok ellen szereplő staféta tagjai ezek után: Eleméri, Kőrösi, Gróf, Tátos.

LÓVERSENY

A Kerepesi-uti versenypályán is ünnepeltek

Csütörtökön délután a *Himnusz* felhangzott az ügetőversenytéren is. A *Székelyföldi dij* lefutása előtt ugyanis a megafon a nap jelentőségét méltatta, a visszacsatolt erdélyi részekről és honvédeink erdélyi bevonulásáról emlékezett meg. Ezen a versenynapon különben az esélyes lovak jól viselkedtek: tipjeink közül *Bóvli, Dusi, Lenke II., Listrac, Demetra, Sirocco, Gazsi, Tisza* és a *Bakancsos—Bakony*-fogat megnyerték versenyüket. A *báró Sennyey István-emlékversenyben* a győztes *Bakancsos—Bakony*-fogatot *Pekáry István* felsőházi tag hajtotta a már tőle megszokott nagy gyakorlattal. A *Székelyföldi-dij* pedig sokáig emlékezetes marad, mert nemcsak a győztes *Listrac* és a másodiknak beérkezett *Kama D. II.* futottak meglepően gyorsan, de a helyezetlen *Kuno* is kitett magáért: *ujabb pályarekordot teremtett 22 másodperces kilométer-átlagidejével. Ilyen pályarekordot azonban csak kitünő versenypályán lehet elérni* és ez elsősorban vitéz *Pintér István* ezredes érdeme, hogy európai viszonylatban is ilyen nagyszerü versenypályánk van. Nagyon izgalmas és igy igen látványos volt a *Molinari-dij* lefutása is. A nap érdekességéhez tartozott még *Marschall* idomárhajtó *hármas* győzelme. Részletes eredmények:

1940 szept. 5. — I. 1. **Bóvli** (Kovács F.), 2. Billy, 3. Üdülő. F. m. 4 ló. Idő: 34.9. Tot. 10:43, 13, 13, 11, 188. — II. 1. **Dusi** (Kovács I.), 2. Arion, 3. Recontra Romeo. F. m. 5 ló. Idő: 34.3. Tot. 10:32, 17, 15, 30, 66—202. — III. 1. **Lenke II.** (Kovács II.), 2. Zircz, 3. Tily II. F. m. 8 ló. Idő: 30.1. Tot. 10:46, 16, 22, 38, 240—136. — IV. 1. **Zepperl** (Marschall), 2. Biztos, 3. Andalgó. F. m. 6 ló. Idő: 30.8. Tot. 10:29, 16, 20, 18, 94—59. — V. **Báró Sennyey István kettesfogatu emlékverseny. Állami dij.** (4000 m.). 1. **Bakancsos—Bakony** (Pekáry), 2. Nina—Viki (id. Baranyai). F. m.: Ali—Álmos, Dusán—Ébredő, Aprod of Pamuk—Ulica. Idő: 40.8. Tot. 10:18, 15, 29, 73. — VI. **Székelyföldi dij** (1700 m.). 1. **Listrac** (Marschall), 2. Kama D. II. (Fityó). F. m.: Daniló, Lagock Williams, Dávid, Kuno. Idő: 22.7. Tot. 10:19, 12, 14, 53. — VII. 1. **Demetra** (Marschall), 2. Csalafinta, 3. Bakafántos. F. m. 5 ló. Idő: 25.3. Tot. 10:21, 13, 20, 17, 67—58. — VIII. 1. **Sirocco** (Kovács II.), 2. Echo fia, 3. Lepsi. F. m. 6 ló. Idő: 26.5. Tot. 10:20, 13, 13, 14, 41—31. — IX. 1. **Beki** (Marek), 2. Árvalegény, 3. Elsőm. F. m. 13 ló. Idő: 31.1. Tot. 10:46, 19, 17, 16, 174—90. — X. 1. **Gazsi** (Feiser), 2. Füzér, 3. Farsang. F. m. 11 ló. Idő: 32. Tot. 10:20, 13, 35, 40, 96—177. — XI. 1. **Tisza** (Kovács I.), 2. Csibész, 3. Dalia. F. m. 15 ló. Idő: 32.7.

KÖZGAZDASÁG

A visszatérő erdélyi vármegyék faipara

A bécsi döntés az erdélyi részből 2 millió 753.263 kat. hold erdőterületet juttatott vissza, mely az egész visszacsatolt területnek 36.3 százaléka. Magyarország erdőterülete, mely a csonka hazának 11.9 százaléka volt, a Kárpátalja visszatértével 16.7 százalékra emelkedett és most az erdélyi részekkel együtt az összterület 21.5 százalékát teszi ki. A visszatért Erdély erdőterületeiből 934.452 kat. hold fenyőerdő, 553.000 kat. hold tölgyerdő és 1 millió 265.173 kat. hold bükk és egyéb lombos fából álló erdő.

A visszacsatolt terület arányaihoz képest bőven vannak famegmunkáló ipartelepek, melyek a fát a legkülönbözőbb formában hozzák piacra. A visszacsatolt erdélyi részeken összesen 214 fatelep van, 15.750 munkást foglalkoztat és összesen 22.714 lóerőt használ fel. Ezek a román adatokból összeállitott számok csak előzetes tájékoztatásul szolgálnak.

A fásitási célokra ingyen osztanak ki facsemetéket. A földmivelésügyi miniszter ez év őszén és a jövő év tavaszán facsemetéket és suhángokat oszt ki. Alföldi erdők, fasorok, szélfogók telepitésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vizmosásos terület beerdősitésére, a Balaton környékének fásitására, a csomagolás és vasuti állomásra szállitás költségeinek elengedésével ingyen adnak facsemetéket.

SZINHÁZAK		NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	FŐV. OPERETT (½4, 8)	PESTI (5, 9)	ERZSÉBETV. (5, 8)	KAMARA VAR. (9)	KOMÉDIA (½5, ½9)	ROYAL VAR. (4, 8)
Péntek . . .		Főpróba	**Nyári kabaré**	Tokaji aszu	—	—	**Sárgarigófészek**	**Borura derü**	**Lassan a testtel**	Tapsról-tapsra
Szombat . .		Döbrönte kürtje	Nyári kabaré	Tokaji aszu	**Bécsi gyors**	30 éves magy. kab.	**Sárgarigófészek**	**Borura derü**	Lassan a testtel	Tapsról-tapsra
Vas.	d. u.:	Furulyaszó	**Nyári kabaré**	Tokaji aszu	**Bécsi gyors**	30 éves magy. kab.	**Sárgarigófészek**	**Borura derü**	Lassan a testtel	Tapsról-tapsra
	este:	Döbrönte I.	**Nyári kabaré**	Tokaji aszu	**Bécsi gyors**	30 éves magy. kab.	**Sárgarigófészek**	**Borura derü**	Lassan a testtel	Tapsról-tapsra

FŐVÁROSI CIRKUSZ (4, 8). Naponta kétszer: Pickart déltengeri revüzenekara és a 3 Turul.

SZINHÁZAK MŰSORA

Nemzeti. A „Döbrönte kürtje" ny. főpróbája (½8). — **Vig.** Nyári kabaré (Muráti L., Somlay, Mezey M.) (8). — **Magyar.** Tokaji aszu. Szilágyi, Eisemann 3 f. zenés vigj. (Fedák S., Rózsahegyi, Zimonyi M.) (8). — **Erzsébetvárosi.** Sárgarigófészek. Erdélyi M. 3 f. operettje (Honthy H., Csortos, Fejes T.) (8).

MOZIK MŰSORA

ÁTRIUM (T. 153—034). Erzsébet (½6, ½8, ½10; szo., v., ün. ½4-kor is). **CASINO.** Eskü-ut 1. (T. 383—102). Napoleon házassága (½6, ¾8, ¾10, szo., vas., ü. ¼4-kor is). **CITY,** (T. 111-140). 4-ik hétre prol.! A láthatatlan ember visszatér. — Rumba (¾6, ¾8, ¾10; szo., vas. és ün. ¾4-kor is). **CORSO.** (T. 182—618). Saroküzlet (½6, ½8, ½10; szom., vas. és ün. ½4-kor is). **DÉCSI.** (T. 125—052). Sarajevo (6, 8, 10; szo., v., ü.: 4-kor is). **FÓRUM.** (T. 189—543). Sarajevo (½6, ½8, ½10: szo., v., ü. ½4-kor is). **HIRADÓ** (T. 222—499). Magyar, Luce, Ufa, Rajzos hiradók. — Teleki és Csáky hazatérése, stb. D. e. 9-től éjfélig folyt. **KAMARA** (T. 144-027). A francia összeomlás (11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt). **PALACE.** (T. 221—222). Bulldog Drummond titkos szolgálatban. — Weekend (11, 2, 4, 6, 8, 10). Az első három mérsékelt. **RÁDIUS.** (T. 122—098). Csak egyszer élünk (½6, ¾8, ¾10: szom., vas. és ü. ½4-kor is). **ROYAL APOLLÓ** (T. 222—002). Erzsébet királyné — A történelmi Erdély (¼6, ½8, ¾10; szo., v., ün. 4, 6, 8, 10). **SCALA** (T. 114—411). Csintalan férjek (¼6, ⅛8, ¾10: szo., vas., ün. 3-kor is). **URÁNIA.** (T. 146—046). Egyszer vagyunk fiatalok (5, ¼8, ½10: szom., v. és ü. ¾3-kor is).

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

A Kamara Szinház

vasárnap nyitja meg kapuit. Máris akciónkba kapcsoltuk a hétfői „Minden jó, ha jó a vége" c. Shakespeare-darabot. Kedden pedig Begovics „Ki a harmadik?" c. szinművét. A kedvezményes jegyeket pénztáraink már árusitják.

Jövőheti előadások. Nemzeti. Kedd: **Rabagas.** — **Kamara.** Hétfő: **Minden jó, ha jó a vége.** — Kedd: **Ki a harmadik?**

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1—122—95—94—93). — **Erzsébet-körut 1.** (Tel. 1—352—96). — **Apponyi-tér 5.** (Tel. 1—833—99). — **József-körut 30.** (Telefon: 134—371). — **Krisztina-körut 133.** (Tel. 1—508—24). — **Horthy Miklós-ut 29.** (Tel. 2—695—95). — **Margit-körut 8.** (Tel. 1—520—25).

MASODHETES MOZIK

Admiral. Gunga Din (½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** A nagy keringő (½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Halhatatlan keringő (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Gunga Din (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Gunga Din (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Ha eljön a holnap (½4, ½6, ½8, ¼10). **Elit.** Gül Baba (4, 6, 8, 10). **Homeros.** Bercsényi huszárok (¾5 7, ¼10). **Ipoly.** Jesse James (½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Gunga Din (¾3, 5, ¼8, ½10). **Lloyd.** Egyetlen éjszaka (½4, ½6, ½8, ½10). **Odeon.** Gunga Din (¼5, ¾7, ¼10). **Orient.** János vitéz (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** A dzsungel banditái (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Veszedelmes életkor (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Gül Baba (½4, ½6, ½8, ½10). **Tiszti Kaszinó.** Szept. 8-án: Gülbaba. 10-én: Egyetlen éjszaka. 12. és 15-én: Halálos tavasz. 17-én: Elsodort asszony (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Jesse James (¼5, 7, ½10). **Turán.** Gunga Din (4, 6, 8, 10).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. pénteki műsora. 6.40 Ébr., torna. 7 Hir, lem. 10 Hir. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vizj. 12 Időj. 12.10 Szalonz. 12.40 Hir. 1.30 Honvédzene. 2.30 Hir. 4.15 Előad. 4.45 Hir. 5.15 G. Hoór Tempis Erzsébet énekel. 5.40 Hangképek a Vöröskeresztes ápolónőkről. 6 Cigányz. 6.20 Sport. 6.50 Előad. 7.15 Hir. 7.25 Előad. 7.50 Tosca Hanglemezek. 9 Hirek idegen nyelven. 10 órán tul nincs műsor. **Budapest II.** 7.30 Papné Kovács Edit zongorázik. 8 Hir. 8.25 Előad. 8.55 Melles Béla zenekar. 9.50 Időj.

Ifj. Sorg Antal: Nyersanyaggazdálkodás az épitőiparban. Laikus embernek is érdekes és élvezetes olvasmány Sorg Antal könyve, amely az épitőipari nyersanyagokról mindig vonzó és gyakran meglepő dolgokat mond el. Valósággal meghökkentő olvasni, hogy némely dunántuli nyomortanya gazdája nem is tudja, milyen kincsek felett ül: a vörösagyag, melynek sarában szűkös élete eltelik, tele van vasaluminiummal, csak ki kell szedni belőle. Másutt mérhetetlen bauxitot talált az érdekes könyv irója. A tapolcai szőlősgazda közönséges homokjáról kisül, hogy csak másfél százaléka rossz homok, a többi tiszta kvarc, a Séd patak mentén heverő kövek is drágán értékesithetők az iparban, a velencei tó nádanyaga, ha épitő-anyaggá dolgozzák, kétakkora jövedelmet hoz a falu népének, mint eddig. Kivánatos volna, ha a gazdasági élet más tekintélyei hasonlóan érdekes tanulmányokkal követnék Sorg Antal példáját, aki ezzel a könyvvel kétségkivül hasznára van országának.

A hivatalos lap legközelebbi számában megjelenő kormányrendelet szerint a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészeken a váltókat bemutatni és a további rendelkezésig óvást fölvenni nem kell.

Értékpiac

A részvénypiacon a kereslet és kinálat egyformán tartózkodó volt és az üzlettelenség kisebb árlemorzsolódásokat okozott. A zárlat csak kevéssel tért el az előző napitól. Hasonló volt az irányzat a bankértékekben is. A kötvénypiac tartott, a nem jegyzett értékek piaca csekély érdeklődés mellett kissé lanyha volt.

Részvények (zárjelben zárlat). Nemzeti Bank 177.50 (177.50), Bauxit 187—186 (185.75), Beocsini 12.50 (12.50), Kohó 19—18.50 (18.50), Kőszén 380.50—382.75 (382.50), Nagybátonyi 44 (44), Salgó 39.50—39.30 (39.50), Urikányi 34.50—33.50 (34), Fegyver 35.10 (35.10), Ganz 16.50—16 (15.90), Rima 88—87.50 (88), Ofa 13—14 (13.75), Nasici 61.25 (61), Levante 0.30 (0.30), Tröszt 44.50—45.50 (45.50), Délcukor 85.50—85 (85), Magyar cukor 94.60—93.90 (94), Georgia 22.50 (22.50), Izzó 111 (111), Diana 159 (159), Brassói 23 (23), 1914. évi főv. 303—302 (301).

Valuta. Dinár 7.60—7.90, USA dollár 355—360, Kanadai dollár 250—300, Cseh-Morva protekt. 11.45—11.80, Szlovákia 11.55—11.90, Lei 3.20—3.40, Lira 17.40—17.90, Svájci fr. 78.10—79.10, Svéd kor. 81.70—82.70 pengő.

Zürichi zárlat. Páris 9.70, London 17.60, New York 439, Milánó 22.15, Madrid 40, Berlin 175.50, Stockholm 104.70, Szófia 5.35, Belgrád 10.25, Athén 3, Istanbul 3, Bukarest 2.25, Helsinki 8.95, Buenos Aires 100, Jokohama 103.

Termény- és árupiac

A gabonatőzsdén sörárpából élénk kinálat mellett, főleg felvidéki származásu áruból, 3000 mázsa kelt el. Kenyérmagvakból nincs kinálat. A nagypiacon biborheremagból némi áru volt a piacon, minőségek szerint 125—135 pengős állomási árakat fizettek. A mák irányzata változatlanul szilárd, uradalmi kékmákot 220—222 pengős állomási áron vásárolnak.

A gabona- és terménypiac áralakulása. Buza 78 kg. 23.20, rozs 71 kg. 19.20. **Árpa:** sörárpa kiváló 26, elsőrendü 25, sörárpa 24, ipari 22, takarmány 65—66 kg. 20, középmin. 19. Zab 21.10. **Tengeri:** tiszántuli áll. 24.60, egyéb 23.55, Bpest közr. 23.35. Köles: vörös 35—37, egyéb 31—33. Káposztarepce 40—45, napraforgómag 28, lenmag 50, tökmag 35, szójabab 31.50. Mák 210—220. Elkelt 105 q 220—222 áron. Borsó: Viktória 56—60, zöld 47—50. Biborheremag 135—140, bükköny: tavaszi 33—36, szöszös 78—83, csillagfürt 21.50—22.50, buzakorpa 16.80—17, 8-as buzaliszt 18.95—19.70. **Buzaliszt:** dara 42.60—43.60, 0GG, 0G, 0F 41.60—42.60, EB, EB1 35.20—36.20, SB 28.20—29.20.

Sertésfővásár. Az irányzat élénk. Árak: uradalmi nehéz zsirsertés Ia, IIa és szedett Ia 144, szedett IIa 142—144, silány 128—136, öreg Ia 142—144, IIa 120—140, tőkesertés 144, sonkasertés Ia 142—144, IIa 132—138 fillér. Husárak: szalonnás félsertés Ia 177—180, IIa 174—177, félhus Ia 183—186, IIa 180—183 fillér. Hátszalonna sózott 28 kg. 198, 20 kg. 182—192, zsirszalonna 182, háj 186, belföldi zsir 190, márkás exportzsir 206, belsőrész 130, bél és gyomor 110—130 fillér kilónként.

Vágómarhavásár. Felhajtás 665, eladatlan 9 db. A vásár irányzata élénk. Augusztus 30-tól szept. 5-ig közvetlen a vágóhidra 510 drb. szarvasmarha érkezett 28—120 filléres kg-kénti becslési árakon. Árak: bika magyar IIa 86, bika tarka Ia 100—106, IIa 86—98, IIIa 60—78, ökör magyar Ia 102, IIa 82—100, IIIa 60—70, ökör tarka Ia 118, IIa 88—109, IIIa 62—80, tehén magyar Ia 90—100, IIa 73—84, tehén tarka Ia 101—112, kiv. 113—114, IIa 73—100, IIIa 60—72, bivaly m. 44—47, növendék 64—105, kicsontozni való 35—59 fillér kg-ként élősulyban.

Husvásár. Készlet: nagymarha 130 (eladás 65), növendékmarha 12 (12), bivaly 2.5 (2.5), borju 559 (289), birka 345 (270), bárány 42 (32) drb. A vásár irányzata lanyha. Árak: marhahus ökör és tehén IIa egészben 136—172, hátulja 150—186, eleje 130—150, csontozni való 120—130, növendékmarha Ia egészben 130—144, borju ölött bőrben Ia 170—176, IIa 160—168, borju eleje 140—146, lebőrözött eleje 134—144, hátulja Ia 190—196, IIa 170—188, juh ölött nyuzott Ia 156, IIa 130—154, bárány 120—140, bivaly 136, zsiger 100—106, fagygyu 55—110, csont 40, marhafej (½ fej) 150—250, orr és köröm 30—50, láb 4 drb. 60—100, pacal egészben 70—100, marhabél 300—450, borjufodor egészben 50—70, juhbél 70—110, marhavér (egy tál) 30 fillér kg-ként.

Lóvásár. Felhajtás 537, eladás 210, eladatlan 327 drb. A vásár irányzata lanyha. Árak: nehéz igás kocsiló nyugati faj 450—950, könnyü igás 350—660, alárendelt minőségü 30—350, vágóló 45—250, csikó 115—320, fővárosi vágóra vásároltak 42, vidéki vágóra 41 drb-ot.

Csepeli vásártelep. Élő csirke 160—180, tyuk 160, lud 200—230, ruca 180—220. Tisztitott csirke Ia 240—280, IIa 220—240, tyuk 180—200, lud 180—245, ruca 150—235. Tojás: ládaáru, eredeti 195—200, kiolvasva 220. Tejfel 1.10, teavaj 3.50, paszt. 3.80, tehénturó 0.60. Száraz lencse 76, sárga borsó 92—98, zöld borsó 88. Burgonya: rózsa, Gülbaba 11.65, Ella 9.55, vöröshagyma 12—13, fokhagyma 34—44, fejeskáposzta 7—11, kelkáposzta 6—10, kalarábé 1—4, fejessaláta 5—10, cékla 10—15, karfiol 20—35, tök 6—8, sóska 10—16, paraj 20—30, zöldborsó 40—60, zöldpaprika 24—55, vajbab 15—30, uborka 16—70, paradicsom 12—18, tengeri cső 6—10, alma 24—90, körte 70—130, közönséges 70—80, szőlő 55—115, szilva 30—40, őszibarack 30—160, sárgadinnye 18—32, görögdinnye 10—18, héjas dió 100—220.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő

KISNYILTÉR

Ara mm-ként hétköznap 30, vasárnap 52 fill. Gyüjtőhirdetések igen olcsó dijszabás szerint.

MUNKA
Férfi állás

Nagy kereskedelmi v. ipari vállalatnál elhelyezkedést keres, külföldre is, 34 éves nőtlen keresztény. — Irodai munkákban jártas. Jó angol, német, francia és olasz. Bel- és külföldi ügyfélforgalmi gyakorlat. „Legjobb referenciák 500" jel fők.

Cimirók nagy gyakorlattal jelentkezzenek. Erzsébet-körut 28. I. 2.

Tisztviselő (nő) gyors-, gépirásban jártas, jelentkezzen Tüzharcosok Szövetkezeténél, Podmaniczky-u. 11. 7501

„Őskeresztény bőrvegyészt keresünk gyakorlattal. Ajánlatokat: „Budapest 7436" jeligére a főkiadóba.

Irodai tisztviselő felvétetik. Jelentkezni: Reform cipőgyár, XIV., Gizella-ut 53. 30690

Őskeresztény titkárt keresek, ki tökéletesen birja a magyar, német, olasz vagy francia nyelvet és gépirást. Solari, Eszter-utca 21. 75501

Keresztény kezdő **tisztviselőt (nőt)** azonnali belépésre keresünk. Jelentkezni 9—12-ig. Központi Lakáselosztó, Mozsár-u. 4.

Lakásügynök gyakorlattal felvétetik irodához. Andrássy-ut 97., II. 15. (3—4-ig.) 7518

Ügynökök, ügynöknők magas kereseti lehetőséggel fix és jutalékra azonnal jelentkezzenek. **D. e. 10 órától. József-**körut 80. és Róbert Károly-krt 68. parcellázási irodákban. 30691

Füszereseket, vendéglősöket látogató keresztény helyi és vidéki **ügynökök felvétetnek.** Goldschmied, Nefelejts-utca 12. 60826

Textil-hulladék szakmában jártas ügynököt keresek. Bajnok-u. 2/B.

Csemegés segéd vagy elárusitónő felvétetik. Pick J., V., Szent István-körut 11. 55294

Füszer-, csemegés segéd azonnal felvétetik. Pozsonyi-ut 8.

Tanuló és kifutó csemegébe felvétetik. Vitéz Laborcsy, Márvány-utca 40. 16397

Fiatal keresztény papirkereskedősegéd felvétetik. Adler és Szigeti, Nagyatádi Szabó-u. 35.

Trafikba vezetőnek ajánlkozom 2 vagy 3000-rel. Jelige: „Azonnal 76351" Apponyi-téri fiókkiadóba.

Csemegeszakmában perfekt segédet azonnali belépésre keresek. Lazárevits, Rákóczi-ut 27/a

Villaházmesterséget vagy nagyobb házban viciséget keres házaspár. II., Iskola-utca 18., fszt 6. 60830

Németül beszélő őskeresztény soffőr jó bizonyitványokkal 15-re felvétetik. Erzsébet-körut 28. I. 2. 60816

Soffőr kis teher vagy személyre déltől állást keres. Szőke, Margit-krt 15. Tel.: 366-982.

Szerszámkészitőt állandó alkalmazásra **keres** fémárugyár. Kimeritő ajánlatok „Elsőrendü 55302" jeligére főkiadó.

Nagy textilvállalat keres gyakorlott **ládázó és csomagolókat.** Ajánlatok „Gyakorlott" jeligére Budapest 53. posta 200. fiók küldendők

Gyüjtőh. Állást keres

Inas, főző, kifogástalan bizonyitványokkal bármilyen állást vállal, „Kintlakás 30693" jeligére főkiadóba.

Női állás

Törvényszerü ügyvédi gép-gyorsirónőt keresek. Népszinház-u. 40., II. 5. 60829

Kezdő, szaktanfolyamot végzett, keresztény leány ajánlkozik. IX., Tompa-u. 23., I. 16.

Fiatal leány perfekt 9 éves gyógyszertári gyakorlattal elhelyezkedne. „Őskeresztény 46700" jeligére fők.

Nagyvállalat vezetője mellé kerestetik fiatal, intelligens, őskeresztény gyors- és gépirónő titkárnőnek, aki németül irásban is tökéletes. — Ajánlatok anyagi igény megjelölésével „Bizalmi állás 60823" jeligére főkiadóba.

Trafik főutvonalnál átadó vezetésre, 1300 P áruátvétellel, havi össz. jöv. 400. József-krt 65., II. udvar I. 8. 55306

Ügyes fiatal leány, kezdő, bármilyen üzletbe óvadékkal is ajánlkozik. Szondy-u. 50. trafikba.

Keresünk perfekt, őskeresztény gépirónőt azonnali belépésre. Sajátkezü ajánlatok „Szaklap 30698" jeligére az Erzsébet-köruti főkiadóba kéretnek.

Pénztárkezelő, gyors-, gépirónőt keres vállalat „Óvadékkal 7517" fők.

Trafik főutvonalon 2000 P-ig urnőt keres vezetőnek. Havi jöv. 250 P. Népszinház-u. 21., kávézó. 55298

Tanulóleányt fizetéssel női szabósághoz felveszek. Hermányi, Zápolya-utca 18. 60812

Megbizható, intelligens leány magánoshoz menne házvezetőnőnek. Király Pál-u. 18., trafik.

Középkoru, jól főző nő magányos keresztény ur háztartását vállalná fővárosban hosszu bizonyitvánnyal azonnalra vagy 15-re. Cim: P. M., Bécsi Kanizsai-u. 20. Házfelügyelőnél.

Házvezetőnőnek menne bárhová dijtalanul idősebb urhoz 45 éves özv. — Szives megkeresést Nyári F.-né, Erzsébet királyné utja 89. 19747

Finom főzéshez és táláshoz kisebb uri családhoz ajánlkozik jobb szakácsnő. Müller, VII., Kazinczy-u. 11. I. 8.

Perfekt főző bejáró mindenest keresek. Jelentkezés reggel 7—8-ig. Ferenc-körut 22. II. 2.

Fiatal, gyermektelen házaspárnak takaritásért szép utcai szobát adok világitással. Jelentkezés d. e. 10—12 és d. u. 4—6 óra között. VII., Barát-utca 11. II. 3.

Bejáró takaritónő reggeltől estigre jó bizonyitványokkal jelentkezhet 8—9, vagy 2—3 közt Délibáb-utca 26., házfelügyelőnél.

Megbizható pár takaritásért lakást keres 15-re Árpád-utca 11., IV. 4. Paulin. 7478

Takaritónő délelőttre állást keres. „Fiatal 46705" jeligére főkiadó.

Takaritásért lakást keres kimondottan uriházban jobb keresztény házaspár szept. hó 15-re. Aréna-ut 44., I. 14.

Gyüjtőh. Állást keres

Jómegjelenésü fiatal leány házvezetőnőnek menne „Fiatal párhoz, magánoshoz 30694" jeligére főkiadóba. — **Jobb leány** magánoshoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Ujpest, Király-u. 28., fszt 5. — **Perfekt főzőnő** kis uriházba, jó bizonyitvánnyal Budára ajánlkozik. Lógodi-utca 25. Farkas.

Oktatás

Német, angol nyelvtanitás csoportoknak is berlini hölgynél olcsón. Megbeszélés hétfő, szerda, péntek 4—7 között Csáky-utca 20. III. 1.

Berlini németet tanit eredményes módszerrel gyakorlott pedagogusnő. Elemi és középiskolai korrepetálást is vállal. Tel. 11—58—75. 8—11-ig és 3—5-ig.

Mérlegképes könyvelővé gyakorlati uton gyors eredménnyel kiképez szakértő. 128—754. Értekezés 8—12 és 2—5.

Vegy. alk. munka

Fiatal ápolónő elhelyezkedne, esetleg gyermek mellé is. Gombosi, Cukor-utca 5. 60819

Gyakorlott éttermi fehérnemüjavitónőt felveszünk. Kárpátia, Ferenciek tere 7. 30702

ADÁS-VÉTEL
Butor

Használt műbutorok Jókai-utca 36

Lingel-féle hálók, műbutor ebédlők, uriszobák, garniturák, olcsóbb használt hálók és egyéb **műbutorok. Jókai-u. 36.**

Szenzációs butorhitel! Gyönyörü hálók, legujabb kombinált berendezések, ebédlők mesés olcsón. Óriási választékban. Minden 100 pengő után havi 7 pengő részletre. Egy éven belüli kifizetésnél kamatokat visszatéritjük. István-ut 22.

HASZNÁLT MŰBUTOROK ÉBNERNÉL KARPFENSTEIN-U. 2/A

Károly-körut 3-a

Ön még nem tudja. Óriási választékot talál, ha megtekinti különleges márkás, alig használt Styl műbutorainkat, hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák olcsón.

Használt tiszta lószőrmatracot olcsón. Muzeum-körut 41. III. 2.

Sajátkészitményü konyhák, rekamiék, sezlonok, fotelek olcsón részletre is. Nagy, Podmaniczky-utca 6. 55284

Remek háló, ebédlő, kombinált butor eladó. Karpfenstein-u. 15. Asztalos. 60567

Kamatmentes részletre gyönyörü hálószobák, szenzációs kombinált berendezések. Árban, feltételekben, minőségben vezetünk. Nagymező-utca huszonöt.

NAGY SÁNDOR Károly-körut 26 Gyönyörü uj használt **BUTOROK** **Hálók, ebédlők, uriszobák, garniturák, irodabutorok, csodás kombinált berendezések.**

3 ajtós diófaszekrény, sublód. Baross-tér 17. I. 9

Sajátkészitményü konyhák, rekamié, sezlon részletre is. Nagy asztalosnál, Szondy-u. 5.

VIDA fotelágyaimmal a Lakberendezési Vásáron nem veszek részt. Kérem a t. vásárló közönséget, sziveskedjék műhelyemben felkeresni **VIDA ELEK háromszor aranyéremmel kitüntetett kárpitosmester,** Király-utca 73. sz. Király Szinház mellett. 46711

BUTORT LEGJOBBAN „Bog-Mill" r.-t. butorüzletében, VI., Vilmos császár-ut 43. vásárolhat

Egyéb berend.

Keleti szőnyeget (hibásat is) magas árban veszek. Telefon 142-843

Selyem mokett teritők eladók. Liliom-u. 21. II. a. 17. 3793

Hangszer

Zongora Legolcsóbb Rákóczi-ut 60. Sternberg

Használt zongorákat v. pianinót kp. veszek. T.: 342—836. 60734

SCALA Erzsébet-körut 15 Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban. Páncélszerkezetü rövid zongorák 650.— pengőtől. Részletfizetés. 35416

Bösendorfer, Stingl, Lauberger, Wirth legolcsóbban. **Bérlet hangszerek.** Erzsébet-körut 33., I. em. 36882

A világ legjobb zongoragyártmányainak VÁLASZTÉKA: **LYRA** r. t., Erzsébet-körut 19. Részletre is!

Förster, Stingl, Laubergergloss olcsón. Baumbach 350, Fahn. Rákóczi-ut 64. Olcsó bérlet.

Ingatlan
Birtok—Telek

Karcaghoz 8 km, müut közelében 230 kat. hold **prima szántó eladó,** bérbe vagy felesbe adó. Alkalmi vétel, 20.000-rel átvehető. Tulajdonos: Szilágyi közjegyző, Püspökladány. 60818

Svábhegyen, Zsolnai-utcában 350 □ bekeritett gyümölcsös, gyönyörü kilátással eladó. Értekezni a tulajdonosnál. Kossuth Lajos-tér 9. III.

Bérház — Gyár

Horthy Miklós-utnál III. em. legkitünőbb modern bérpalota 8% jövedelemre 85.000. **Budai ingatlanokban legnagyobb választék! Összes kényszereladások nyilvántartva! Szajka** ingatlaniroda, Horthy-ut 124. Tel. 259—122. 36731

Murányi-utca 39., háromemeletes bérház átirásmentesen eladó.

Eladó kisebb bérház város közepén sürgősen, minden közmüvel. Csapó István, Ujpest, Király-utca 10. 7482

Városligetnél üzemnek is kiválóan alkalmas kis bérház telekáron 20.000 P-ért, **Zsigmond-térnél** nagyjöv. mássziv. 60.000-ért sürgősen; **Nagykörutnál** adóm. 11.000 bér, 130.000-ért; **Lipótváros leggyönyörübb** adóm. palotája, nettó 8% jöv. átirva 192.000-ért; **Gellért-térnél** sarok, nagyadóm. 30.000 bér, 340.000-ért; **Vérmezőnél** adóm. nettó 10%-ra, 550.000-ért, 250-nel átv.: **Belvárosi főutvonalon** 1965-ig nagyadóm. 58.000 bér, átirva 610.000-ért. Dr. Hegyi, 13-96-83.

VIII. ker. 80.000 bér, 500.000. Knapik, 349—896. 2—5-ig. 89554

Bérház Batthyány-térnél 6 komf. lakással 65.000, fele is kapható. Tel.: 154—036. 7507

Villa—Palota

Olaszfasornál 4 szobás adómentes villarész, központi fütéssel, garázzsal, 34.000. **Ezenkivül nagy választék budai villákban! Összes kényszereladások nyilvántartva! Szajka** ingatlaniroda, Horthy-ut 124. Tel. 259—122. 36732

Rózsadombon, 1962-ig nagyadómentes 3 szobás komf. 26.000-ért; **Várban** 4 szobás komf. urivilla potom 40.000-ért; **Márvány-u.-nál** 600-as ősparkban adóm. 6 szoba hall (egy szinten), közp. füt., m. viz telekáron 60.000-ért, felével megy. **Szt. Imre hg.-utnál** 300-as ősparkban 7 szoba hallos, duplakomf. közp. füt. + házm. lak. 85.000-ért; **Buda legszebb helyén,** parcellázható 3400-as ősparkban, 8 szobás összkomf. + házm. lak. alkalmi vétel, telekárnál olcsóbban 120.000-ért, felével megy. Dr. Hegyi, 13-96-83. 36924

Pasarét uj 5 50.000, 3 35.000. **Knapik:** 349—896. (2.5.) 89553

Csal. ház—Örökl.

Csodavétel!!! 22.000-ért eladó adóm. emel. ház XI. Fehérvári-utnál 1x2 sz. k. komf., 1x1 sz. k., 1x1 sz. + 1 üzl. Lónyay-u. 42-A. I. Mérai. Telefon. 7469

Veszek Zuglóban, Budán bárhol családi házat vagy kis telket. — „Kp." jeligére főkiadó.

Öröklakások NAGYKÖRUTAK KÖZÖTT

VII., DOHÁNY-U. 30/b alatt (Ostende-kávéház mögött) luxuskivitelü, délkeleti, erkélyes 1—2 szobás hallosak, garderobeszobával és garszonok beépitett konyhabutorral eladók. Központi fütés, melegviz. Óvóhely. Minden lakás önálló telekkönyvi tulajdon. Vételnél vevő nevére azonnal átirva. Tőkebefektetésre nettó 7% kamatozás. Érdeklődés helyszinen egész nap, vasárnap is 2-ig. Telefon: 340—905.

Ruházat

HIVJA 340-287. Sok pénzt kap használt civil- és egyenruhákért.

Használt férfi-, női és **egyenruhákért** cipőért, egész háztartásért, jégszekrényért legtöbbet fizetek. Szövetcsere. **Freund,** Dobozi-utca 27. Tel.: 14-26-73.

Használt férfi, női és egyenruhákért, egész háztartásért, zálogjegyért **SZENZÁCIÓS** árat fizetek. Szövetcsere. István-ut 28. Gerstl. Telefon: 13-46-85.

Használt férfiruhákért, egyenruhákért óriási árat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. T. 128-942.

Perzsabunda, ragyogó minőségü, szilbunda és perzsalábbunda, ezüströka, gyönyörü, olcsón eladó. Halász kereskedő, Nagymező-u. 35. II. 22. 55297

Szép perzsabunda olcsón Szemere szücsnél, Erzsébet-körut 26. második emeleten. 55307

Üzlet

Sarokvendéglő jól bevezetett söntéssel, Buda legforgalmasabb részén, régi kispolgári üzlet, családi okok miatt sürgősen eladó és azonnal átvehető. — Érdeklődés dr. Pápa Lajos ügyvéd, József-körut 23. 7516

Eladó papirkereskedés Szent Istvánváros forgalmas helyén, váratlan akadály folytán. Régi, jólmenő, bevezetett vállalat, előkelő nagy irodák közelében. Kapcsolatok fenntarthatók. — Ajánlatok „Papirüzlet" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.

Egyéb adás-vétel

Elastic vagy tömör gumiabroncsot veszek 870-es méretben. Tel. 127-014

Veszek kéz alatt jó karban lévő, keveset használt márkás irógépet táskával. Cim: Varga István, Pilisvörösvár, Bányatelep. 7495

Eladó Európavevő 4+1 rádió privátnak. Telefon 116—095 este 6 után.

Fűrészpor eladás, 10 q-tól házhoz szállitva is. Telefon: 290—913. 60814

Francia bulldogkölykök kitünő pedigrések eladók. Hunyadi-tér 2., földszint 5. 30697

Angora nyulak eladók, vagy felesbe átadók. — Érdeklődni lehet Mészáros-utca 10., tejcsarnokban délelőtt 11-1-ig.

5 lámpás Super világvevő, keveset használt, olcsón eladó. Ács, Rákóczi-ut 25. 55308

BÉRL.-ELLÁT.
Lakás

VIII. ker. 3 utcai 1200. keresek 1—2 1200-ig. Knapik. Tel. 349—896. D. u. 2—5. 89552

Lakását dijmentesen bérbeadja gazdag megbizóinak Budapesti Lakásközvetitő, Muzeum-körut 5. 60752

Budán, Vöröskereszt-kórháznál, Avar- és Bán-utcák sarkán épülő bérházban (elérhető 2. és 8. autobusz, vagy 61. villamossal), modern **1-2 szobahallos lakások** november elsejére kiadók a helyszinen. Telefon: 111—750. 7422

Dr. Jámbor mérnök lótállással ciánoz 268.270

Lakást keresek Bejelentőt honorálom. Telefon: 121-173, 125-782.

EXPRESS gyorsan ajánl lakást bármilyent, bármerre. Dijtalanul kiadom államinak, városinak főbérletét. **Express,** Erzsébet-körut 16. földszint 3. Telefon 422—156. 60808

2—3 szobás lakás olcsón kiadó. Miksa-u. 9. III. 17

1 szoba összkomf. villalakás fütéssel, m. vizzel Horthy-körtérnél azonnalra kiadó. Megbizva: **Fortuna,** Teréz-krt 12. I. 3. T.: 118—511.

Lakások: **Parlamentnél** 2 sz. hall luxus 140+25%. **Belvárosban** 1 sz. garszon 75, **Ludovikánál** 2 sz. 65, **Sasadi-utnál** 2 sz. villa 87, **Vigszinháznál** 1 sz. hall 100, másik 110+25%. **Róna-utcában** 2 sz. hall luxus 110, **Körtérnél** 3 sz. hall etagef. 180, u. o. 3 sz. modern 125, **Lenketérnél** 1 sz. összk. 80, u. o. 1 sz. garszon 60, **Nagykörutnál** 4 sz. 125, **Bazilikánál** 1 sz. komf. 57, **Fasornál** 5 sz. 160. — Ezenkivül **lakások** bármerre. **Lakásnyilvántartónál** Horn Ede-utca 8. Telefon 121—173, 125—782.

LAKÁSOKAT minden igényeknek megfelelően gyorsan közvetit **Központi Lakáselosztó** Mozsár-utca 4. Telefon 128-947. Üzleti órák 8—12, 2—6-ig.

Egyszoba konyha, fürdőszobás, WC-és, évibéres lakás József-köruton azonnalra kiadó. Tel.: 14—15—60. 60828

Pasaréti villalakások, 2 és 3 szobás, hallos. Garázs. Közp. fütés, Autóbusz, villamos mellett. Torockó-u. 28. sz. Azonnalra, későbbre. Helyszinen, vasárnap is és telefon: 499—240.

Kétszobás, összkomfortos, etage-fütéses lakás a Horthy Miklos-uton butorozva azonnal kiadó. Érdeklődés: XI., Ercsi-ut 11. sz. alatt, Tivadarnál. 46708

Rómaifürdőben 4 szobás összkomfortos villa házmesterlakással, gyümölcsöskerttel kiadó. Telefon 112—878 reggel 8—10.

Butorozott garszonlakás átadó. Kapás-u. 17.

15—20 ezer pengő kölcsönért utcai kettő szoba hallos komfortos lakást adok a Keleti pályaudvarnál. Jel.: „VII. ker. háztulajdonos 30686" Erzsébet-köruti főkiadó*

Kiadó Nógrádverőcén 4 szobás lakás **nagy** kertben 600 P. Maros-u. 36.

Egyszobás utcai, főlépcsőházi, komfortos garszonlakásomat, elegánsan butorozva kiadnám Érdeklődni Szemere-utca 10. házfelügyelőnél*

Szoba—Ellátás

Különbejáratu, most festett, fürdőbenyilós, tágas, napos, üres utcai szoba cselédszobával és konyhával tiszta uri helyen egy-két személy részére kiadó. Gyulai Pál-u. 16. III. 3. (Lift.) Telefon 14-49-40. D. e. 7—8 +12—14+18—21 között.

Butorozott szobák garszonbérletek, átutazószobák olcsón, napibérért, főlépcsőházi, főbérleti lakások. — Tel.: 422-156. EXPRESSNEL, Erzsébet-körut 16. f. 3.

Krakovits pensió, Kossuth L.-u. 13. Telefon: 18—65—90. Folyóvizes szobák, kitünő ellátás.

Elegánsan butorozott utcai szoba fürdőszobával, telefonhasználattal ur részére kiadó. Kossuth Lajos-tér 9. III. 2. 30704

Főlépcsőházi gőzfűtéses dunai luxusszoba fürdőbenyilóval, országháznál urnak, vidékinek. Tel. 118-395. 7172

Udvari szoba légfütéssel, ellátással kiadó. — Váci-ut 6., I. 4. 46701

Diáklányt vagy fiut fizetővendégül lát uricsalád. Zongora. Rottenbiller-u. 6-a. III. 20.

Svábhegyen, Fogas mellett, parkos uri villában, két-három személynek állandó otthont nyujtanék teljes komfortos, terraszos szobákban. **Tel.: 165-498**

Joghallgató szép utcai szobát jó ellátással, zongorahasználattal keres. Lengyel, Margit-körut 60. szám. 7502

Diáklány keres szobát Budán teljes ellátással. Zsakó, Hidegkuti-ut 72.

Elegánsan berendezve két szoba fürdőszoba használattal, esetleg ellátással, kiadó. Pozsonyi-ut 4. Tel.: 111-806.

Magánosnál főlépcsőházi, teljesen külön bejáratu, lehetőleg központi fütéses átutazó szobát keresek a Belvárosban vagy annak közelében. „Hónapokra 7504" jeligére.

Vérmezői elegáns utcai **szoba,** gőzfütés, melegviz, azonnal. T.: 157-967.

Elegáns, utcai, butorozott **szoba,** telefonnal, **kiadó.** II., Markovits Iván-utca 4., III. 12-a.

Gyüjtőh. Szoba kiadó

Elegáns utcai, fürdőbenyilós, gőzfütés, melegviz. Telefon: 355-886.

Nyaralás-Üdülés

Olcsó üdülés Mátraszőllősön, ősi parkban, középmagas levegő. Kikelet Pensió. 60810

Egyéb bérlet

Ruhatárt, büffét bérelnék. Bronner, Thököly-ut 8. III. 18. 36926

KÜLÖNFÉLE
Házasság

Férjhez mennének: urilány 60.000 P-vel, árvalány földbirtokkal; polgárlány 30.000 P-vel. — Bővebbet: **Nagy Jenőnél,** Rákóczi-ut 61. Telefon. 36928

Szerény, szőke, filigrán ref. 27 urilány hozzáillő iskolázott férjet keres, ki üzletébe pénzzel vagy keresetével betársulna. „Ügynökmentesen 7498" főkiadóba.

Dunántuli városból férjhez menne 46 éves róm. kat. özvegyasszony, kinek jómenetelü műhelye és üzlete van, pár ezer és ház. Hozzáillő nyugdijképes jólelkü és otthont szerető embert szeretnék, aki megértő élettárs lenne. Jelige: „Nehéz egyedül 1490".

Társ

20.000 P-ig rentábilis üzletbe betársulnék. „Biztos hozam 3795" választ József-köruti fiókkiad.

Pénzével társuljon 2—100.000 P-ig expressóhoz, söntéshez, cipőüzemhez, péküzemhez, ékszerüzemhez, pensióhoz, trafikba, hentesüzemhez, utépitéshez, fagyapotgyárhoz, nagy kereseti lehetőséggel pénze biztositva van. Rex keresk. váll., Vilmos cs.-ut 74. II. 3. 7513

Egyedülálló fiatal, iparjoggal rendelkező nő pénzes társat keres női szabóságba. Spitzer Kató, Vay Ádám-u. 8. IV. 7.

Őskeresztény szabónő nagy vevőkörrel, saját iparjoggal, pénzes társat keres. T.: 33-09-30.

Vegyes

Olcsó pénzkölcsön I—II. helyre, 5—10 évre, előköltség nincs. V., Szt. István-körut 27. I. 1. Tel.: 128—992. 7451

Többezret felaprózok tisztviselőknek, más hitelképeseknek. Előnyös ingatlankölcsönök. Ferenc-körut 24., II. 2.

Pindur! Leveleket nem kaptam meg. Hiányzol! Várlak! Jöjj mielőbb! Bogárkád. 1738

Helén, 51-es villamos. Szombaton 3. a Berlini-téri bánánszigeten találkozunk. Oszkár.

Felhivás! Özv. Kiss Jánosné Bpest. VI., Rózsa-u. 59. sz. a. kifőzését megvettem. Felhivom az esetleges hitelezőket, 3 nap alatt jelentkezzenek. — Bedő Antalné, ugyanott. 60809

Édes kicsi Fiam, látni akarlak. Hivj le hozzád Szeretlek. Irén.

Ügyfelem megvette Weinberger Manó, Váci-ut 4. kocsmáját, hitelezők 3 napon belül jelentsék követeléseiket jogvesztés terhével. — Bogdán Lukácsnál, Pozsonyi-ut 14., vendéglő.

Megvettem Horn Ede, Mester-utca 2. söntését, hitelezők 5 napon belül jelentsék követelésüket jogvesztés terhével. — Nagy Imre, Ujpest, Nyár-utca 43. 60824

Egyedülálló asszony, keresztény, 14 éves, jó családból való fiacskáját melyik nemeslelkü ur taníttatná tovább. — „Örökbefogadás 19748" jeligére a főkiadóba.

Pesti Hirlap rt. kiadása. Légrády Testvérek rt. nyomása, Budapest, V., Vilmos császár-ut 78. sz. A kiadásért dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős.